

GODIŠNJI
IZVEŠTAJ

2013

NA PRVI POGLED

2011

INVESTICIJE

Dodavanje fondova iz BNY Mellon i Aquila Capital, da bi se dalje diversifikovali sredstva alocirana aktivnom upravljanju. Slaba godina za hartije od vrednosti u SAD.

Godišnji neto povraćaj bio je 0.2%, uz porast od 20.4% sredstva pod upravljanjem.

2012

Prve investicije u dužničke instrumente Kosova. Dodavanje akcija sa tržišta u razvoju u portfoliju. Dobra godina za sve klase sredstava.

Godišnji neto povraćaj bio je 8.0%, uz porast od 25.8% sredstva pod upravljanjem.

2013

Značajna poboljšanja u politici investiranja. Izuzetno dobra godina za akcije u razvijenim zemljama, pogotovo u SAD.

Godišnji neto povraćaj bio je 8.5%, uz porast od 23.4% sredstva pod upravljanjem.

POSLOVANJE

Upotreba međubankarskog sistema obračuna CBK, za alokaciju uplata doprinosa od strane poslodavaca.

Neraspodeljeni doprinosi smanjeni na 3.2% od primljenih doprinosa.

Početak dnevnog obračuna cene jedinice i prelaženje na novi softver za upravljanje računima doprinosilaca.

Neraspodeljeni doprinosi smanjeni na 2.4% primljenih doprinosa.

Primena poboljšanog plana za oporavak od katastrofa i automatsko ažuriranje ključnih podataka na veb sajtu.

Neraspodeljeni doprinosi smanjeni na 1.5% od primljenih doprinosa.

SADRŽAJ

01	UVODNA REČ PRESEDAVAJUĆEG ODBORA I IZVRŠNOG DIREKTORA	Strana 05
02	ORGANIZACIJA I FINANSIJE	Strana 07
	Odbor	Strana 07
	Administracija	Strana 10
	Nadzor i revizija	Strana 11
	Finansiranje	Strana 12
	Troškovi	Strana 13
03	AKTIVNOSTI	Strana 15
	Aktivnosti Odbora	Strana 15
	Upravljanje računima	Strana 16
	Poravnanje	Strana 17
	Usluge klijentima	Strana 18
04	INVESTIRANJE PENZIJSKIH ŠTEDNJI	Strana 19
	Načela i politika investiranja	Strana 20
	Alokacija sredstava	Strana 21
	Učinak investiranja	Strana 25
05	DOPRINOSI I PENZIONISANJA	Strana 27
	Počeci i pasiviziranja	Strana 27
	Doprinosi	Strana 28
	Penzionisanja i isplate beneficija	Strana 29
06	KO DOPRINOSI?	Strana 31
07	IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA – KPŠF OPERACIJE	Page 39
08	IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA – KPŠF PENZIJSKA SREDSTVA	Page 61

Neto penzijska sredstva porasla su za

257%

od 2008.

Sredstva kojima upravlja KPŠF porasla su na

19.4%

BDP-a Kosova.

Investicije u poslednjih pet godina dostigle su

€201.4m

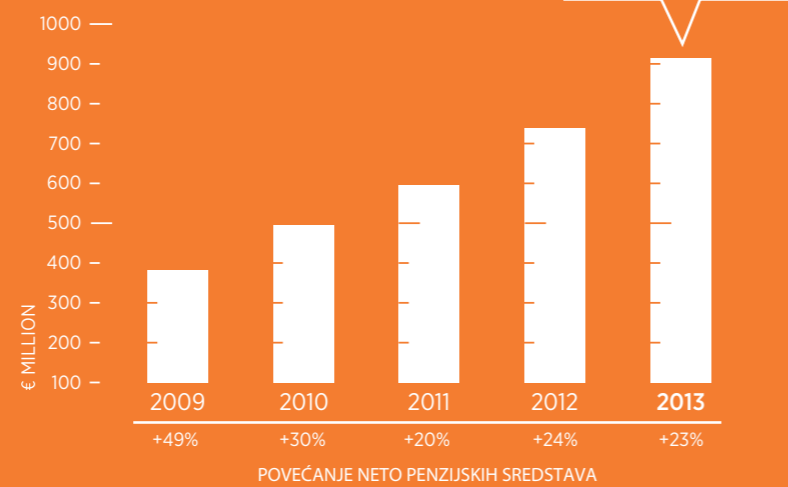
bruto povraćaja investicija uz povećanje cene akcije od

40.8%

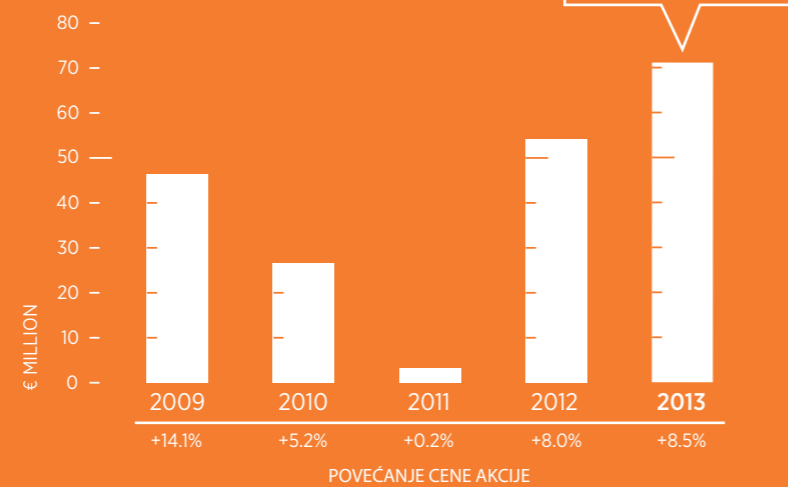
tokom istog perioda.

NAPOMENA: Sve vrednosti penzijskih sredstava u ovom godišnjem izveštaju isključuju doprinose i druga potraživanja od €7.87m (2012: €7.79m).

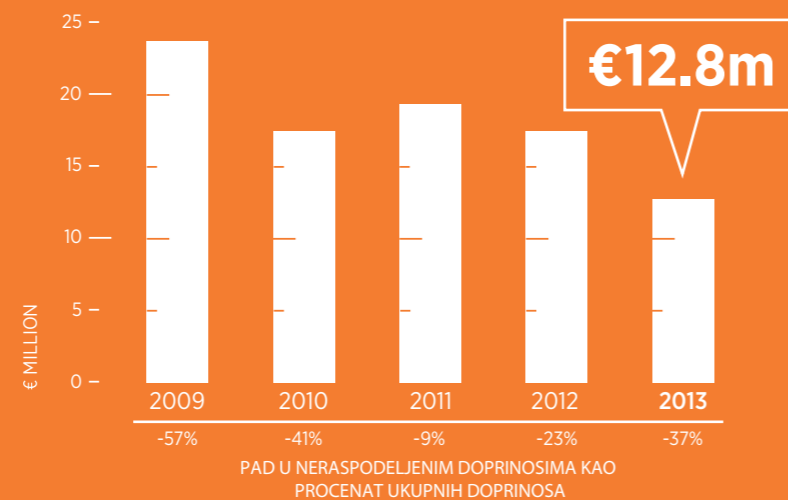
NETO PENZIJSKA SREDSTVA

BRUTO POVRAĆAJ INVESTICIJA

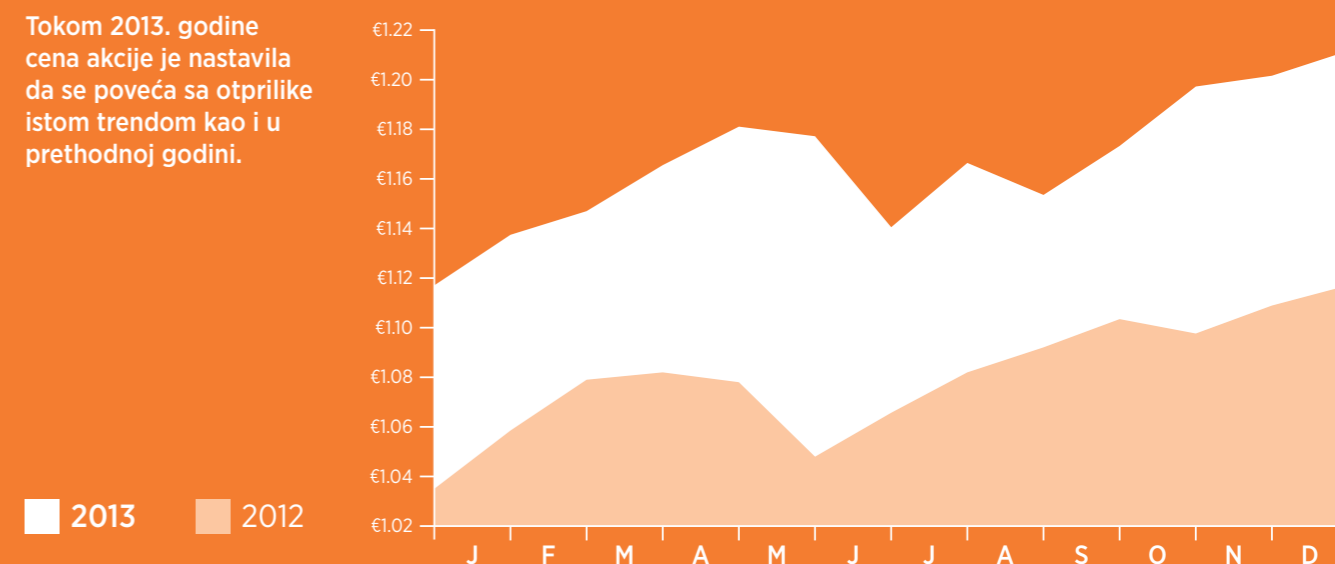
KUMULATIVNI NERASPODELJENI DOPRINOSI

KPŠF, sa svojom kancelarijom u glavnom gradu Prištini, jedini je penzijski fond u Republici Kosovo koji upravlja obaveznim doprinosima zaposlenih Kosova za penzijsku štednju.

Tokom 2013. godine cena akcije je nastavila da se poveća sa otprilike istom trendom kao i u prethodnoj godini.

MISIJA I AMBICIJA

Naša misija je da investiramo penzijsku štednju i da administriramo pojedinačne račune doprinosilaca do njihovog penzionisanja. Mi nastojimo da ostvarimo našu misiju preko obazrivog investiranja sredstava i efektivnih administrativnih procesa.

Naša ambicija je da pružimo najbolje moguće usluge doprinosiocima i da budemo najpoverljivija institucija na Kosovu. Mi nastojimo da ostvarimo našu ambiciju preko stručnosti i integriteta osoblja i institucionalne transparentnosti.

OSNOVNI POJMOVI

BDP	Bruto domaći proizvod (objavljen od strane Statističke agencije Kosova)
CBK	Centralna Banka Republike Kosovo
DID	Departman za izradu dokumenata, Ministarstvo unutrašnjih poslova
KPŠF	Kosovski penzijski štedni fond
MSFI	Međunarodni standardi finansijskog izveštavanja
OESR	Organizacija za evropsku saradnju i razvoj
PUK	Poreska uprava Kosova
SKUPŠTINA	Skupština Republike Kosovo
VLADA	Vlada Republike Kosovo

UVODNA REČ PREDESDAVAJUĆEG ODBORA I IZVRŠNOG DIREKTORA

Zadovoljstvo nam je da izvestimo da je bruto povraćaj investicija od €71.1m u 2013 bio najviši nominalni povraćaj u istoriji KPŠF. Godišnji neto učinak bio je 8.5%, što je treći najbolji godišnji učinak od početka rada KPŠF u 2002. Alokacija fondova na račune doprinosilaca od €123.1m bila je najviša dosada; Kumulativni neraspodeljeni doprinosi značajno su pali na €12.8m.

2013 godina obeležila je nekoliko veoma važnih dostignuća za KPŠF. Cena akcija na kraju godine bila je €1.2117, veća za 8.5% u poređenju sa €1.1170 na kraju 2012.

Ovaj investicioni učinak obeležava pet uzastopnih godina, odnosno jedanaest od dvanaest godina od osnivanja, sa pozitivnim povraćajem za fond.

Dostizanjem sve bliže 1 milijardi evra, penzijska sredstva pod upravljanjem KPŠF bila su €913.2m na kraju 2013. godine. Ona su se sastojala od: €115.5m (ili 12.6%) od investicijskih dobitaka (dodata vrednost fondu preko investicija) – najviši u istoriji; i €797.7m (ili 87.4%) od nominalnih uplaćenih doprinosa (doprinosi kojima još uvek upravlja KPŠF).

Kao i u prethodnoj godini, nekoliko rekorda je oboreno tokom 2013: Primiti doprinosi €119.2m; alocirani doprinosi €123.1m; bruto povraćaj investicija €71.1m; isplata beneficija €10.7m. Osim toga, nivo naknada za upravljanje (tj. naknade za investiranje i poslovanje), smanjen je na 0.53% godišnje, najniži nivo od osnivanja.

Štaviše, krajem godine Odbor se saglasio sa novom investicionom politikom i okvirom. Ovi promene diversifikuju investicije sredstva kroz različitih klasa sredstava i pristupa prema investiranju, uz opšti cilj da se pruži veća zaštita kada tržišta dejstvovaju loše a ipak poželjni nagrade kada tržišta rastu.

YMER HAVOLLI
Predsedavajući Odbora

Ostvarenja Administracije tokom godine, takođe se trebaju istaći. Pogotovo kada se radi o rešavanju pitanja neraspodeljenih doprinosa iz prethodnih godina.

Ukupno neraspodeljeni doprinosi su zaključeni sa €12.8m, što je bitno niže od €17.5m na kraju prethodne godine. Ovo se moglo ostvariti samo putem zalaganja osoblja KPŠF da dobije izveštaje o doprinosima, koji na vreme nisu bili podneti od strane poslodavaca.

Pored toga, proaktivno utvrđivanje interesa i kazni plaćenih zajedno sa penzijskim doprinosima (tzv. "pogrešnih doprinosa"), bilo je sistematično tokom godine. Ovo je ostvareno putem konsultacije relevantnih podataka iz sistema PUK-a što je omogućilo brže refundiranje tih pogrešnih doprinosa i tako pomoglo smanjenju neraspodeljenih doprinosa.

Ipak, najvažniji administrativni projekat za godinu je nadogradnja Plana za oporavak od katastrofa i njegova naknadna primena. Sekundarna infrastruktura koja je predviđena ovim planom (hardver, softver i kancelarije), je stečena i primenjena i plan je bio uspešno testiran tokom 2013. godine.

Mi takođe koristimo ovu mogućnost da zahvalimo CBK-u, PUK-u i DID-u za kontinuiranu logističku i proceduralnu podršku, koju oni nastavljaju da pružaju KPŠF-u.

ADRIAN ZALLI
Izvršni direktor

ORGANIZACIJA I FINANSIJE

KPŠF je osnovana kao jedinstvena institucija za upravljanje i investiranje obaveznih penzijskih doprinosa zaposlenih Kosova i administriranje njihovim individualnim računima penzijske štednje do njihovih penzionisanja.

KPŠF je osnovan Zakonom u decembru 2001, kao ne-za-profit institucija. Sa time u vid, jedini cilj KPŠF je da služi samo najboljim interesima svojih doprinosilaca.

KPŠF je postao potpuno operativan sa Odborom, Administracijom i procesima u mestu, u avgustu 2002. U to vreme Administracija je brojala 22 zaposlenih i imala je samo pet odeljenja. Od tada, Administracija je organski evoluirala do 26 zaposlenih i sedam odeljenja.

August 2002 je takođe mesec kada su prvi doprinosi od zaposlenih u javnom sektoru počeli da se uplaćaju. U 2003, samozaposleni i zaposleni u privatnom sektoru su se takođe pridružili šemi.

Prva investicija penzionih sredstava bila je izvršena tokom 2003-e u fondovima tržišta gotovine. Ovo je bilo praćeno sa investicijama u indeksiranim akcijama u 2004 i dužničkim instrumentima u 2006. Investicije su se proširili u vozilima višestrukih sredstava u 2010 i u vozilima ciljanog rizika u 2011.

Odbor

Poverenici penzijskih sredstava

KPŠF-om upravlja Odbor, sa članovima Odbora koje imenuje Skupština kao poverenike penzijskih sredstava.

Zakon br. 04/L-101 Republike Kosovo o penzijskim fondovima Kosova i njegove naknadne izmene i dopune, predviđaju detaljne funkcije i odgovornosti KPŠF-a i njegovog Odbora. Pravila o penzijama CBK-a pružaju sekundarno zakonodavstvo u odnosu na između ostalog, investiranje penzijskih sredstava, merenje učinka i zahteve izveštavanja za KPŠF.

Ovlašćenja i odgovornosti Odbora obuhvataju, ali nisu ograničena na: odabir i razrešenje menadžera sredstava, staratelja, otvorenih investicionih fondova i ostalih trećih strana; usvajanje principa i politike investiranja penzijskih sredstva; zapošljavanje izvršnog osoblja KPŠF; usvajanje finansijskih izveštaja KPŠF.

Odbor može imati sedam članova sa pravom glasa i jednog člana bez pravom glasa koji predstavlja Vladu.

Članstvo sa pravom glasa mora činiti najmanje pet stručnih članova sa minimalno deset godina iskustva u oblasti investicija ili upravljanja penzijskim fondovima, najmanje jednog člana sa relevantnim iskustvom predstavljanja interesa zaposlenih Kosova i najmanje jednog člana sa relevantnim iskustvom predstavljanja interesa poslodavaca Kosova.

Na kraju 2013. godine, Odboru je nedostajao član predstavnik poslodavaca Kosova, kao i član bez pravom glasa koji predstavlja Vladu Kosova.

Članovi odbora imenuju se na trogodišnje mandate i mogu biti ponovo imenovani.

Članovi Odbora na kraj godine

Nije bilo članova predstavnika poslodavaca i Vlade tokom 2013. godine

DR. YMER HAVOLLI
Predsedavajući Odbora i član Komisije za investicije i za budžet
Vanredni profesor na Univerzitetu Prištine "Hasan Priština" sa doktoratom u ekonomskim naukama za upravljanje Lj.R.

- Profesionalan
- Maj 2009
- Drugi
- Jul 2015

G. FREDERICK ARTESANI
Predsedavajući Komisije za investicije i član Komisije za reviziju
Ekonomista i nezavisni finansijski savetnik, registrovan kod Španske komisije za finansijska tržišta (CNMV)

- Profesionalan
- Oktobar 2008
- Drugi
- Oktobar 2014

G. ALAN PICKERING
Predsedavajući Komisije za budžet i član Komisije za investicije
Predsedavajući BESTrustees, Life Academy, Plumbing Industry Pension Scheme. Neizvršni direktor Penzijskog regulatora VB

- Profesionalan
- Avgust 2012
- Prvi
- Jul 2015

G. LEENDERT VAN DRIEL
Predsedavajući Komisije za reviziju i član Komisije za investicije
Direktor konsultacije o strateškom riziku upravljanja. Prethodno nadzornik Dutch Central Bank

- Profesionalan
- Avgust 2012
- Prvi
- Jul 2015

DR. DRITON QEHAJA
Član Komisije za investicije i za žalbe
Vanredni profesor na Univerzitetu Prištine "Hasan Priština" sa doktoratom u ekonomskim i društvenim naukama

- Profesionalan
- Avgust 2012
- Prvi
- Jul 2015

MR. SC. RUZHDI MORINA
Predsedavajući Komisije za žalbe i član Komisije za reviziju
Pravni savetnik pri Železnici Kosova i saradnik u Savezu nezavisnih sindikata Kosova

- Predstavnik zaposlenih
- Maj 2009
- Drugi
- Jul 2015

LEGENDA

- Kategorija člana
- Imenovan
- Sadašnji mandat
- Mandat ističe

Odbori imenovani od strane Skupštine

Prvi **2002** Drugi **2005** Treći **2009** Četvrti **2012**

Komisije

Četiri komisije olakšavaju funkcionisanje i donošenje odluka Odbora

Komisija za investicije pretežno razmatra politike, principe i strategiju za investiranje penzijskih sredstava, kao i učinak investicija i otvorenih investicionih fondova preko kojih KPŠF investira sredstva. Komisija takođe razmatra da li su investicije u skladu sa propisanim zakonskim i pravilnim uslovima. Komisija preporučuje Odboru o investiranju penzijskih sredstava.

- Frederick Artesani
- Ymer Havolli
Alan Pickering
Leendert van Driel
Driton Qehaja
- Pet

Komisija za reviziju među mnogim drugim funkcijama, razmatra izveštaje regulatora i revizora i preporučuje akcionici plan potreban za rešavanje nalaza i otvorenih pitanja. Komisija takođe razmatra adekvatnost unutrašnjih procedura i ako je potrebno predlaže promene. Komisija procenjuje plan revizije za funkcije unutrašnje i spoljne revizije i Odboru preporučuje njihovo usvajanje.

- Leendert van Driel
- Frederick Artesani
Ruzhdi Morina
- Četiri

Komisija za žalbe pregleda zahteve doprinosioca, predstavke i žalbe, koje se upućuju Odboru ili KPŠF-u. Komisija podnosi njene preporuke Odboru i osigurava da je pružen odgovor na sve slučajeve u zakonskom okviru i u skladu sa zakonskim odredbama koje su tada na snazi.

- Ruzhdi Morina
- Driton Qehaja
- Četiri

Komisija za budžet razmatra budžetske potrebe KPŠF-a i u skladu sa tim, daje preporuke za visinu naknada za upravljanje koje trebaju biti naplaćeni na penzijska sredstva. Komisija takođe preporučuje Odboru usvajanje budžeta KPŠF i promene budžeta kada je to potrebno. Komisija takođe razmatra troškove KPŠF naspram budžeta.

- Alan Pickering
- Ymer Havolli
Driton Qehaja
- Tri

2011

Godina funkcionisanja komisija Odbora

LEGENDA

- Predsedavajući
- Ostali članovi
- Održani sastanci

Administracija

Administraciju KPŠF-a vodi viši menadžment koji se sastoji od izvršnog direktora i dva zamenika direktora

Menadžment KPŠF-a teži da angažuje u svojim redovima efektivne, stručne i moralno ispravne osobe, u verovanju da će samo ovi kvaliteti voditi ka većem radnom napretku, zdravoj radnoj sredini, i na kraju boljim uslugama za doprinosioce; dok se istovremeno održava integritet institucije Kosovskog penzijskog štednog fonda.

Da bi ostvarili gore navedene ciljeve, Upravni odbor i menadžment osiguravaju da sadašnja Administracija unapređuje svoja znanja i iskustva, da bude dobro motivisana i da potpuno koristi njene kapacitete.

Administracija KPŠF-a je podeljena na funkcionalna odeljenja da bi se osigurala efektivnost i efikasnost u radu. Poboljšanje administrativnih procesa, pomaganje Upravnom odboru u analizi investicija i primena odluka Upravnog odbora glavni su zadaci Administracije. Performansu Administracije na tekućoj osnovi nadgleda i ocenjuje Upravni odbor.

Povećanje broja zaposlenih se smatra kao krajnje sredstvo. Iako su sva odeljenja i zaposleni bili angažovani u punom kapacitetu tokom poslednje dve godine, nije bilo zahteva za povećanje broja zaposlenih u 2013.

KPŠF shvata vrlo ozbiljno svoje nediskriminatorne obaveze i jeste poslodavac koji nudi jednake mogućnosti. Zaposleni iz redova manjina su činili 8% radne snage (9% od onih koji su se izjasnili o svojoj etničkoj pripadnosti).

Preokret osoblja u 2013. godini bio je 0.0% (2012: 7.7%), pošto nije bilo zapošljavanja ili otpuštanja stalnih zaposlenika.

U 2013. godini, kao i u prethodnoj godini, broj stalno zaposlenih bio je 25 zaposlenih na puno radno vreme i jedan na skraćeno radno vreme sa EPV od 0.51. Ekvivalent za puno radno vreme (EPV) je standardna mera radne snage za dati period.

Tri od osam ženskih zaposlenih otišle su na porodijskom odsustvu između marta i augusta 2013. godine uzrokujući pad EPV za 1.69. Da bi se obezbedio kontinuitet na radnom mestu, Menadžment je kao privremenu zamenu zaposlio tri pripravnika – sve ženskog pola – uz EPV od 1.83.

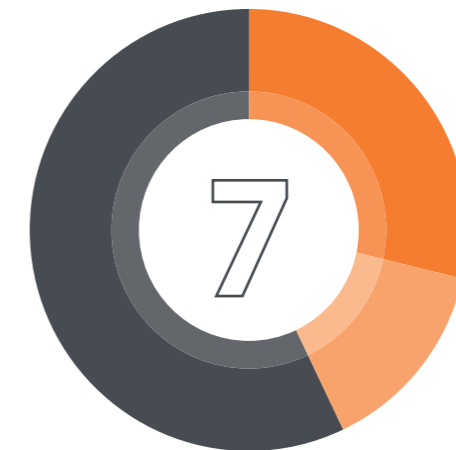
Prekovremeni rad za 2013. godinu je iznosio 0.24 EPV čineći ukupan EPV od 25.89 za 2013. godinu (2012: 26.20).

Pošto nije bilo promena stalno zaposlenih, nije bilo ni promena u polnoj ili etničkoj strukturi stalno zaposlenih; međutim, svi zaposleni su ostarili za jednu godinu tokom ovog perioda, sa prosečnom starošću povećanom na 39.3.

Žene su činile 31% radne snage, 77% od osoblja je imalo 35 godina ili više, i jedan zaposlenik (4% osoblja) je bio osoba sa stalnim fizičkim invaliditetom.

LEGENDA

Etnicitet: Albanac Turčin Bošnjak Nije se izjasnio **S invaliditetom:**

7 Ukupan broj revizija i inspekcija godišnje u 2013. i 2012.

Unutrašnja revizija Tromesečno CBK Polugodišnje Spoljna revizija Godišnje

Nadzor i revizija

KPŠF je nadgledana od CBK a izveštava Skupštini. Revizija se vrši od strane unutrašnjih i spoljnih revizora

KPŠF, kao nezavisna javna institucija, podleže se nadzoru i reviziji kako javnih tako i privatnih profesionalnih institucija. Svi izvršeni nadzori i finansijske kontrole rezultirale su bili bez ozbiljnih pronalaska ili prekršaja, i to bi trebalo pojačati poverenje Odbora u kvalitet i rad Menadžmenta. Istovremeno, ovo bi moglo dobro uticati i na poverenje javnosti o radu i odlukama Odbora kao i na kvalitetno i moderno upravljanje institucijom od strane Menadžmenta.

Svako tromesečje KPŠF obaveštava CBK, Skupštinu i Vladu o plasmanima penzijskih sredstva, novim investicijama, učinak investicija, i o sravnjenju penzijskih sredstava. Ove informacije se za širu javnost takođe objavljuju i na internet stranici KPŠF-a.

Svako tromesečje, KPŠF takođe izveštava CBK o usklađenosti investicija sa zakonskim propisima i pravilama o penzijama CBK-a. Ukoliko se desi da investicije KPŠF-a, zbog kretanja na finansijskim tržištima, izlaze iz okvira zakona, KPŠF je dužan da odmah obavesti CBK, i u roku od 180 dana ispravi situaciju. Tokom 2013. nije bilo takvih slučajeva.

Svake godine, do 15. februara, KPŠF obaveštava CBK, Skupštinu i Vladu o investicionim troškovima iz prošle godine. Ove informacije se takođe objavljuju na internet stranici KPŠF.

Do 31. maja svake godine KPŠF priprema i šalje CBK-i, Skupštini i Vladi Godišnji izveštaj za

prethodnu godinu, kao i finansijske izveštaje revidirane od strane nezavisnog revizora imenovanog samo uz saglasnost CBK-a. Ova informacija je takođe objavljena na internet stranici KPŠF.

Tokom godine CBK je završila inspekciju za 2012. gde je razmatran širok spektar dokumenata; počevši sa zapisnicima sastanaka Odbora i Komisija pa sve do svih administrativnih pitanja. CBK normalno obavlja dve inspekcije KPŠF-a godišnje i dostavlja izveštaje Odboru. U slučaju ozbiljnih nalaza CBK mora takođe da izveštava Skupštinu, što još nije bilo potrebno.

KPŠF ima i zaposlenog internog revizora koji četiri puta godišnje izveštava Komisiji Odbora za reviziju o svim aspektima poslovanja institucije, dajući dodatnu sigurnost Odboru o kvalitetu i napretku aktivnosti u KPŠF.

KPŠF takođe obaveštava CBK o svim odlukama Odbora koja utiču na doprinosioce, upravu fonda, kao i druga pitanja. CBK, kao regulatorni i nadzorni organ za II i III stub penzijskih fondova na Kosovu, je u sve vreme informisan o aktivnostima KPŠF-a.

Predsednik Odbora se takođe pojavio pred Komisije Skupštine za Budžet i finansije i za Nadzor javnih finansija; obe komisije su u potpunosti podržavali odobrenje od strane Skupštine Godišnjeg izveštaja KPŠF-a za 2012.

Finansiranje

KPŠF aktivnosti finansiraju se uglavnom od naknada koje se naplaćuju na penzijska sredstva

Budžet KPŠF odobrava se od strane Odbora na preporuku Komisije za budžet.

KPŠF se finansira na način sličan kao sa svim drugim penzijskim fondovima definisanih doprinosa, tj. naplaćivanjem naknade na sredstva pod upravljanjem (penzijska sredstva).

Kao ne-za-profit institucija, naknade koje naplaćuje KPŠF treba da pokrivaju samo troškove. Nivo naknada, na osnovu preporuke Odbora, usvaja Skupština; pružajući na taj način Skupštini, posredan stepen kontrole trošenja KPŠF.

Zakon br. 04/L-168 o izmenama i dopunama Zakona br. 04/L-101 o Penzijskim fondovima na Kosovu uveo je promene jedino u odnosu na KPŠF naknade i njihov tretman. Sa ovim izmenama i dopunama jedinstvena naknada, koja se koristila da pokrije i investicione i poslovne troškove KPŠF podeljena je na dve naknade: investicijsku naknadu, koja pokriva troškove koji se odnose na investiranje penzijskih sredstava; i operativna naknada koja pokriva sve ostale troškove.

Prvenstveno usled zakašnjenja od strane Skupštine u usvajanju Zakona br. 04/L-168, za prvi deo godine KPŠF je morala da obračuna naknadu za upravljanje od 0.60% koja je bila usvojena od strane Skupštine za 2012. godinu.

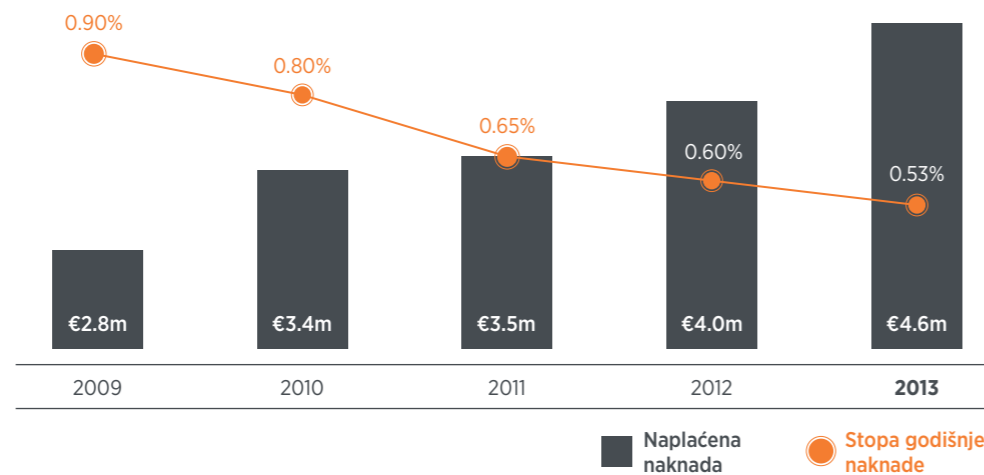
Od 20-og maja 2013 – kada je Skupština usvojila naknade u skladu sa izmenjenim i dopunjenim

zakonom – i do kraja 2013. KPŠF je naplaćivala ukupnu naknadu od 0.53% godišnje. Ukupna naknada sastojila se od investicijske naknade od 0.38% godišnje i od operativne naknade od 0.15% godišnje.

Ukupne naknade KPŠF-a od 0.53% godišnje nastavljaju da budu najniže među sličnim fondovima u regiji. U Hrvatskoj prosečna naknada za upravljanje koju su naplaćivali njeni pružaoci penzijskih sredstava je bila 0.45% godišnje. U Makedoniji je bila 0.54%, u Rumuniji 0.60%, i u Bugarskoj 1.00% godišnje.

Iako na prvi pogled naknade za upravljanje koje naplaćuju Hrvatski pružaoci mogu izgledati niži od KPŠF-ovih, treba napomenuti da Hrvatski pružaoci naplaćuju i naknadu između 0.5% i 0.8% za svaki primljeni doprinos (ulazna naknada), što ga za nove doprinose već čini višestruko skupljim u poređenju sa KPŠF.

Još važnije je da Hrvatski pružaoci njihovom naknadom upravljanja pokrivaju samo operativne troškove (ekvivalentna naknada od strane KPŠF, za ovo je bila 0.15% godišnje), pošto se troškovi koji se odnose na investiranje penzijskih sredstava tretiraju kao troškovi fonda a ne troškovi pružaoca usluga. Pružaoci usluga u ostalim zemljama koje su gore pomenute naplaćuju ulazne naknade i obračunavaju troškove koji se odnose na investiranje penzijskih sredstava na isti način kao pružaoci usluga u Hrvatskoj.

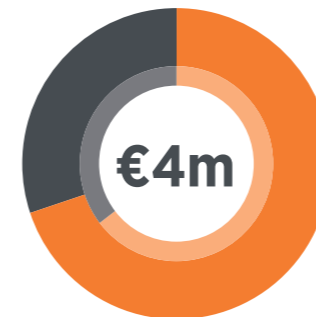

Uprkos smanjivanju stope naknade iz godine u godinu, naknade naplaćene od strane KPŠF-a su nominalno porasle. Naplaćene naknade za 2013 nominalno su bile €4,599,464, ili 15% više nego u 2012. To je zbog povećanja sredstva pod upravom (23%) sa kojima su se povećali i investicijski troškovi (18.4%).

Prhodi KPŠF-a ne od naknada, koji se pre svega sastoje od interesa iz oročenih depozita operativnih sredstava, bili su €314,706 za godinu. To znači da je ukupan prihod KPŠF Operacija za godinu 2013 bio €4.9m, ili 7% više u odnosu na prethodnu godinu (2012: €4.6m).

Troškovi

KPŠF snosi troškove za investiranje penzijskih sredstva i za njegovo poslovanje

Operativni

27.5%

30.9%

Investicioni

72.5%

69.1%

Investicioni troškovi odnose se na troškove investiranja penzijskih sredstava doprinosilaca na lokalnim i globalnim finansijskim tržištima i čine 72.5% od KPŠF troškova (2012: 69.1%).

Investicioni troškovi za 2013 povećani su sa 18.4% na €2,892,868 (2012: €2,442,492). Povećanje penzijskih sredstava pod upravljanjem, tj. penzijskih sredstava investiranih preko otvorenih fondova, prvenstveni je razlog za više investicione troškove.

Sadašnje zakonodavstvo na Kosovu, nasuprot zakonodavstvima penzijskih fondova širom sveta, ne dopušta KPŠF da vrši svoje sopstvene asetzenadzerske aktivnosti i da bude direktan investitor.

Umesto toga KPŠF treba da pribegava investiranju preko otvorenih fondova, opcija koja nosi veće troškove; stoga nije iznenadljivo da naknade koje naplaćuju upravni otvorenih fondova čine najveći deo investicionih troškova (98%).

Ali ipak postoje velike koristi od investiranja kroz otvorene fondove. Široka diverzifikacija je postignuta bez nastajanja troškova za višestruke transakcije. Osim toga, KPŠF ima veliku korist i od ogromne ekspertize upravnika i njihove infrastrukture.

Operativni Troškovi obuhvataju sve ostale troškove koji se uobičajeno sastoje od kompenzacija, štampanja stanja računa, kancelarijske zakupnine i ostalih operativnih troškova. Za 2013 oni su stigli €1,095,474 (2012: €1,089,814) i činili su 27.5% ukupnih troškova (2012: 30.9%).

Dok je povećanje od 18.4% u investicionim troškovima u pozitivnoj korelaciji sa povećanjem penzijskih sredstava, isto se ne može reći za operativne troškove čije je povećanje od samo 0.5% u poređenju sa prethodnom godinom.

Operativni troškovi ostali su približno isti dok su usluge koje se pružaju povećane ili poboljšane. Ovo je ostvareno kroz povećanje produktivnosti i efikasnosti.

Troškovi Odbora pali su za 5.8% i čine 13.5% od operativnih troškova (2012: 14.4%). Osnovne zarade osoblja smanjile su se za 6.1% i čine 36.2% operativnih troškova (2012: 38.8%). Štampanje godišnjih računa stanja je treći po visini operativni trošak sa 10.2% (2012: 9.3%), tesno praćen deprecijacijom i amortizacijom sa 9.4% (2012: 6.7%).¹

	2013		2012	
Otvoreni fondovi	Stopa godišnje naknade	Naplaćena naknada	Stopa godišnje naknade	Naplaćena naknada
BNY Mellon – RRF	0.60%–0.70%	€763,930	0.70%	€485,001
Aquila Capital – RP7	0.79%–1.06%	€625,429	0.96%	€633,154
Schroders – ISBF	0.50%	€453,392	0.50%	€312,575
AXA – GILB	0.35%–0.40%	€433,045	0.40%	€385,985
Vanguard – GSIF	0.13%	€396,448	0.15%	€355,924
ECM – DEC	0.50%	€113,244	0.50%	€106,385
State Street – EMEIF	0.20%	€51,450	0.20%	€52,168
BNP Paribas – GLF	-	-	0.20%	€53,264
Ukupne naknade otvorenih fondova		€2,836,938		€2,384,456
CBK naknade za transfere i ostalo		€30,422		€31,497
Brokri, staratelji i zalogaji		€25,508		€26,539
Ukupni investicioni troškovi		€2,892,868		€2,442,492

Sa ukupnim prihodom od €4.9m i rashodom od €4.0m, višak za godinu bio je €0.9m (2012: €1.1m). Treba napomenuti da je teško predvideti strateške alokacije sredstava od strane Odbora za narednu godinu. Zbog spoljnih faktora, još je teže predvideti performanse investicija, a samim tim i imovinu pod upravljanjem za narednu godinu.

Razlike u odnosu stvaranih i budžetiranih prihoda i rashoda su prouzrokovali suficit za godinu, kao posledicu ovih teškoća. Da bi smanjili akumulirani višak, Odbor je odlučio u oktobru 2013 na povraćaj €3m u fond (penzijskim sredstvima). Refundiranje je izvršeno u decembru 2013, sa čime je stanje suficita iz operativnih aktivnosti na dan 31. decembra 2013, palo na €47,380.

¹ Za više informacija, molimo vas pogledajte revidirane finansijske izveštaje koji su, kao što se zahteva prema pravilima o penzijama, pripremljeni u skladu sa MSFI.

“ Ako uvek uradite ono što ste oduvek uradili,
uvek ćete dobiti ono što ste oduvek dobili.”

Henry Ford (1863–1947)
Američki osnivač Ford Motor Company

AKTIVNOSTI

Ova čuvena izreka Henrija Forda najveći je izvor inspiracije za svakoga u KPŠF. Ali uraditi ono što ste oduvek uradili nije toliko loše ukoliko uvek uradite ono što smo mi oduvek uradili, to jest:

POBOLJŠATI SE!

Aktivnosti Odbora

2013 godina, je za članove Odbora bila godina punog angažovanja. Četiri redovna sastanka su bili održani, dok su takođe van ovih sastanaka, mnoge odluke bile donete.

Najvažnije dešavanje koje se odnosi na investiranje² penzijskih sredstava bilo je odobravanje od strane Odbora, Priručnika za investiranje, preporučenog od strane Komisije za investiranje. Priručnik obuhvata novu Izjavu o načelima investiranja (INI), Uputstvo o politici investiranja (UPI) i benčmark za performansu od ulaganja penzijskih sredstava.

Uz pomoć Komisije za investiranje menadžmenta, Odbor je objavio poziv za dostavljanje ponuda, u cilju angažovanja novih otvorenih fondova, koji će se uklopiti u novo UPI.

Takođe u oblasti investiranja, Odbor je tokom godine investirao €190m, a otkupio je investicije vredne €219m kao pripremu za ulaganje u skladu sa novim UPI.

Sa druge strane, Komisija za reviziju je prvenstveno bila uključena u pregledanje izveštaja unutrašnje revizije i inspekcije CBK i saglašavanju sa unutrašnjim revizorom o planu za reviziju za 2014.

U aprilu Odbor je predao Skupštini zahtev za naknadu za naplaćivanje za preostali deo 2013. (vidi stranu 12) i u oktobru podneo zahtev za naknadu za naplaćivanje za 2014 godinu.

Pored gore navedenog, Komisija za budžet je takođe predložila, i Odbor se složio, da se €3m koje je bilo akumulirano iz tekućeg suficita vrati u penzijska sredstva.

Komisija za žalbe bavila se sa 35 zahteva doprinosilaca i institucija. Većina zahteva podneta je od strane doprinosilaca koji su tražili podizanje štednje pre nego što su dostigli starosno doba za penzionisanje ili jednokratno podizanje štednje kada su oni zapravo ispunili kriterijume za povlačenje štednje u fazama.

Kao što je preporučeno od Komisije za žalbe, Odbor se pismeno obratio CBK-u zahtevajući razmatranje pravila o penzijama za povlačenje štednje u fazama. Dopisom je zahtevano da CBK ispita zakonske mogućnosti da se jedan deo plati jednokratno članovima fonda koji se penzionišu u šemi povlačenja u fazama.

² Više detalja o svim gledištima investiranja penzijskih sredstva dato je u Odeljku 04/Investiranje penzijskih štednji.

Upravljanje računima

412,623 stanja računa pokazujući pojedinačne naknade štampana

U poređenju sa prethodnom godinom 24,124 više stanja su bila štampana. Bili su 14,133 članova za koje KPŠF nije imala adrese i za njih stanja računa se nisu štampali (2012: 13,299).

U cilju povećanja institucionalne transparentnosti uneta je novina u ovogodišnjim stanjima računa. Naplaćene naknade (u evrima) pokazane su kao deo stanja računa, obaveštavajući svakog vlasnika računa o nankadi koju mu je KPŠF naplatio. Ovo je veoma neuobičajeno u industriji i KPŠF je veoma ponosan da je preduzeo takvu inicijativu.

Stanja računa su takođe bila štampana i za 40,580 poslodavaca. Ona su obavestila poslodavce o uplatama i sačinjenim izveštajima doprinosa i o pitanjima poravnanja ukoliko ih je bilo.

KPŠF je otvorio 29,195 novih individualnih računa (2012: 28,179), čime je ukupan broj računa od osnivanja dostigao na 447,259. Od ovih novo otvorenih računa 29,097 su bili za lica koji su po prvi put uplatili doprinose u 2013.

Usled penzionisanja doprinosilaca (ili smrti), 3,567 računa je obeleženo kao 'Isplaćeno' tokom 2013 (2012: 3,264). Kumulativan broj isplaćenih računa dostigao je 20,503. Za ovu kategoriju vlasnika računa stanja računa se isto ne štampaju.

Bili su 21,918 poslodavaca i 29,996 samozaposlenih sa uplaćenim doprinosima za godinu (2012: 20,756 odnosno 30,538). Pored toga, bilo je 1,255 poslodavaca i 4,873 samozaposlenika koji su tokom 2013 uplatili doprinose samo za prethodne godine (2012: 1,377 odnosno 2,053).

KPŠF je tokom godine rukovao i obradio 316,242 izveštaja doprinosa (2012: 183,604). Prvenstveni razlog za povećanje od 72% u broju izveštaja je usled toga što je mesečno izveštavanje postalo obavezno, počevši od oktobra 2012. Pre ovog datuma, poslodavci su imali mogućnost tromesečnog izveštavanja.

Uprkos ovog povećanja ispravni izveštaji pali su na 5.5% od svih izveštaja (2012: 6.0%). Jasno je da je obavezujuće mesečno izveštavanje poboljšalo brzinu i tačnost izveštavanja od strane poslodavaca.

Novo uputstvo o izveštavanju i plaćanju penzijskih doprinosa izdata je od strane PUK-a u septembru 2013. godine i KPŠF je tom novom uputstvu prilagodio njegove unutrašnje procese. Uputstvo zabranjuje oduzimanje doprinosa od individualnih računa penzijske štednje (putem ispravnih izveštaja) bez prethodnog odobrenja poreskih inspektora; cilj čega je objektivnije izveštavanje o doprinosima od strane poslodavaca ili njihovih predstavnika.

Ukupno je bilo 2.86m transakcija napisana na računima članova i 410 hiljada na računima poslodavaca (2012: 2.58m odnosno 402 hiljada).

U broju transakcija na računima poslodavaca uključene su 17,390 transakcije za refundaciju pogrešno uplaćenih doprinosa, od kojih 76% su bili uplaćeni tokom 2013. U 2012 samo 13% transakcija za refundacije su bile uplaćene tokom godine. Proaktivan pristup u identifikovanju pogrešnih doprinosa usvojen od strane KPŠF značio je da je njihova identifikacija i naknadna refundacija postala bolja, brža i pouzdanija.

9.6 – Prosečni broj meseca za koje su poslodavci uplatili doprinose

3.4 – Prosečni broj tromesečja za koje su samozaposleni uplatili doprinose

Poravnanje

Uplate samozaposlenih 100% sravnjene

Od 2011 kada je KPŠF počeo sa korišćenjem Međubankarskog sistema obračuna (MSO), procesuiranje uplata doprinosa na račune poslodavaca strahovito je poboljšano. U 2013. obrada je bila nadgledana svakodneвно i automatski nesravnjene uplate su se neoložno rukovale.

Pre nego što je počelo korišćenje MSO, sravnjenja doprinosa samozaposlenih su pogotovo bili loši; ali u 2013. godini doprinosi samozaposlenih bili su 100% sravnjeni za drugu uzastopnu godinu. Uplate od strane poslodavaca bile su 99.99% raspodeljene na njihove odgovarajuće račune. Dvadeset neraspodeljenih uplata, koje su vredile 0.02% od uplaćenih doprinosa, čekale su formalan zahtev za refundaciju od komercijalnih banaka.

U 2012 blizu 2.9% i u 2011 blizu 3.5% doprinosa primljenih u godinu nisu bili raspodeljeni na kraju godine. 2013 godina je bila prva cela godina u kojoj obavezujuće mesečno izveštavanje je bilo na snazi; i rezultati su se pokazali. Jedino 0.48% primljenih doprinosa na kraju godine nisu bili raspodeljeni na individualne račune,

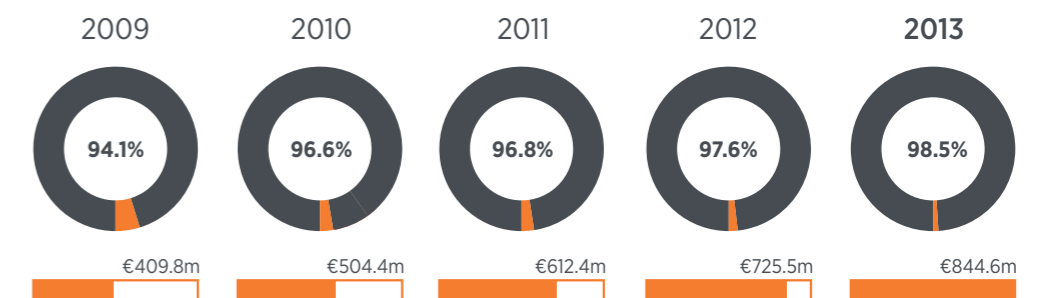
prekoračujući cilj od najviše 2.0% postavljenog od strane Odbora.

Uz 1.52% na kraju godine (2012: 2.55%), Administracija je sasvim prekoračila i drugi cilj sravnjenja za maksimalno 1.85% kumulativnih neraspodeljenih doprinosa. Neraspodeljeni kumulativni doprinosi na kraju 2013. godine, iznosili su €12.8m (2012: €17.5m).

Razlozi za neraspodeljene doprinose bili su: Nedostajući izveštaji o doprinosima sa €11.3m; Nepoznat poslodavac za uplatu sa €1.0m; i nevažeći detalji o zaposlenima (Lični broj/lme) sa €0.5m (2012: €15.5m; €1.5m; odnosno €0.5m).

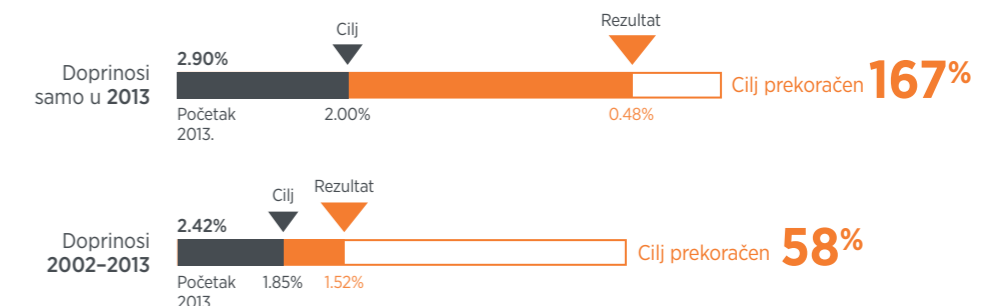
Osoblje za odnose sa klijentima KPŠF-a odigralo je ključnu ulogu u dobijanju izveštaja o doprinosima (za prethodne godine), koji nisu bili prinošeni od strane poslodavaca. Oni su ovo uradili direktnim kontaktiranjem 1,902 poslodavaca tokom godine sa ciljem da osiguraju nedostajuće informacije. Njihovo zalaganje je pomoglo u raspodeljivanju većine od €4.6m doprinosa koji su bili neraspodeljeni na kraju 2012 a raspodelili su se u 2013.

Kumulativni sravnjeni doprinosi

Kumulativni primljeni doprinosi

Neraspodeljeni doprinosi: Rezultati nasuprot ciljeva

Usluge klijentima

198 usluge pružene dnevno

Ukupan broj usluga pružen pojedincima i poslodavcima u 2013. godini je bio 49,486. Ovo označava povećanje od 17% u poređenju sa 42,189 usluga pruženih u 2012.

U proseku 198 usluga i konsultacija su bile pružene u jednom random danu.

Većina usluga (39,839) je pružana za klijente koji su posećivali kancelariju KPŠF-a, uz preostale usluge pružane preko e-mejla, telefona ili ostalih oblika komunikacije ili korespondencije.

Broj (besplatno) odštampanih stanja računa za doprinosioce posetioce bio je 31,050. Sa 63%, ovo je daleko najpopularnija usluga koja se pruža. Posete se uglavnom aktiviraju zahvaljujući stranim ambasadama koje smatraju Trusti stanje računa kao dokaz zapošljenja; i zahtevaju stanje kao deo standardne dokumentacije koju aplikanti za vize moraju podneti.

Ograničeni broj KPŠF usluga takođe se pruža u sedam regionalnih kancelarija PUK od strane Službenika za penzije PUK-a. Broj usluga koji su se tamo bili ponuđeni, i koji je isto uglavnom bio sastojan od štampanja stanja računa, iznosio je 24,740.

Ostale glavne usluge pružene od strane KPŠF osoblja bile su: 5,467 odobrenih zahteva za pristup eTrusti portalu; 4,994 ažuriranih adresa; 3,567 upisanih aplikacija za povlačenje štednji; i odgovoreno na 1,119 upita klijenata.

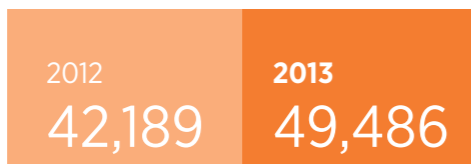
Popularnost eTrusti portala je porasla i cilj KPŠF je da ima što više doprinosilaca koji onlajn pristupaju njihovim računima.

Samo 50% lica koji zahtevaju pristup u eTrusti podnose u KPŠF potrebnog dokaza o njihovom identitetu. U pokušaju da ovo poboljša, KPŠF je počeo tokom 2013 godine da šalje email-podsednike koji su ostvarili željeni ishod u 14% slučajeva.

Usluge koje se pružaju na portal su širokog niza. Korisnici mogu pogledati njihova stanja i transakcije na računima, i nasuprot tipičnom e-bankarsim uslugama, ove transakcije nisu ograničene na transakcije zadnjih 3-6 meseci.

Ažuriranja preko portala koja ukupno iznose 5,631 sastojale su se od: 2,140 adresa; 1,491 imenovanih naslednika; 1,370 broja telefona; 354 e-mejl adresa; dok je novo počela usluga onlajn apliciranja za povlačenje štednje bila ispunjena do kraja 6 puta.

Broj izvršenih usluga u kancelariji

17%

INVESTIRANJE PENZIJSKIH ŠTEDNJI

Bezbednost penzijskih štednji; raznovrsnost ulaganja; maksimiziranje povraćaja za nivo prihvaćenog rizika; i održavanje odgovarajuće likvidnosti su srž principa obazrivog ulaganja KPŠF-a

Za fond koji je u poslednjih pet godina prosečno rastao u sredstvima pod upravom sa 29% godišnje, izazovi za nove ideje i mogućnosti ulaganja povećavaju se eksponencijalno, i sa njima isto tako i odgovornosti.

Odbor, i pogovoto njegova Komisija za investiranje, morao je da se suoči sa ovim izazovima.

2013 godina je bila usmeravana ka konstituisanju nove grupe politika i načela investiranja sa čime se nastoji da KPŠF investicije imaju manje oscilacija uz stalno menjajućim i nestabilnim tržišnim uslovima.

Načela i politika investiranja

Prelazak ka mešoviti vrsta sredstava i strategija ulaganja

Na početku 2013. Politika investiranja KPŠF bila je da se 40% sredstava investira u indeksne akcije otvorene fondove i 60% u obveznice i otvorene fondove sa apsolutnim povraćajem.

Uz povećanje cene akcije od 40%, gore navedena politika pokazala se veoma uspešnom od njenog usvajanja u 2009. Međutim, u svetu punom neizvesnosti putem visokih nacionalnih dugova, sporom razvoju i niskoj inflaciji, i uz njih, usporavanju rasta tržišta u razvoju, Odbor je prepoznao potrebu da napreduje i postavio je nova načela i politiku investiranja u cilju služenja vidokrugu od najmanje pet sledećih godina.

Pošto je glavni cilj KPŠF investiranja u dužem vremenskom periodu da, najpre sačuva a zatim i nominalno i realno uveća kapital članova, nova Izjava o načelima investiranja Odbora, postavila je Godišnji indeks potrošačkih cena na Kosovu kao inflacioni reper za merenje učinka KPŠF investiranja.

Novo uputstvo o politici investiranja (UPI) prepoznaje da nijedan investicioni portfolio ne može ostvariti povraćaj bez preuzimanja izvesnog tržišnog rizika i da nijedan portfolio ne može, u celosti ili delimično, biti izolovan od tržišnog rizika.

	Granice alociranja prema vrsti sredstava
	55%
Čiste akcije	50%
	45%
Višestruka sredstva	40%
	35%
Čiste obveznice	30%
	25%
	20%
	15%
Tržišta novca i Trezor Kosova	10%

Odbor treba donositi sve strateške odluke unutar novog okvira. Povrh toga, odluka da li da se poveća ili smanji izlaganje određenom otvorenom instrumentu mora zavisiti od: a) Procene Odbora za kratkoročne i dugoročne izgleda za klasu sredstava i za investicioni pristup datog instrumenta; i b) Učinka i kolebljivosti instrumenta, njegovih plasmana, i njegove korelacije sa ostalim instrumentima u portfoliju.

Novi UPI prepoznajući da je ophodno ostvariti ravnotežu između doprinosilaca koji su blizu penzionisanja i onih koji nisu, poziva na politiku koja sadrži razumnu ali ne suvišnu alokaciju u dugoročna sredstva sa očekivanim visokim povraćajem ali i visokom kolebljivošću, kao što su akcije; kombinovane sa većom alokacijom u investicije sa očekivanom nižom kolebljivošću ali i stabilnijim povraćajima nego akcije.

UPI određuje da je diverzifikacija investicija ključni alat za umanjenje tržišnog rizika. Nadalje, poziva na korišćenje instrumenata apsolutnog povraćaja sa ciljanim ili upravljanim rizicima a koji nisu u korelaciji sa bilo kojom vrstom sredstava (obveznicama, akcijama, valutama kao primeri), i sa ciljem ostvaranja niske korelacije između održanih ulaganja, da bi pomoglo rasterećivanje ekstremnih varijacija KPŠF investicija, i stoga stabilizirali povraćaji.

Sa ovim povećanim naglaskom na rizik, cilj UPI-ja je da se ponudi veća zaštita kada ima pada na tržištima ali ipak poželjni nagrade kada tržišta rastu.

U tom cilju, UPI je suštinski postavio novi okvir za granice alokacije sredstava (vidi dole navedeni grafikon) na osnovu mešovite vrste sredstava i investicionih strategija (pristupa) koje koriste upravni fondovi.

	Granice alociranja prema investicionim pristupima
	55% Usmereni povraćaj. Bez prilagođenje za rizik
	50%
	45%
	40% Ciljani/Upravljani rizik ili apsolutni povraćaj
	35%
	30%
	25% Čisti dohodak
	20%
	15%
	10%

Poziv za podnošenje ponuda objavljen je u novembru, proces koji još nije okončan, u cilju angažovanja novih instrumenata koji se uklapaju u novi okvir. Zahtevani fondovi su bili:

- fondovi akcija sa pristupom prinosa od dividende;
- fondovi akcija sa pristupom ciljanog/upravljanog rizika ili apsolutnog povratka;
- Fondovi višestrukih-sredstava sa pristupom ciljanog/upravljanog rizika ili apsolutnog povratka.

Alokacija sredstava

€52.80m investirane u obveznice Trezora Kosova tokom 2013

KPŠF investira najveći deo finansijskih sredstava preko otvorenih investicionih fondova, koji su instrumenti kojima upravljaju specijalizovane kompanije koje posluju na globalnim finansijskim tržištima.

Odbor zahteva da sredstva budu likvidna i dobro diversifikovana i da imaju zadovoljavajući učinak, da njihovo ulaganje bude u skladu sa Zakonom o penzijskim fondovima Kosova kao i investicionoj politici Odbora i da upravitelji fonda imaju dovoljno iskustva u industriji.

Od januara do usvajanja novog UPI Odbor je investirao dodatnih €137m na globalnim finansijskim tržištima preko otvorenih investicijskih fondova sledećih upravitelja: BNY Mellon €45m; Vanguard €42m; Schroders €30m; i AXA i Aquila sa €10m svaki.

Na Kosovu, Odbor je investirao dodatnih €52.80m u 6-12 mesečne obveznice Trezora, pokazujući njegovu punu nameru da ima aktivan udeo u konsolidaciji javno trgovanih finansijskih instrumenata u zemlji. Dve investicije koje su izvršene u obveznice Trezora Kosova tokom 2012. godine, obe su dospеле s vrednošću od €13.96m.

Oročeni depoziti u Raiffeisen Bank Kosovo s vrednošću od €16.20m obustavljeni su pre roka dospeća od strane banke usled njihovog viška likvidnosti; dok depoziti sa NLB Prishtina vredni €16.60m nisu bili ponovo deponovani zbog usmerenja tih sredstava u obveznice Trezora Kosova, koje su se smatrale obazrivijom alternativom.

Investicija	Vrsta sredstva	Sredstva	Alokacija
Vanguard – Global Stock Index Fund	Akcije	€313.4m	44.5%
BNY Mellon – Real Return Fund	Višestruka-sredstva	€133.1m	18.9%
Schroders – International Strategic Bond Fund	Obveznice	€96.4m	13.7%
AXA – Global Inflation Linked Bonds Fund	Obveznice	€57.5m	8.2%
Trezor Kosova	Obveznice Trezora	€53.1m	7.5%
Aquila – Risk Parity 7 Fund	Višestruka-sredstva	€27.0m	3.8%
ECM – Diversified European Credit	Obveznice	€23.4m	3.4%
Ukupno investirana sredstva		€703.9m	100.0%

Ali gde je novac?

Novac investiran preko otvorenih fondova investiran je od strane ovih fondova u deonice, dužničke instrumente, gotov novac i ostale finansijske instrumente globalnih korporacija i državnih trezora.

Nakon usvajanja UIP-a u oktobru 2013. godine, Odbor je morao da donese strateške odluke o alokaciji da bi se uklopilo novom okviru, i otkupio je €219m iz postojećih otvorenih instrumenata zbog sledećih razloga:

- Potpuno dezinvestirati €32m iz State Street Emerging Markets Equity Index Fonda, pošto su kratkoročne do srednjoročne mogućnosti za ovu klasu sredstava u tržištima u razvoju smatrane suviše niskim;
- Da se otkupi €75m iz indeksiranog fonda Vanguard-a, u skladu sa novim okvirom koji poziva na diverzifikaciju ulaganja na čiste akcije na indeksiranim i na aktivno upravljanim fondovima;
- Da se otkupi €60m od AXA, pošto su svi pokazatelji da će niska inflacija trajati duže nego što se prethodno mislilo, čineći za sada ovaj proizvod manje atraktivnim; i
- Da se otkupi €52m od Aquila, čiji se pristup ciljanog rizika pokazao da ima veću nego očekivanu korelaciju sa ostalim fondovima u portfoliju.

Gore navedeni otkupi ostvarili su neto dobitak od €19.4m, ali dodatno su prouzrokovali da bilans gotovine u CBK na kraju godine bude povećan na €209.65m.

KPŠF je zaključio 2013. godinu sa uloženim sredstvima na finansijskim tržištima vrednim €703.96m od kojih je €53.12m bilo investirano na Kosovu i €650.83m globalno.

GDE JE NOVAC?

AMERIKA 37.91%
€266,862,501

EVROPA 54.62%
€384,500,508

AZIJA 4.38%
€30,836,772

AFRIKA 0.12%
€848,266

OKEANIJA 2.97%
€20,907,479

Država	Alokacija	Vrednost
01 SAD	34.97%	€246,173,248
02 Velika Britanija	14.27%	€100,454,454
03 Kosovo	7.55%	€53,122,905
04 Nemačka	6.47%	€45,571,659
05 Francuska	5.96%	€41,955,749
06 Japan	4.27%	€30,058,901
07 Austrija	3.84%	€27,031,892
08 Švajcarska	3.67%	€25,835,168
09 Holandija	3.56%	€25,060,817
10 Kanada	2.69%	€18,936,404
11 Australija	2.52%	€17,739,679
12 Švedska	1.73%	€12,178,431
13 Španija	1.57%	€11,052,102
14 Italija	1.39%	€9,784,982
15 Luksemburg	1.42%	€9,996,168
16 Norveška	0.82%	€5,772,435
17 Irska	0.74%	€5,209,271
18 Novi Zeland	0.45%	€3,167,800
19 Danska	0.35%	€2,463,844
20 Belgija	0.27%	€1,900,680
21 Finska	0.18%	€1,267,120
22 Južna Afrika	0.12%	€848,266
23 Meksiko	0.12%	€841,227
24 Brazil	0.09%	€633,560
25 Filipini	0.07%	€492,769
26 Hrvatska	0.06%	€422,373
27 Poljska	0.05%	€355,498
28 Kipar	0.05%	€348,458
29 Katar	0.04%	€285,102
30 Portugalija	0.04%	€281,582
31 El Salvador	0.04%	€278,062
32 Nespecifično/Ostalo	0.63%	€4,434,920
100.0%	€703,955,526	

Investiran na celom Svetu!

Br. 1 izdavalac: Trezor Kosova

Prvi put od osnivanja izdavalac br. 1 u čije hartije od vrednosti je KPŠF bio investiran krajem 2013. godine je bio izdavalac iz Kosova; Mesto Br. 1 je ustvari pripadao Trezoru Kosova sa €53.1m, ili 7.55% investiranih sredstava (5.81% ukupnih sredstava – uključujući gotov novac pri CBK).

Izdavalac	Sredstva	Deo investiranih sredstava
01 Trezor Kosova	€53.1m	7.55%
02 Trezor SAD-a	€38.6m	5.49%
03 Trezor VB-je	€12.2m	1.74%
04 Francuski Trezor	€10.8m	1.53%
05 Trezor Nemačke	€9.7m	1.37%
06 Microsoft Corp	€8.7m	1.24%
07 Trezor Holandije	€7.8m	1.11%
08 HSBC	€6.7m	0.95%
09 GlaxoSmithKline	€6.2m	0.88%
10 Bayer Ag	€5.7m	0.81%

Uobičajeno prvo mesto kao da je rezervisano za Trezor SAD-a ali obiman otkup od AXA GILB fonda potisnuo je Trezor SAD-a na drugo mesto. Top 20 izdavaoca koji se navedeni u nastavku imali su 29% KPŠF investiranih sredstava. Ostali 1,811 izdavaoci podelili su preostalih 71% sa izloženošću od 0.5% ili manje.

Izdavalac	Sredstva	Deo investiranih sredstava
11 Vodafone Group	€5.3m	0.75%
12 Trezor Italije	€5.0m	0.71%
13 Novartis Ag	€5.0m	0.70%
14 Apple Inc	€4.9m	0.70%
15 Total S.A	€4.9m	0.69%
16 Roche Hldg Ag	€4.8m	0.68%
17 Exxon Mobil Corp	€4.3m	0.61%
18 Trezor Norveške	€4.3m	0.61%
19 Sanofi-Aventis	€4.1m	0.58%
20 Citigroup Inc	€3.9m	0.55%

Akcije činile 57.4% investiranih sredstava

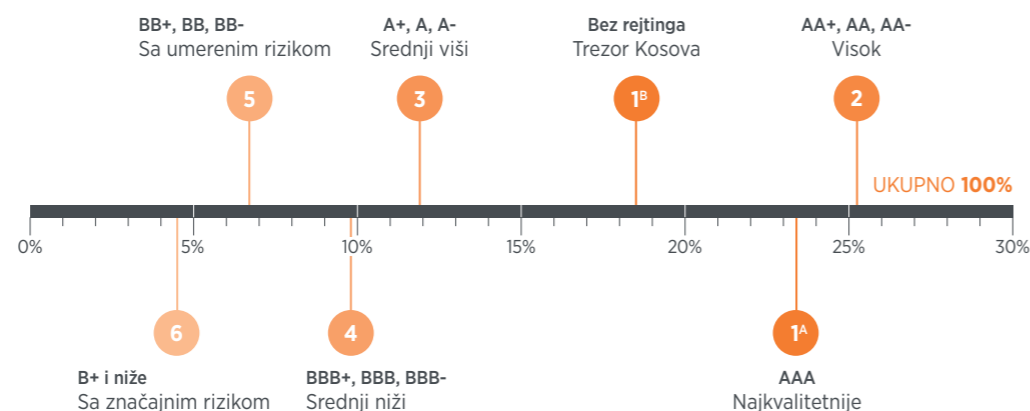
Analiza KPŠF (koja je izvor svih statistika u ovom odeljku), o direktnim investicijama i indirektnim plasmanima preko otvorenih instrumenata, otkriva da su sredstva investirana u hartije od vrednosti imenovana u USD 37.1%, EUR 29.1%, GBP 15.8% i ostalo 18.0% (uglavnom CAD, AUD i JPY).

Kako svi otvoreni fondovi pružaju EUR hedžing za plasmane ne na evrima odgovarajućih portfolija, valutni rizik je upravljen i indirektno.

Nadalje, KPŠF investirana sredstva su se sastojila od: 57.4% akcija; 40.4% dužničkim instrumentima; 0.4% gotovog novca; i neto 1.8% u derivatima.

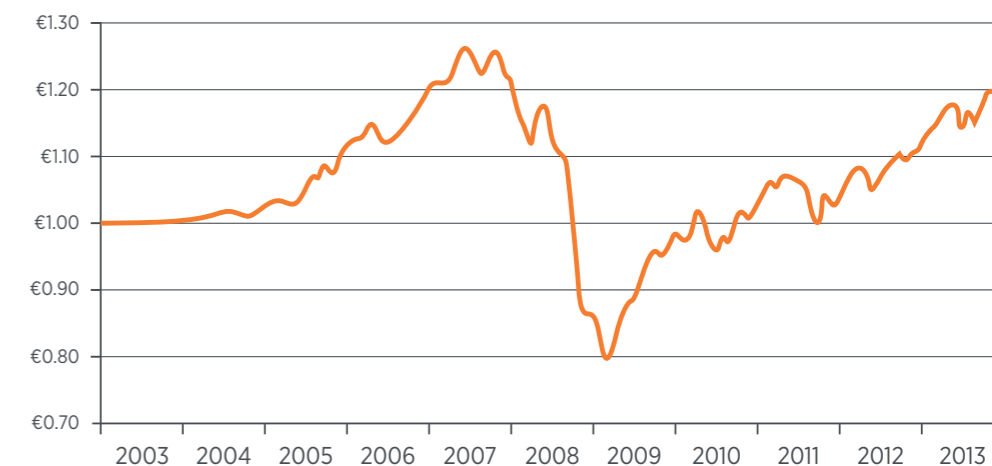
Državni dug činio je 55.1% dužničkih instrumenata, dok korporacije i vladine agencije činile su preostalih 44.9%. Prosečna kamata za ove dužničke instrumente, od kojih su 61% bili sa fiksnom i 39% sa varijabilnom stopom, bila je 2.13%; od njih, 33% sa dospećem unutar 12 meseca.

Procenat dužničkih instrumenata (direktnih i indirektnih) na osnovu ranga njihovih rejtinga

1. Rejting obezbeđen od strane Standard & Poor's, Moody's ili Fitch;
2. Što visokiji rang rejtinga to znači manji rizik gubitka glavnice i/ili interesa;
3. Zakonodavstvo tretira državne obveznice Kosova kao 'Najkvalitetnije'; ali pošto one još nemaju rejting prikazane su odvojeno od ostalog dela 'Najkvalitetnije' kategorije.

KPŠF cena akcija od osnivanja

Učinak investiranja

Zaradio od izloženosti nad akcijama u razvijenim zemljama

U ovoj godini koja je bila veoma dobra za akcije gde su svi najvažniji indeksi dostigli najviši nivo u istoriji; veoma teška godina za obveznice koje su akcije nadmašile sa najvišom razlikom u poslednjih 50 godina; i godina osnaživanja ekonomije i pada nezaposlenosti u SAD; KPŠF cena akcija porasla je za 8.5% na €1.2117 (2012: porasla je za 8.0% na €1.1170).

Upoređujući penzijske fondove u regionu KPŠF ispada dobro. Jedino je nadmašen od fondova Rumunije koji imaju prosečan povraćaj od 11.7%. Fondovi u Makedoniji imali su u proseku povraćaj 8.3%, dok su oni u Bugarskoj i Hrvatskoj imali povraćaj 4.7%, odnosno 4.5%.

Dužnički instrumenti, isključujući Trezor Kosova, činili su prosečno 41.6% od sredstava za godinu, i uglavnom su se namučili tokom 2013. Vrednost investicija preko AXA i Aquila pala je za €12.6m, dok su investicije preko Schrodersa i ECM ostvarile bolji rezultat, jedino zahvaljujući njihovom povećanom korišćenju hedžinga da bi se nadoknadili mane na tržištu.

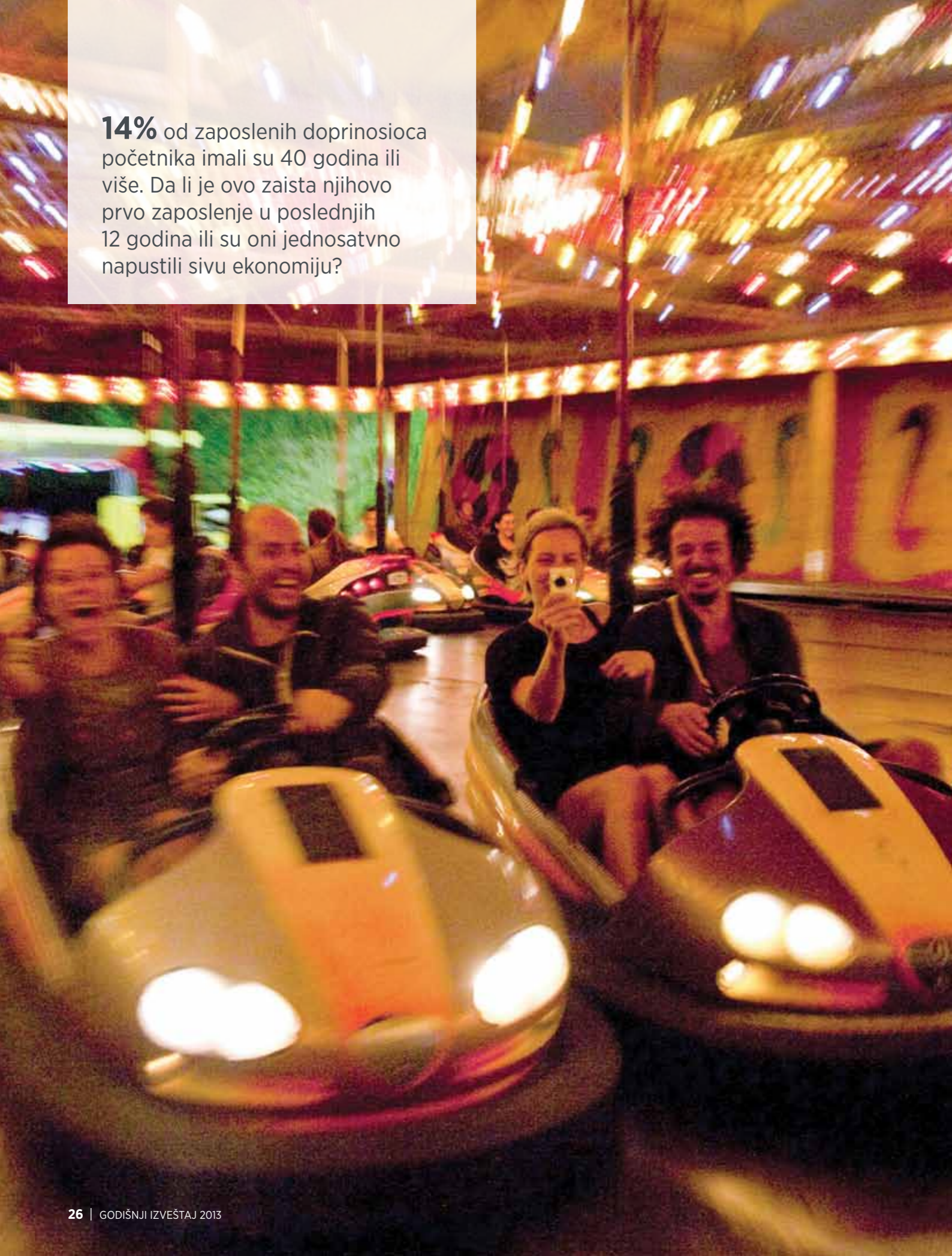
KPŠF je zaradio izlaganjem nad akcijama koje su u proseku bile oko 50.1% sredstava za godinu. Preciznije, zaradio je od izlaganja nad akcijama u razvijenim zemljama; €73.9m preko Vanguard-ovog čistog fonda akcija – što je bio glavni pokretač iza učinka – i u manjem stepenu preko BNY Mellon-ovog fonda višestrukih sredstava, koji su ostvarili povraćaj od €4.2m.

Ukupni povraćaj za godinu od investicija na Kosovu, koje su u proseku činile 3.2% od sredstava, bio je €0.6m. Na drugoj strani, stanje gotovog novca u CBK, koja ne plaća kamatu od sredine 2012. godine, prosečno je činio 5.1% od sredstava za godinu.

Ukupni povraćaj investicija za godinu dospelo je do €68.1m. Ovome je dodato €3m koji su vraćeni fondu iz akumuliranog tekućeg suficita, vodeći do ukupnog bruto prihoda za godinu od €71.1m. Neto dohodak, kada se oduzmu naknade koje se naplaćuju fondu, dostigao je €66.5m (2012: €50.2m).

Investicija	Bruto povraćaj	Prosečna alokacija
Vanguard – GSIF	€73.9m	36.9%
BNY Mellon – RRF	€4.2m	14.8%
Schroders – ISBF	€1.6m	10.9%
ECM – DEC	€1.4m	2.7%
Obveznice Trezora Kosova	€0.3m	2.1%
NLB Prishtina	€0.2m	0.6%
Raiffeisen Bank Kosovo	€0.1m	0.5%
State Street – EMEIF	-€0.9m	3.2%
Aquila – RP7	-€5.0m	8.7%
AXA – GILB	-€7.7m	14.5%
Ukupno	€68.1m	94.9%

14% od zaposlenih doprinosioca početnika imali su 40 godina ili više. Da li je ovo zaista njihovo prvo zaposlenje u posljednjih 12 godina ili su oni jednosatvno napustili sivu ekonomiju?

DOPRINOSI I PENZIONISANJA

Godišnji primljeni doprinosi porasli su za 5.4%.
Stopa rasta povlačenih sredstava je 23.8%.

Počeci i pasiviziranja

Doprinosioci početnici:
10.4% aktivnih doprinosioca

Kada 14% aktivnih doprinosilaca nađe zaposlenje³ po "prvi put" u starosnoj dobi od 40 godina ili stariji, bez obzira na koji je tačan odgovor na pitanje ovo se može jedino zapaziti kao dobra stvar.

Ukoliko ljudi izlaze iz sive i ulaze u formalnu ekonomiju onda je to dobra stvar za njih i za poresku administraciju. Sa druge strane, ukoliko ljudi još uvek dobijaju mogućnosti zapošljenja uz 40+ godina, a da nisu prethodno radili, onda ovo opsežno govori u prilog onih koji tvrdu da je diskriminacija prema životnom dobu na niskom nivou na Kosovu.

Ova statistika je još više impresivnija kada se uzima u obzir da iskusnije osobe od 40+ godina čine 24% od lica koja ponovo doprinose (tj. onih koji su ponovo stupili na tržište rada nakon pauziranja od godinu dana).

Jedan od deset doprinosilaca početnika, isto kao i u 2012. bili su samozaposlenici. Žene zauzimaju rastući deo doprinosilaca početnika sa 36.1% od zaposlenih i 21.8% od samozaposlenih (2012: 32.8% odnosno 20.5%); što znači da sve više rastu mogućnosti koje se pružaju ženama na Kosovu ili da se žene transferišu od sive na formalnu ekonomiju sa nešto većim stopama nego muškarci.

Najviše doprinosilaca početnika je bilo sa starošću od 21 godina kada su ušli na formalno tržište rada, prosečno godišnje doba

doprinosilaca početnika bio je 28, dok je 50% od njih bilo 25 i mlađi (2012: 21, 29 odnosno 24).

Samozaposleni, kao što je očekivano, imaju stariji prosek. Kao u 2012, najviše je bilo 31-godišnjaka, njihovo prosečno starosno doba bilo je 35, a 50% od njih bilo je 33 i mlađi.

Dok je broj doprinosilaca početnika bio 29,097, bila su 32,354 lica, ili 12% od lica koji su plaćali doprinose u 2012 ali nisu to činili u 2013; i ovaj broj isključuje 3,264 članova koji su povukli njihove štednje u 2012.

Žene se pasiviziraju sa nižim stopama nego što doprinose po prvi put, sa 26.7% od zaposlenih i 16.2% od samozaposlenih koji se pasiviziraju.

Pasiviziranja su najčešća u starosnom dobu između 24-26. Zapravo, 50% od doprinosilaca 2012-e koji su se pasivizirali u 2013 su imali 33 ili manje godina kod zaposlenih i 40 ili manje kod samozaposlenih (2012: 33 odnosno 39). Ovo nagoveštava o manjoj stabilnosti zapošljenja kod mlađih godina.

Ono što je pozitivno, 15.7% ranije zaposlenih koji su se pasivizirali tokom 2012, ponovo su uplatili doprinose u 2013.

Analizirajući podatke za poslednjih 5 godina, proizilazi da je 146,985 zaposlenih doprinosilaca i 18,495 samozaposlenih uplaćivalo doprinos u svakoj od 5 godina.

³ Izraz "zaposlenje" se ovde koristi labavo. KPŠF nije u poziciji da zna ukoliko su početni doprinosi rezultat stalnog, oročenog ili jednokratnog zaposlenja doprinosioca. Analize međutim pokazuju da samo 52% od doprinosioca početnika u 2013 (isključujući samozaposlene) su završili godinu sa doprinosima za decembar 2013.

Doprinosi

Od €844.6m doprinosa primljenih od osnivanja, €797.7m ostaje pod upravljanjem

Doprinosi koji nisu pod upravljanjem, ili €46.9m, su doprinosi koji su isplaćeni preko povlačenja štednji ili refundacija, i više nisu deo fonda.

Doprinosi pod upravljanjem na kraju 2013. godine su činili 87.4% neto sredstva pod upravom (2012: 93.2%). Ostali 12.6% su činili neto zadržanog povraćaja od investicija (2012: 6.8%).

Ukupni doprinosi primljeni tokom 2013 bili su €119.1m (2012: €113.0m), od kojih je €107.4m plaćeno od strane poslodavaca i samozaposlenih za 2013. godinu, €9.4m za doprinose 2012. godine, €1.3m za 2011. i €1m za 2002–2010 godinu.

Doprinosi plaćeni za 2012. godinu su manje više očekivani, pošto je poslodavcima dopušteno da plate doprinose do 15 dana nakon završetka meseca. Postoji međutim još uvek značajan iznos uplaćanja doprinosa za periode pre 2012. Ova uplaćanja, uobičajeno dolaze kao rezultat odloženih plaćanja ili povećanja obaveza poslodavca za doprinose od strane inspektora PUK-a.

Doprinosi primljeni tokom 2013 obeležili su 5.4% rast u poređenju sa prethodnom godinom (2012: 4.6%). Za drugu godinu zaredom stopa rasta nije dvocifrenog broja kao što je bio slučaj za godine 2003–2011; dajući malo razloga da se veruje da će stopa rasta poboljšati tempo u nekoliko narednih godina.

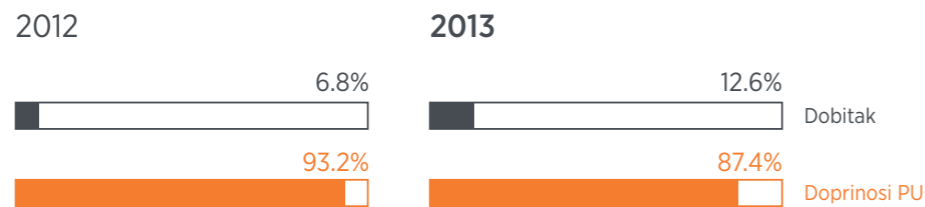
Broj novih poslodavaca 3,269 bio je niži u odnosu na prethodnu godinu (2012: 3,363). KPŠF smatra novim poslodavcima ona preduzeća, ustanove, itd koje po prvi put doprinose u ime svojih zaposlenih.

S druge strane, broj poslodavaca koji su se pasivizirali za godinu bio je 2,900, ili 20% više nego u prethodnoj godini (2012: 2,417). KPŠF smatra kao poslodavaca koji su se pasivizirali ona preduzeća, ustanove, itd koji su doprineli u ime svojih zaposlenih tokom prošle godine, ali to nisu učinili za godinu za koju se izveštava.

Ipak, broj aktivnih poslodavaca, onih koji su doprineli za godinu, povećan je za neto 369 poslodavaca u 21,918 (2012: 946 i respektivno 20,972).

Godine	Doprinosi	
	Primljeni	Pod upravljanjem
2002–2010	€504.5m	€487.9m
2011	€108.0m	€99.9m
2012	€113.0m	€101.9m
2013	€119.1m	€108.0m
Ukupno	€844.6m	€797.7m

Kompozicija neto sredstava pod upravom

Penzionisanja i isplate beneficija

U proseku, dobici od 11.1% ostvareni su u 2013 od strane penzionisanih ili korisnika. U 2012, ovo je iznosilo 3.9%

Tokom 2013 Administracija je odobrila 3,567 aplikacija za povlačenje štednje (2012: 3,264).

Lica koja su se penzionisali dostignuvši penzijsko doba od 65 godina bilo je 2,676, ili 75.0% od odobrenih aplikacija (2012: 2,483, ili 76.1%). Bilo je 151 penzionisanja putem invalidnosti, što je za 57% više nego prošle godine (2012: 96).

Bilo je 740 slučajeva povlačenja štednje od strane naslednika doprinosilaca koji su preminuli pre penzionisanja iz KPŠF-a (2012: 685). U 40% tih slučajeva, doprinosioci su bili mlađi od 55 godina kada su preminuli, 23% su bili od 55–59 godina, i 28% su bili od 60–64 godina. Kako su 281 tih preminulih članova aktivno doprineli u 2013, to znači da 1 u 1000 aktivnih doprinosilaca su umrli pre penzionisanja.

Ukupna sredstva koja su isplaćena putem povlačenja štednje za 2013. godinu bila su €10.75m, sastojane od €9.67m nominalnih doprinosa.

Ukupni isplaćeni računi od osnivanja došli su na 20,503. Preko njihovih povlačenja €37.96m nominalnih doprinosa u vrednosti od €38.95m su isplaćeni iz fonda.

Ukoliko doprinosilac koji se penzioniše, na svojem računu penzijske štednje ima stanje od €2,000 ili više, bilans računa prenosi se na Program faznog povlačenja (PFP); što znači da će on dobijati mesečna plaćanja dok se njegov bilans ne iscrpi u potpunosti.

Minimalna mesečna isplata je porasla tokom 2013. godine od €100 na €150 uz zahtev Odbora i odobrenje CBK-a; i primenjavana je za sve učesnike još u šemi.

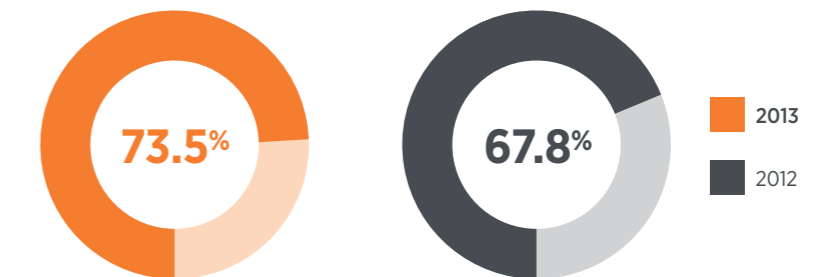
Prinosi koji su upućeni ka PFP iznosili su €7.90m dok je €2.85m bilo primljeno od korisnika jednokratnom isplatom. Transferi finansijskih sredstava ka PFP, čije upravljanje je od 2011 povereno banci NLB Prishtina, činili su 73.5% povlačenih sredstava za godinu (2012: 67.8%).

Pored rasta dela sredstava koja su upućena ka PFP, deo penzionera koji su u 2013 upućivani na PFP takođe je porastao na 58.8% (2012: 51.3%); ali ovo je očekivano imjući u vidu rast stanja na računima članova, čiji prosek je na kraju 2013 godine bio €2,107.

Treba napomenuti da je bilo 2,596 doprinosilaca koji su na kraju 2013. godine već bili dostigli starosno doba za penziju a nisu aplicirali za povlačenje sredstava. Ukupno stanje njihovih računa bio je €1.3m.

Godine	Povlačenih	
	Doprinosa	Sredstava
2004–2010	€14.2m	€13.8m
2011	€5.7m	€5.7m
2012	€8.4m	€8.7m
2013	€9.7m	€10.7m
Ukupno	€38.0m	€38.9m

Procenat povlačenih sredstava upućenih u PFP

NE UZIMAJTE OD STARIJEG SEBE!

Počnite štediti ranije!

KO DOPRINOSI?

Uz obavezno mesečno izveštavanje koje je primenjivano za celu 2013. godinu, neobrađeni podaci bili su kvalitetniji i ažurniji nego u prethodnim godinama. Sledstveno, rezultati analiza uključeni u ovaj Godišnji izveštaj tačniji su nego u prethodnim izveštajima.

Važno je napomenuti da ovo poglavlje prikazuje rezultate o analizama jedino aktivnih doprinosilaca a ne svih KPŠF vlasnika računa, čiji je broj 447,259.

Postojalo je 277,267 aktivnih doprinosilaca (2012: 266,026). Bilo je 251,392 izveštavanih kao zaposlene u jednom trenutku tokom godine i bilo je 29,996 samozaposlenih; Duplo brojano je 4,121 doprinosilaca koji su pojavljaju i kao zaposleni i kao samozaposleni tokom 2013.

Ključ za adekvatnu štednju za penzionisanje je stalno i dovoljno izdvajanje doprinosa. Četvrtina svih računa, među svim starosnim dobama i polovima, sastojala se od veoma malog iznosa i/ili sporadičnih doprinosa.

Uz stanovništvo Kosova, koje se procenjuje na 1.8 miliona, teško je verovati da su samo 15%

stanovništva bili aktivni tokom godine. Nameće se pitanje da li je u pitanju da je ispunjavanje veoma nizko ili da je metoda obračunavanja nezaposlenosti ne preveliko poverljiva, ili oba dvoje?

KPŠF ističe neke od ovih analiza u verovanju da ispunjava njegovu društvenu odgovornost; podsećajući ovde da je isključivi interes KPŠF, da svaki stanovnik Kosova dovoljno uštedi za njegovo penzionisanje.

Znajući ko, kada, koliko i koliko često doprinosi može pomoći da se prepoznaju dosadašnja dostignuća i politike koje još uvek zahtevaju poboljšanja da bi se postojeća šema poboljšala. Dakle, imajući ovo u vidu, da se upoznamo sa našim doprinosiocima!

277,267 =

Aktivnih doprinosioca

251,392 +

Zaposlenih

29,996 +

Samozaposlenih

(4,121)

I zaposleni i samozaposleni

Kako se zovete?

Svako od nas će znati jednu Meritu ili Ivanu, kao prijateljicu, ćerku, majku, sestru, ili koleginicu. Svako od nas će znati jednog Bekima ili Dragana, kao prijatelja, sina, oca, brata ili kolegu. U tabelama u donjem tekstu data su Top 20 najčešće ponavljajućih imena doprinosioca 2013-e kod žena i muškaraca.

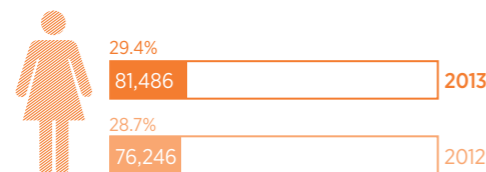
Dok je očigledno da imena doprinosioca ne snosi nikakav statistički značaj, to je dobar podsetnik za nas u KPŠF da su to ljudi iza brojeva, i da mi u KPŠF želimo da ostanemo blizu svakog od vas.

Doprinosilaca		Doprinosilaca	
01 Merita	973	Bekim	2,125
02 Afërdita	945	Agim	1,998
03 Shqipe	926	Fatmir	1,866
04 Valbona	911	Arben	1,858
05 Luljeta	871	Afrim	1,834
06 Teuta	857	Naim	1,796
07 Shpresa	847	Besim	1,779
08 Vlora	845	Muhamet	1,707
09 Drita	741	Blerim	1,682
10 Lindita	709	Agron	1,653
11 Vjollca	705	Burim	1,614
12 Mimoza	696	Bajram	1,597
13 Arta	685	Fadil	1,592
14 Fatime	678	Enver	1,577
15 Florije	644	Besnik	1,525
16 Fatmire	622	Avni	1,459
17 Lumnije	610	Driton	1,418
18 Ganimete	560	Bashkim	1,408
19 Blerta	555	Bujar	1,393
20 Emine	554	Ismet	1,383

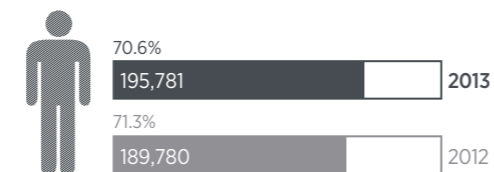
Varijacije imena su grupisane. Na pr. Merita i Meritë tretirani su kao jedno ime.

Da li ste muško ili žensko?

Broj i muškaraca i žena je povećan, u poređenju sa 2012 godinom. Neto povećanje bilo je 11,241 od kojih je ženskog roda bilo 5,240 i muškaraca 6,001.

Udeo žena u broju aktivnih doprinosilaca, nastavio je sa trendom lakog povećanja iz godine u godinu. Taj udeo je dostigao 29.4%, dok je godinu dana pre bio 28.7%. Povećanje je slično i kod zaposlenih i kod samozaposlenih žena.

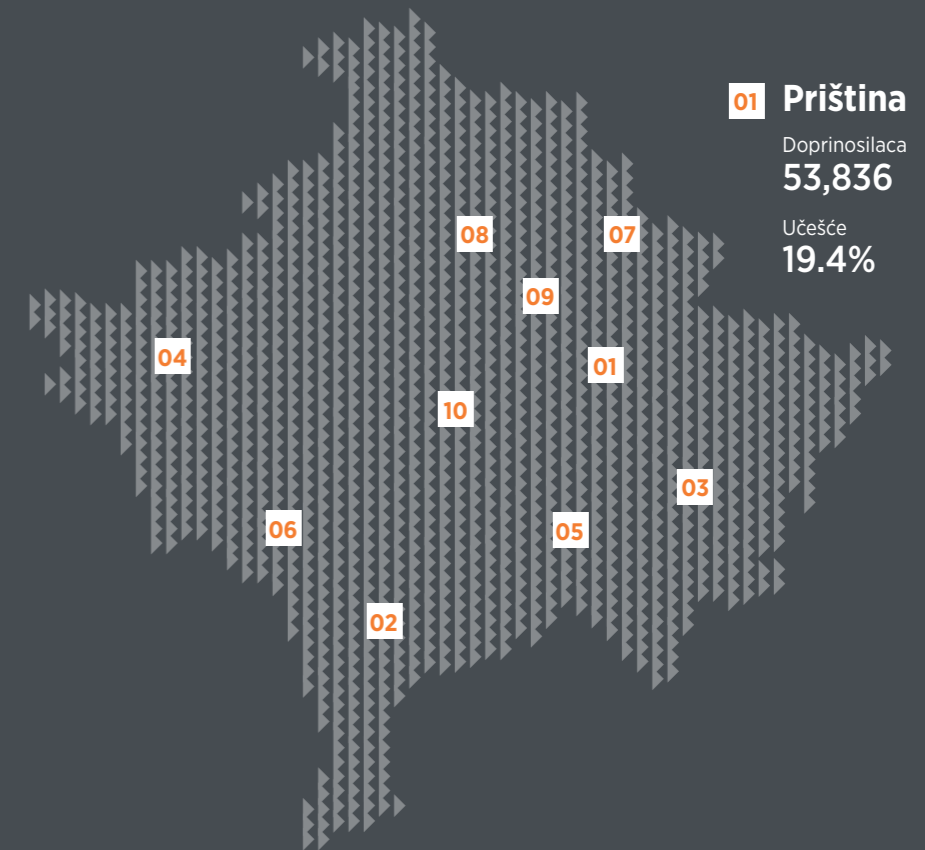

Gde živite?

Pored velikog dela doprinosilaca koji se plaćaju preko Ministarstva javne uprave, čije je sedište u Prištini, nije moguće izvršiti analizu o tome gde su doprinosioci radili tokom godine. To je razlog zašto KPŠF predstavlja analizu jedino na osnovu opština u adresama doprinosilaca na evidencijama KPŠF-a.

Mnogi doprinosioci ne obaveštavaju KPŠF, kada menjaju adrese, čineći rezultate manje pouzdanim.

Jedino Dečane i Leposavić imali manje doprinosilaca nego u 2012. godini, dok su pet opština sa najvećim rastom bile: Srbica 9.2%; Klina 7.6%; Glogovac 7.6%; Štrpce 7.4%; i Suva Reka 7.1%.

Rang	Opština	Doprinosilaca	Učešće (%)	Rang	Opština	Doprinosilaca	Učešće (%)
01	Priština	53,836	19.4%	20	Klina	4,594	1.7%
02	Prizren	22,705	8.2%	21	Obilić	4,403	1.6%
03	Gnjilane	16,292	5.9%	22	Dečane	4,142	1.5%
04	Peć	16,059	5.8%	23	Kaçanik	3,994	1.4%
05	Uroševac	15,831	5.7%	24	Dragaš	3,366	1.2%
06	Đakovica	15,223	5.5%	25	Štimlje	3,344	1.2%
07	Podujevo	12,909	4.7%	26	Gračanica	1,589	0.6%
08	Južna Mitrovica	12,299	4.4%	27	Štrpce	1,143	0.4%
09	Vučitrn	11,653	4.2%	28	Severna Mitrovica	1,140	0.4%
10	Glogovac	8,876	3.2%	29	Kapetan Janković	1,051	0.4%
11	Lipljane	8,510	3.1%	30	Leposavić	928	0.3%
12	Suva Reka	7,976	2.9%	31	Zubin Potok	687	0.2%
13	Srbica	7,265	2.6%	32	Zvečan	599	0.2%
14	Kosovo Polje	6,437	2.3%	33	Junik	542	0.2%
15	Orahovac	6,193	2.2%	34	Novo Brdo	431	0.2%
16	Istok	5,541	2.0%	35	Mamuša	409	0.1%
17	Vitina	5,389	1.9%	36	Ranilug	408	0.1%
18	Mališevo	5,207	1.9%	37	Parteš	383	0.1%
19	Kamenica	5,108	1.8%	38	Klokot	363	0.1%

Koliko godina imate?

Prosečno starosno doba aktivnih doprinosilaca na kraju 2013. smanjila se na 40.1 godina sa 40.7 u prethodnoj godini. Medijana je ostala ista, na starosnoj dobi od 38 godina.

Prosečno starosno doba za samozaposlene doprinosioce bilo je nešto viša sa 42.1 a za zaposlene doprinosioce bilo je 39.5 godina.

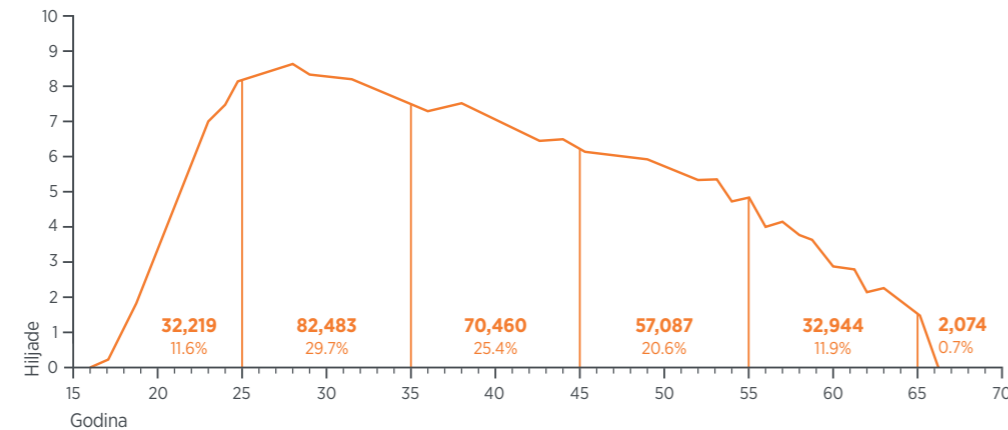

Prosečna starost
38.7
Medijana
36

Prosečna starost
40.7
Medijana
38

Aktivni doprinosioci po starosnim grupama

Za koga radite?

Broj doprinosioca preko NVO-a povećan je na 13,289 sa 10,958 pojedinaca u 2012. godini (21.3%). Međutim, ovi pojedinci angažovani su ekvivalentu od samo 5,939 lica punim radnim vremenom (EPV). Broj doprinosilaca preko DOO, povećan je 12.8%; sa EPV stopom od samo 65.4%.

Najveći pad u godini je u Javnim i Društvenim preduzećima, sa 33.0% odnosno 11.3%. Sa EPV stopom od 93.1%, najstabilniji poslovi, kao što je i očekivano, su u budžetskim organizacijama, koje su imale veći porast u broju doprinosilaca, nego u prethodne dve godine.

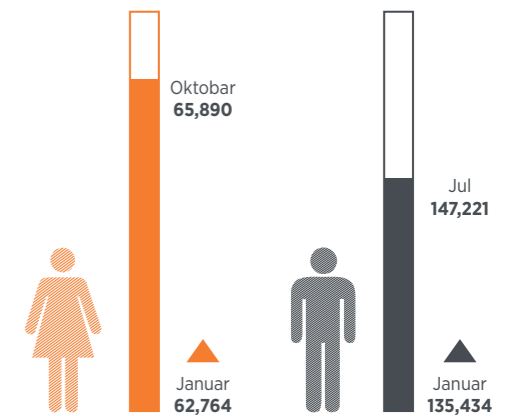
Vrsta preduzeća	2012		2013	
	Doprinosilaca	Doprinosilaca	EPV	Stopa EPV-a
01 Budžetske organizacije	81,927	84,008	78,194	93.1%
02 D.O.O.	63,698	71,832	46,970	65.4%
03 Pojedina na preduzeća	61,617	65,683	45,758	69.7%
04 Samozaposleni	30,538	29,996	25,497	85.0%
05 Akcionarsko društvo	28,265	28,368	22,430	79.1%
06 NVO-i	10,958	13,289	5,939	44.7%
07 Partnerstva	6,379	6,415	4,247	66.2%
08 Društvena preduzeća	3,012	2,672	2,250	84.2%
09 Javna preduzeća	727	487	375	76.9%
10 Ostalo	7,228	7,457	4,973	66.7%

Kada radite?

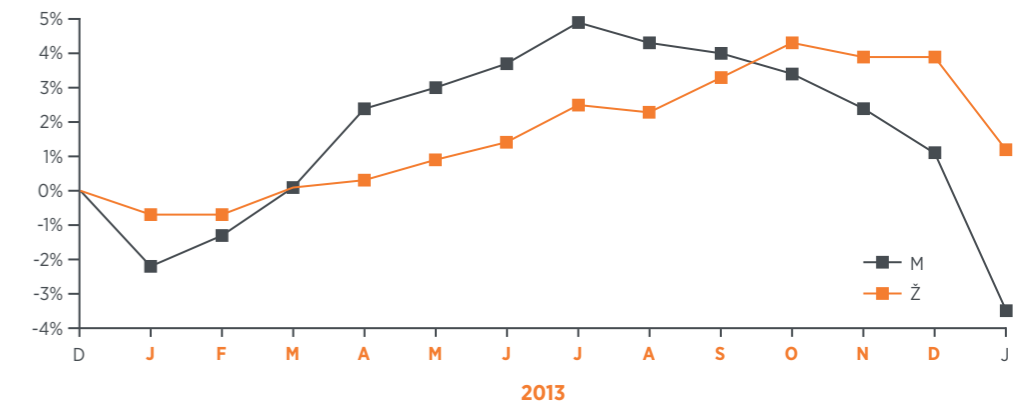
Nakon januarskog najnižeg nivoa, broj doprinosilaca (zaposlenih) raste dok se ne dostigne maksimum i potom ciklus počinje ponovo. Ovo važi i za doprinosioce muškarce i za žene.

Međutim, sam ciklus je nešto drugačiji za muškarce i za žene. Broj muškaraca doprinosilaca (zaposlenih) dostiže maksimum u julu, uz broj žena koji dostiže maksimum u oktobar. Povrh toga, promene u broju muškaraca su sa više osciliranja nego u slučaju žena.

Na vrhuncu (u oktobru) 85% od aktivnih žena doprinosilaca su uplatili doprinose; na najnižem nivou (u januaru) 81% njih je uplatilo doprinose. Za muškarce odgovarajući procenti su bili 85% i 79%.

Promene u brojevima doprinosioca u poređenju sa decembrom 2012. godine

Koliko doprinosite?

Prosečni mesečni doprinosi su u poređenju sa 2012. godinom, porasli kod zaposlenih. Porast u prosečnim doprinosima je znatniji kod samozaposlenih (16%), pošto je tokom 2013. godine, izdvajanje doprinosa koji se odnose na gornji minimum zarade (€170 za lica preko 35 godina) više bilo u skladu sa propisima.

Rast prosečnih doprinosa kod zaposlenih muškaraca porasla je više nego kod žena. Ovo bi se očekivalo ako žene dobijaju više od niže plaćenih mogućnosti ili ako se povećavanje plate ponudi manje za nje.

Čini se da doprinosi potvrđuju teoriju da dohodak zaposlenih raste sa porastom njihovog starosnog doba. Kada naiđe starosno doba za penziju, prosečna osoba je izdavala za doprinose blizu €47 po mesecu – što aludira na prosečnu zaradu od €470 za tu starosnu grupu.

U poređenju sa 2012, kao i sa polom, postoji porast u prosečnim mesečnim doprinosima za svaku starosnu grupu.

	2013	2012	Promena
Zaposlene	€36.84	€36.68	0.4%
Samozaposlene	€23.66	€20.33	16.4%
Sveukupno	€36.11	€35.80	0.9%

	2013	2012	Promena
Zaposlene	€39.88	€39.38	1.3%
Samozaposlene	€30.88	€26.48	16.6%
Sveukupno	€38.72	€38.08	1.7%

Starosna grupa	2013	2012	Promena
15-24	€25.10	€24.76	1.4%
25-34	€37.23	€37.09	0.4%
35-44	€42.93	€42.08	2.0%
45-54	€41.73	€40.87	2.1%
55-64	€43.87	€43.63	0.6%
65+	€46.94	€45.64	2.8%

Da li plaćate minimum?

Zakon zahteva minimum doprinosa za samozaposlene i zaposlene sa punim radnim vremenom na osnovu minimalnih mesečnih zarada, koje su: €130 za lica do 35; i €170 za lica preko 35 godina starosti.

U poređenju sa prošlom godinom, udeo plaćenih doprinosa, koji se uplaćuju ispod obaveznog minimuma, pao je sa 10.4% na 6.2% za samozaposlene i sa 4.5% na 3.7% za zaposlene.

Uz 57.6% (2012: 53.8%), preko polovine samozaposlenih plaća samo minimum doprinosa koji je obavezan po zakonu; i ako oni to nastave da rade, oni rizikuju da ne uštede dovoljno za njihove penzije.

Samo 4.2% zaposlenih izdvojili su doprinose po zakonskim minimumom (2012: 4.5%); pošto je 92.1% izdvojilo doprinose iznad zakonskog minimuma, moglo bi se tvrditi da minimalne zarade mogu biti povećane bez značajnih implikacija za poslodavce.

Koliko trebate uštediti?

Kao primer, pretpostavimo da će mesečna cena akcija KPŠF porasti konstantnom stopom od 4% godišnje, osoba koje nađe zaposlenje na njegov 25. rođendan i koja izdvaja za doprinose zakonski minimum tokom 40 godina, do penzije, imaće akumulirani bilans od €18,142 na njegovom računu pri KPŠF.

Međutim, uzevši da inflacija erodira vrednost novca, ako je inflacija na pr. 2% godišnje, sadašnja vrednost tog bilansa, bila bi €8,216.

Ova vrednost, uštedena preko minimalnih doprinosa, bila bi nedovoljna da se kupi ekonomski povoljan životni anuitet. U današnjim okolnostima, ova osoba bi se penzionisala u programu faznog povlačenja, njegov dohodak od penzijske štednje bio bi €150 mesečno za otprilike 4.5 godine, nakon čega bi ova osoba ostala bez dohotka iz štedne penzije.

Proizvodi životnog anuiteta nisu još uvek ponuđeni na Kosovu i bez njihovog uvođenja, teško je da se proceni bilans štednje, koji bi se zahtevao da bi se kupio minimalni godišnji anuitet.

Sa druge strane, teško je poverovati da će ušteta niža od €25,000 (u sadašnjoj vrednosti), biti dovoljna da se nabavi minimalna penzija.

U tom cilju, osoba koja započne zapošljenje u 25. rođendan i radi do penzije bez primanja bilo kakvog povećanja plate, treba da uštedi najmanje €41.50 po mesecu (zaposleni i poslodavac, zajedno).

Ako međutim, ista osoba dobije povećanje plate od 1% svake godine, to znači da bi njegovi mesečni doprinosi trebali biti €34.30 za početak, rastući do €74.23 u vremen kada je uplaćen poslednji doprinos na njegov 65. rođendan. Prosečan mesečni doprinos u ovom zadnjem slučaju bio bi €51.74, približno €10 više, naglašavajući važnost otpočinjanja doprinošenja što pre i sa što više sredstva što je moguće.

Danas postoje, naravno, mnoge osobe na Kosovu koji su stalno sa i bez rada ili onih koji su se kasno priključili šemi i imaju manje godina da štede; biće mnogo teže za njih da nabave pristojnu penziju samo putem obligativnih penzijskih štednji.

Osoblje KPŠF-a je tu da pomogne i mogu se konsultirati od svakoga ko želi da sazna kako da štedi za bolju penziju; dok KPŠF i njegov Odbor će dati sve od sebe da povećaju vrednost štednje doprinosioca za njihov put ka srećnijem penzionisanju.

Ostali članovi ekipe

Izdavač

Kosovski Penzijski Štedni Fond

Glavni urednik

Vërshim Hatipi

Autori

Vërshim Hatipi

Jeton Demi

Lektura

PLC Lingua, Priština

Dizajn i raspored

Nita Xharra

Fotografije

Majlinda Hoxha

Štampanje

Studio Forma, Priština

Tiraž

50

Objavljen

April 2014

Sva prava zadržana®

Fondi i Kursimeve Pensionale të Kosovës

Kosovski Penzijski Štedni Fond

Kosovo Pension Savings Trust

KOSOVSKI PENZIJSKI ŠTEDNI FOND OPERACIJE

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA I FINANSIJSKI IZVEŠTAJI

Na dan i za godinu koja je završena 31 decembra 2013

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	Strane 41-42
IZVEŠTAJ O FINANSIJSKOM STANJU	Strana 43
IZVEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOM DOBITKU	Strana 44
IZVEŠTAJ O PROMENAMA U NETO SREDSTVA KOJA PRIPADAJU OPERACIJAMA KPŠF	Strana 45
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE	Strana 46
NAPOMENE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA	Strane 47-60

Izveštaj Nezavisnog Revizora

Grant Thornton LLC
Rr. Rexhep Mala 18
10 000 Prishtina
Kosovo

T +381 38 247 771
T +381 38 247 801
F +381 38 247 802
www.grant-thornton.com.mk

Upravnom Odboru Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda – Operacije (KPŠF-O), koji obuhvataju izveštaj o finansijskom stanju na dan 31 decembar 2013, i izveštaj sveobuhvatnih prihoda, izveštaj o promenama na neto imovine i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene informacije.

Odgovornost menadžmenta za finansijske izveštaje

Menadžment je odgovoran za pripremu i nepristrasnu prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja, i za takve interne kontrole kao menadžment određuje je neophodno da se omogući pripremu finansijskih izveštaja koji ne sadrže netačne materijalne prikaze, bilo iz razloga prevare ili grešaka.

Odgovornost Revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije. Ovi standardi zahtevaju da budemo u skladu sa etičkim zahtevima i da planiramo i izvršimo reviziju i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje izvršavanje procedura cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Odobrene procedure su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući i procenu rizika da finansijski izveštaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, bilo iz razloga prevare ili grešaka. Prilikom procene ovih rizika, revizor razmatra unutrašnju kontrolu koja je relevantna za pripremu i nepristrasnog prikaza finansijskih izveštaja u cilju osmišljavanja o revizorskih postupaka koje su odgovarajuće u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti unutrašnjih kontrola entiteta. Revizija takođe uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivost računovodstvenih procena koje je izvršilo menadžment, kao i opštu ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Mi verujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da obezbeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Revizorsko Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju istinitu i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsko stanje Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda – Operacije na dan 31 decembar 2013, i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završila na taj dan u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja.

Ovaj izveštaj je prevod originalne verzije na engleskom jeziku, u slučaju odstupanja, neusklađenosti će nadjačati verzija na engleskom jeziku.

Grant Thornton LLC
 Priština, Kosovo
 16 april 2014

	Napomene	Na dan 31 decembar 2013 EUR	Na dan 31 decembar 2012 EUR
Imovina			
Obrtna sredstva			
Gotovina u rukama i bankama	4	888,141	736,610
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	5	4,000,000	6,000,000
Dospeli računi	6	350,373	547,927
Pretplaćeni troškovi		45,151	22,015
		5,283,665	7,306,552
Neobrtna sredstva			
Nekretnina, postrojenja i opreme	7	159,566	57,805
Nematerijalna sredstva	8	233,691	240,597
		393,257	298,402
Ukupna imovina		5,676,922	7,604,954
Obaveze			
Tekuće obaveze			
Plativi računi		629,542	483,402
		629,542	483,402
Neto sredstva koja pripadaju KPŠF-Operacijama		5,047,380	7,121,552
		5,047,380	7,121,552
Ukupne obaveze		5,676,922	7,604,954

Odobreno za objavljivanje od Upravnog odbora i rukovodstva KPŠF i potpisano u njihovo ime dana 16 aprila 2014.

Dr. Ymer Havolli
 Predsedavajući Upravnog odbora

G-din. Adrian Zalli
 Izvršni direktor

G-din. Vërshim Hatipi
 Zamenik direktora – Finansije i IT

Prateće napomene od 1 do 16 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Napomene	Za godinu završenu 31 decembar 2013 EUR	Za godinu završenu 31 decembar 2012 EUR
Prihodi			
Naknada taksi na teret penzijskih sredstava	10	4,599,464	3,997,932
Prihod od granta		-	100,280
Otali prihodi	11	314,706	491,677
Ukupni prihodi		4,914,170	4,589,889
Rashodi			
Troškovi investicija			
Neto naknade otvorenih instrumenata	12	(2,836,938)	(2,384,456)
Naknada CBK-a za transfere i održavanje		(30,422)	(31,497)
Posredništvo, starateljstvo i troškovi zaloga		(25,508)	(26,539)
		(2,892,868)	(2,442,492)
Administrativni troškovi			
Troškovi Upravnog odbora	13	(147,914)	(156,988)
Troškovi osoblja	14	(522,970)	(547,017)
Stanja Računa i korespondencija		(112,094)	(101,252)
Troškovi kancelarijskog poslovanja		(88,529)	(69,277)
Edukacija javnosti i oglasi		(19,901)	(32,721)
Održavanje softvera		(36,271)	(24,673)
Naknade nadzora CBK-a		(15,539)	(22,155)
Obezvređenje i amortizacija	7-8	(103,319)	(73,279)
Stručne službe/ugovorači/konsultanti	15	(2,920)	(11,256)
Eksterna revizija		(9,900)	(9,900)
Saniranje posledica nepogoda		(8,616)	(5,777)
Sastanci i konferencije		(808)	(3,062)
Komunikacije		(8,860)	(8,794)
Bankovne naknade za izvršene usluge		(3,982)	(5,242)
Ostali troškovi		(13,851)	(18,421)
		(1,095,474)	(1,089,814)
Ukupni rashodi		(3,988,342)	(3,532,306)
Višak za godinu		925,828	1,057,583

Prateće napomene od 1 do 16 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Napomene	Višak EUR	Rezerve EUR	Ukupno EUR
Na dan 1 januar 2012		6,063,969	-	6,063,969
Višak za godinu		1,057,583	-	1,057,583
Na dan 31 decembar 2012		7,121,552	-	7,121,552
Višak za godinu		925,828	-	925,828
Transfer u rezervu	9	(5,000,000)	5,000,000	-
Refundacija viška u KPŠF-PS	9	(3,000,000)	-	(3,000,000)
Na dan 31 decembar 2013		47,380	5,000,000	5,047,380

Napomena: Detalji u vezi sa Izveštajem o promenama u neto sredstva koja pripadaju operacijama KPŠF su prikazani u napomene 9 kroz 10 ovih finansijskih izveštaja.

Prateće napomene od 1 do 16 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Napomene	Za godinu završenu 31 decembar 2013 EUR	Za godinu završenu 31 decembar 2012 EUR
Tok gotovog novca od operacija			
Višak za godinu		925,828	1,057,583
Prilagođavanja za:			
Obezbjeđenje i amortizacija	7-8	103,319	73,279
Prihod od granta		-	(100,280)
		1,029,147	1,030,582
Promene na poslovnim sredstvima i obavezama			
Povećanje u plativim računima/akrualima		146,140	64,876
Smanjenje u dospelim računima/pretplatama		174,418	18,552
Neto tok gotovog novca od operacija		1,349,705	1,114,010
Novčani tok iz investicionih aktivnosti			
Nabavka opreme		(144,208)	(28,251)
Nabavke softvera i licenca		(53,966)	(278,981)
Smanjenje u investicije sa fiksnim rokom dospeća		2,000,000	900,000
Neto tok novca iz investicionih aktivnosti		1,801,826	592,768
Novčani tok iz finansijskih aktivnosti			
Refundacija viška u KPŠF-PS	9	(3,000,000)	-
Vraćanje granta		-	(1,484,828)
Neto tok novca iz finansijskih aktivnosti		(3,000,000)	(1,484,828)
Povećanje gotovine i njenih ekvivalenata		151,531	221,950
Gotovina i njeni ekvivalenti početkom godine		736,610	514,660
Gotovina i njeni ekvivalenti na kraju godine	4	888,141	736,610

Prateće napomene od 1 do 16 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

1 UVOD

Kosovski Penzijski Štedni Fond (u daljem tekstu: "KPŠF") registrovan u adresi: Ul. Agim Ramadani Br. 10, 10000 Priština, Republika Kosovo, brojom registracije 90000225; osnovan je Uredbom UNMIK-a br. 2001/35 od 22. decembra 2001. godine, koja je kasnije izmenjena i dopunjena Uredbom br. 2005/20, a zatim ponovo izmenjena Zakonom br. 03/L-084 Republike Kosova, i dalje dopunjen Zakonom br. 04/L-101 Republike Kosovo, a zadnja dopunjena sa dodacima i promenama Zakonom Br. 04/L-168; kao ne-za-profit finansijska institucija, čija je jedina i isključiva svrha upravljanje individualnim računima za penzionu štednju kroz obezbeživanje smotrenih investicija i staranje o penzionoj aktivni i uplaćivanje prinosa na pojedinačne račune radi plaćanja anuiteta za penzionu štednju, kao poverenik koji postupa u ime učesnika i korisnika.

Zakon Br. 04/L-101 obezbeđuje program penziona štednje koji se finansira iz uplaćenih doprinosa zaposlenih i njihovih poslodavaca, a kojim upravlja i investira KPŠF. U okviru ovako definisanog sistema doprinosa, svi zaposleni stalni stanovnici Kosova i njihovi poslodavci su obavezni da uplaćuju penzijske doprinose. KPŠF vodi individualne račune za svakog učesnika na koje se uplaćuju doprinosi i povratak od investicija.

KPŠF nadgleda Upravni Odbor koji se sastoji od eksperata za investicije i penzije kao i predstavnika zaposlenih i poslodavaca Kosova. Jedan član bez prava glasa zastupa interese Vlade.

Direktor i 25. stalno zaposlenih radnika upravljali su svakodnevnim operacijama KPŠF-a tokom 2013. godine (2012: 25 stalno zaposlenih).

2 OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1 Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji KPŠF-O su pripremljene u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI").

2.2 Osnova za pripremu

KPŠF-O vodi knjigovodstvenu dokumentaciju i priprema finansijske izveštaje prema pravilima istorijskog troška izmenjenih revalorizacijom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza i nekretnina, postrojenja i opreme.

2.3 Promene računovodstvenih politika i objavljivanja

(a) Novi i revidirani standardi na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1 januara 2013

Određeni novi i revidirani standardi su na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1 januara 2013. Informacije o tim novim standardima su prikazane u nastavku.

MSFI 10 'Konsolidirani finansijski izveštaji' (MSFI 10)

MSFI 10 zamjenjuje MRS 27 'Konsolidirani i odvojeni finansijski izveštaji' (MRS 27) i KIS 12 'Konsolidacija - entiteti posebne namene'. MSFI 10 revidira definiciju kontrole i pruža široko novu usmeravanje za njenu primenu. Ti novi zahtevi imaju potencijal da utiču na investirane KPŠF-a koji se smatraju kao podružnice (subsidiarne organe) i stoga promene obim konsolidacije. Međutim, zahtevi o postupcima konsolidacije, računovodstvo na promene u manjinskim interesima i računovodstvo za gubitak kontrole nad podružnicama ostaju isti.

Menadžment je pregledao svoje procene kontrole u skladu sa MSFI 10 i zaključio je da nema uticaja na klasifikaciju (kao podružnice ili na drugi način) bilo kojih postojećih investiranih od KPŠF-O održanih u periodu ili uporednim periodima obuhvaćenim ovim finansijskim izveštajima.

MSFI 11 'Zajednički aranžmani' (MSFI 11)

MSFI 11 zamenjuje MRS 31 'Interesi u zajedničkim poduhvatima' (MRS 31) i KIS 13 'Zajednički kontrolisani entiteti - Nemonetarni doprinosi poduhvatima'. MSFI 11 revidira kategorije zajedničkog aranžmana, i kriterijume za klasifikaciju u kategorije, sa ciljem bliže usklađivanje računovodstva sa pravima i obavezama investitora u vezi sa aranžmanom. Pored toga, mogućnost korišćenja proporcionalne konsolidacije za aranžmane klasifikovane kao zajednički kontrolisane entitete pod MRS 31 je eliminisan. MSFI 11 sada zahteva upotrebu metode kapitala za aranžmane klasifikovane kao zajednički poduhvati (kao i za investicije u pridružena društva).

Primena MSFI 11 ne utiče na finansijske izveštaje KPŠF-O.

2 OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (NASTAVAK)

2.3 Promene računovodstvenih politika i objavljivanja (Nastavak)

(a) Novi i revidirani standardi na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013 (Nastavak)

MSFI 12 'Objavljivanje interesa u drugim entitetima' (MSFI 12)

MSFI 12 integriše i čini konzistentne zahteve objavljivanja za različite vrste investicija, uključujući nekonsolidovane strukturirane entitete. MSFI 12 uvodi nove zahteve objavljivanja o rizicima kojima je izložen entitet od uključivanja sa strukturiranim entitetima.

Primena MSFI 12 ne utiče bitno na finansijske izveštaje KPŠF-O.

Posljedicne izmene MRS 27 'Odvojeni finansijski izveštaji' (MRS 27) i MRS 28 'Ulaganja u pridružena društva i u zajedničkim poduhvatima'

MRS 27 sada samo tretira odvojene finansijske izveštaje. MRS 28 donosi investicije u zajedničkim poduhvatima u svom obimu. Ipak, metodologija računovodstva kapitala u MRS 28 ostaje nepromenjena.

MSFI 13 'Procenjivanje fer vrednosti' (MSFI 13)

MSFI 13 pojašnjava definiciju fer vrednosti i daje odgovarajuća uputstva za detaljnije objavljivanje u vezi sa procenjivanjem fer vrednosti. Isti ne utiče na koje stavke trebaju biti fer-procenjeni. Delokrug MSFI 13 je širok i odnosi se na finansijske i nefinansijske stavke za koje MSFI zahtevaju ili dozvoljavaju procenjivanje fer vrednosti ili objavljivanja o procenjivanju fer vrednosti, osim u određenim okolnostima.

MSFI 13 se primenjuje prospektivno za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. Njegovi zahtevi objavljivanja ne trebaju se primeniti na uporedne informacije u prvoj godini primene. KPŠF-O je ipak prikazao kao uporedne informacije objavljivane u skladu sa MSFI 13 koje su ranije bile zahtevane sa MSFI 7 'Finansijski instrumenti: Objavljivanja'.

Izmene MRS 19 'Benefiti zaposlenih' (MRS 19)

Izmene MRS 19 napravili su niz promena u računovodstvu za benefite zaposlenih, najznačajniji od kojih se odnosi na planove definisanih benefita. Izmene:

- eliminišu 'metod koridora' i zahtevaju priznavanje procenjivanja (uključujući aktuarskih dobitaka i gubitaka) nastalih u izvještajnom periodu u Ostalim sveobuhvatnim prihodima;
- promenjuju procenjivanje i prezentaciju određenih komponenata troškova definisanih benefita. Neto iznos u dobitak ili gubitak je utican otklanjanjem očekivanog prinosa na sredstva plana i komponenata sa kamatnim troškom, i njihovom zamenom sa neto kamatnim troškom ili prihodom na neto sredstva ili obaveze definisanih benefita;
- poboljšavaju objavljivanja, uključujući i dodatne informacije o karakteristikama plana definisanih benefita i srodnih rizika.

Primena izmena MRS 19 ne utiče na finansijske izveštaje KPŠF-O.

(b) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koji još nisu na snazi i nisu usvojeni ranije od strane KPŠF

Na datum odobrenja ovih finansijskih izveštaja, određeni novi standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda su objavljeni od OMRS, ali još nisu na snazi i nisu usvojene ranije od strane KPŠF-a.

Menadžment predviđa da će sva gore navedena tumačenja biti usvojena u računovodstvenim politikama KPŠF-a u prvo razdoblje koje počinje nakon datuma stupanja na snagu iste. Informacije o novim standardima, dodacima i tumačenjima koji se očekuju da će biti relevantni za finansijske izveštaje KPŠF-a su prikazani na nastavku. Neki drugi novi standardi i tumačenja su izdani ali se ne očekuje da će imati značajan uticaj na finansijska izveštaje KPŠF-a.

MSFI 9 'Finansijski instrumenti' (MSFI 9)

OMRS ima za cilj da zameni MRS 39 'Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje' (MRS 39) u celosti sa MSFI 9. Do danas, poglavlja koja se bave sa: priznavanje, klasifikaciju, merenje i prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza su izdate. Još se razvijaju poglavlja koja se bave metodologijom umanjenja. Dalje, u novembru 2011, OMRS je provizorno odlučila da razmotri praviti ograničene izmene modela za klasifikaciju finansijskih sredstava u MSFI 9 da bi se obratili pitanja aplikacije. Menadžment tek treba da se proceni uticaj ovog novog standarda na finansijskim izveštajima KPŠF-O. Menadžment ne očekuje da primeni MSFI 9 dok ne bude kompletan i njegov ukupni uticaj da se može proceniti.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA

3.1 Prepoznavanje prihoda

Menadžerska tarifa je knjižena na dnevnoj osnovi naplaćivanjem određenog procenta na dnevni bruto bilans fonda doprinosilaca.

Kamata na bankarske depozite priznaje se na akrealnoj osnovi.

3.2 Vladini grantovi

Vladini grantovi priznaju se po svojoj tržišnoj vrednosti kada postoji pouzdana garancija da će grant biti dobijen kao i da će biti zadovoljeni svi drugi prateći uslovi. Ako se grant odnosi na troškovnu stavku, on se priznaje kao prihod u periodu koji je potreban da se grant sistematski uskladi sa troškom za čiju kompenzaciju je namenjen. Kada se grant odnosi na aktivu, tržišna vrednost se pripisuje odgođenom prihodnom računu i objavljuje se u izvodu računa u toku očekivanog korisnog trajanja relevantne aktive u jednakim godišnjim ratama.

3.3 Nekretnina, postrojenja i opreme

Nekretnina, postrojenja i opreme operacija KPŠF se osnovi od: Kompjutera i prateće opreme; Nameštaja, uređaja i oprema; Ostalih kancelarijskih oprema; i Motornih vozila; koje su prenete kao trošak umanjen za akumulirano obezvređenje. Prenošena vrednost tih sredstava je razmatrana za umanjivanje kada ima promene u slučajevima ili kada promene u okolnostima ukazuju da knjigovodstvena vrednost se ne može ostvariti. Ako bilo kakva takva indikacija postoji i kada je knjigovodstvena vrednost veća od procenjenog iznosa koji može da se nadoknadi za nju, vrednost aktive se smanjuje na vrednost koja se za nju može nadoknaditi. Iznos koji se može nadoknaditi za ta sredstva je veća do neto prodajne cene ili upotrebne vrednosti.

Pri proceni upotrebne vrednosti, predviđeni budući tokovi gotovog novca smanjuju se na sadašnju vrednost primenom pre-porezne stope smanjenja koja odražava vremensku vrednost novca i rizika specifičnih za ta sredstva.

Gubici zbog umanjivanja vrednosti priznaju se u izveštaju sveobuhvatnog dobitka.

Obezvređenje se računa linearno na procenjeni veka upotrebljivosti sredstava korišćenjem sledećih stopa:

Kompjuteri i prateće opreme – 33%

Nameštaji, uređaji i oprema – 20%

Ostala kancelarijska oprema – 20%

Motorna vozila – 20%.

3.4 Nematerijalna sredstva

Nematerijalna sredstva sastoje se od licenciranih kompjuterskih softvera. U početku su predstavljene prema trošku, dok kasnije prema ceni koštanja umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i akumulirane gubitke usled umanjanja vrednosti, ako ih je bilo.

Amortizacija se knjiži ako su sredstva raspoloživa za korišćenje primenom linearne metode, gde se trošak nematerijalnih sredstava otpisuje tokom procenjenog veka upotrebljivosti sredstava korišćenjem sledećih stopa:

Sofveri – 20%

Licence se amortizuju za tok trajanja licence.

3.5 Finansijski instrumenti

Finansijska sredstva i obaveze koje se vode u izveštaj finansijskog stanja uključuju investicije, gotovinu, ekvivalente novca, dospеле račune i obaveze. Računovodstvene politike za priznavanje i merenje ovih stavki su objavljene u odgovarajućim računovodstvenim politikama uključenih u ovoj napomeni. Finansijski instrumenti su klasifikovani kao sredstva, obaveze ili kapital u skladu sa suštinom ugovornog aranžmana. Kamata, dobit ili gubici koji se odnose na finansijske instrumente klasifikovane kao sredstva ili obaveze iskazuju se kao neto prihod. Finansijski instrumenti su prebijani kada KPŠF-O ima punovažno pravo da vrši prebijanje i namerava da izvrši poravnanje bilo uzimajući kao osnov neto iznos ili da istovremeno realizuje aktivu i izvrši poravnanje duga.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.6 Investicije

Svaka kupovina i prodaja vrednosnica knjiži se na dan trgovanja. Dan obavljene trgovine je dan kada KPŠF-O preuzme obavezu da kupi ili proda imovinu.

Investicije sa fiksnim rokom dospeća

Investicije sa fiksnim rokom dospeća predstavljaju depozite sa fiksnim ili utvrđenim isplatama i fiksnim rokom dospeća za koje KPŠF-O ima pozitivnu nameru i sposobnost da ih drži do roka dospelosti. Uročeni depoziti čiji su originalni rokovi dospeća do tri meseca klasifikuju se kao gotovinski ekvivalenti, dok su oni koji dospevaju u originalnom periodu od više od tri meseca klasifikovani kao investicije sa fiksnim rokom dospeća.

Kamata se obračunava po osnovu vremenskog prirasta, a kamata koja dospeva za naplatu se ogleda u drugim dospelim računima. Vladine ili blagajničke obveznice u vreme nabavke su procjenene prema sniženoj vrednosti sa kasnijim procenama sačinjene po amortizovanoj vrednosti.

Investicije raspoložive za prodaju

Investicione vrednosnice u otvorenim zajedničkim fondovima koje poseduje KPŠF-O, klasifikuju se kao raspoložive za prodaju. Knjigovodstvena vrednost ovih investicija se na početku vodi prema trošku koji predstavlja fer vrednost za investiciju.

Posle početnog knjiženja, investicije raspoložive za prodaju se ponovo procenjuju prema fer vrednosti ustanovljenom na osnovu kotiranih tržišnih cena na kraju tržišta na datum izveštavanja.

Procenjivanje fer vrednosti

Fer vrednost predstavlja cenu koja bi se dobila za prodaju neke imovine ili platila da bi se prenela neka obaveza na urednu transakciju između učesnika na tržištu na datum procenjivanja.

Financijski instrumenti mereni po fer vrednosti

Financijska imovina merena po fer vrednosti u izveštaju finansijskog stanja iskazuje se u skladu s hijerarhijom fer vrednosti. Ova hijerarhija skuplja finansijske imovine i obveze u tri razine koje se temelje na značaju ulaznih podataka koji se koriste tekom merenja fer vrednosti finansijske imovine:

Razina 1: Navedene cene (ne prilagođene) na aktivnim tržištima za identične imovine ili obveze;

Razina 2: Drugi ulazni podaci, osim navedenih cena, uključeni u razinu 1, koji su dostupni za promatranje imovine ili obveze direktno (tj. cene) ili indirektno (tj. izrađeni od cene); i

Razina 3: Ulazni podaci o imovinu ili obvezu koje se ne temelju na dostupnim podacima za promatranje tržišta.

Na izveštajnim datumima, KPŠF-O nije imao finansijske instrumente procenjene po fer vrijednosti, bilo da su sredstva ili obaveze. Zbog činjenice da je likvidnost apsolutnog viška KPŠF-O uloženo samo u kratkoročne depozite, i nije izloženo nikakvim finansijskim rizicima osim mogućnosti stečaja banaka u kojima se nalaze oročeni depoziti ili države Kosova.

Umanjivanje

Umanjivanje investicija se priznaje u izveštaju sveobuhvatnih prihoda kada postoji stalno umanjenje njihove vrednosti.

3.7 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Za potrebe tokova gotovog novca, gotovinu i gotovinske ekvivalente čine gotov novac u ruci i u bankama i kratkoročni depoziti sa originalnim rokom dospeća od tri meseca ili manje.

3.8 Oporezivanje

KPŠF kao poverenički fond je izuzet od plaćanja poreza na dobit korporacija.

3.9 Penzioni troškovi

KPŠF-O ne drži provizije niti ima bilo kakvu obavezu u pogledu penzija zaposlenih koje su veće od doprinosa koji su uplaćeni u gorepomenutu penzionu šemu.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.10 Značajne procene i presude

Sastavljanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva procene i presude koje utiču na primenu računovodstvenih politika i prezentirane vrednosti sredstava, obaveza, prihoda i rashoda. Faktični rezultati mogu odstupati od ovih procena.

Procene i presude se revidiraju na tekućoj osnovi. Promene računovodstvenim procenama priznaju se u periodu u kojem je procena revidirana i idućim uticanim periodima. Informacije o oblastima za procenu neizvesnosti i ključna prosuđivanja u primeni računovodstvenih politika koje imaju najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima su opisane u nastavku:

Korisni vek trajanja amortizovanih sredstava

Uprava je pregledala korisne živote amortizovanih sredstava na dan 31 decembra 2013. Rukovodstvo procenjuje određen korisni vek sredstava predstavlja očekivanu korist te imovine. Knjigovodstvene vrednosti tih sredstava su analizirani u Napomeni 8. Međutim, faktični rezultati mogu odstupati od ovih procena zbog tehnološke zastarelosti.

3.11 Upravljanje finansijskim rizikom

3.11.1 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od finansijskog gubitka KPŠF-a ukoliko kupac ili ugovorna stranka finansijskog instrumenta ne ispuni svoje ugovorne obaveze, a nastaje uglavnom od depozita KPŠF-a u bankama i gotovine i gotovinskih ekvivalenta, kao i investicija u obveznicama trezora Kosova kojih nije imalo na dan izveštavanja.

3.11.2 Rizik likvidnosti

Oprezno upravljanje rizikom likvidnosti podrazumeva održavanje dovoljnog iznosa gotovine, raspoloživost sredstava putem adekvatnih kreditnih linija i sposobnost prikupljanja na vreme, u utvrđenom roku, potraživanja od trećih lica.

Sledeće tabele prikazuju preostala ugovorna dospeća finansijskih sredstava i obaveza KPŠF-a. Stolovi su pripremljeni na osnovu nediskontovanih novčanih tokova finansijskih obaveza.

	Na dan 31 decembar 2013		Na dan 31 decembar 2012	
	Kratkoročne Do 1 godine	Dugoročne Preko 1 godine	Kratkoročne Do 1 godine	Dugoročne Preko 1 godine
	EUR	EUR	EUR	EUR
Financijska sredstva				
Gotovina u rukama i bankama	888,141	-	736,610	-
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	4,000,000	-	6,000,000	-
Dospeli računi	350,373	-	547,927	-
	5,238,514	-	7,284,537	-
Financijske obaveze				
Plativi računi	629,542	-	483,402	-
	629,542	-	483,402	-
Ročna neusklađenost	4,608,972	-	6,801,135	-

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.11 Upravljanje finansijskim rizikom (Nastavak)

3.11.3 Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik da će promena u tržišnim cenama, kao što su deviznih kurseva i kamatnih stopa, uticati na dobit KPŠF-O-a ili na vrednost njenih finansijskih instrumenata. Cilj upravljanja tržišnim rizikom je upravljanje i kontrola izloženosti tržišnim rizicima u okviru prihvatljivih parametara, uz optimizaciju povratka.

Devizni rizik

Sredstva i obaveze KPŠF-Operacija nisu izložena deviznim kretanjama kursa pošto se sve transakcije obavljaju u lokalnoj valuti.

Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih kamatnih stopa. Menadžment KPŠF-O-a je prvenstveno odgovoran za svakodnevno praćenje neto kamatne stope rizika pozicije i postavlja granice da se smanji potencijal nesklada kamatnih stopa. Na dan finansijskog stanja KPŠF-O nije imao varijabilnih kamatonosnih sredstava ili pozajmljenih fondova iz domaćih ili stranih finansijskih institucija.

	Na dan 31 decembar 2013		Na dan 31 decembar 2012	
	Imovina EUR	Obaveze EUR	Imovina EUR	Obaveze EUR
Kamatonosni				
<i>Fiksna stopa:</i>				
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	4,000,000	-	6,000,000	-
Ukupno	4,000,000	-	6,000,000	-

3.11.4 Finansijski instrumenti koji nisu predstavljeni po fer vrednosti

Sledeća tabela sumira knjigovodstvene vrednosti i fer vrednosti tih finansijskih sredstava i obaveza koje nisu prikazane u izveštaju o finansijskom stanju po fer vrednosti na dan 31 decembar 2013 i 2012.

	Na dan 31 decembar 2013		Na dan 31 decembar 2012	
	Vrednost u knjigovodstvo EUR	Fer Vrednost EUR	Vrednost u knjigovodstvo EUR	Fer Vrednost EUR
Financijska sredstva				
Gotovina u rukama i bankama	888,141	888,141	736,610	736,610
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	4,000,000	4,000,000	6,000,000	6,000,000
Dospeli računi	350,373	350,373	547,927	547,927
	5,238,514	5,238,514	7,284,537	7,284,537
Financijske obaveze				
Plativi računi	629,542	629,542	483,402	483,402
	629,542	629,542	483,402	483,402

4 GOTOVINA U RUKAMA I BANKAMA

	Na dan 31 decembar 2013 EUR	Na dan 31 decembar 2012 EUR
Raiffeisen Bank Kosovo – Tekući račun	278,688	548,079
ProCredit Bank – Tekući račun	481,482	93,822
NLB Prishtina – Tekući račun	124,782	90,285
Raiffeisen Bank International (Austria) – Tekući račun	2,673	4,391
Gotov novac u rukama	516	33
Ukupna gotovina u rukama i bankama	888,141	736,610

5 INVESTICIJE SA FIKSNIM ROKOM DOSPEĆA

	Napomene	Na dan 31 decembar 2013 EUR	Na dan 31 decembar 2012 EUR
Oročeni depoziti	5.1	4,000,000	6,000,000
Dužnički instrumenti trezora Kosova	5.2	-	-
Ukupno investicija sa fiksnim rokom dospeća		4,000,000	6,000,000

5.1 Oročeni depoziti

Na dan 31 decembra 2013 godine bilans oročenih bankarskih depozita u iznosu od 4,000,000 EUR (2012: 6,000,000 EUR) predstavlja depozite u domaćim bankama sa originalnim rokom dospeća do dvanaest meseci. Kamatna stopa oročenih depozita kreće se u rasponu od 2.63% do 2.90% (2012: 4.8% do 5.5%).

5 INVESTICIJE SA FIKSNIM ROKOM DOSPEĆA (NASTAVAK)

5.2 Dužnički instrumenti trezora Kosova

	2013	2012
	EUR	EUR
Na dan 1 januar	-	-
Plasmani		
KV1102320237 T-Bill Mat. 20.11.2013 @0.95%	2,488,114	-
	2,488,114	-
Kamata		
KV1102320237 T-Bill Mat. 20.11.2013 @0.95%	11,886	-
	11,886	-
Otkupi (po dospeću)		
KV1102320237 T-Bill Mat. 20.11.2013 @0.95%	(2,500,000)	-
	(2,500,000)	-
Na dan 31 decembar	-	-

Obveznice Vlade Kosova još nisu ocenjeni od rejting agencija. Kada ima investicija u ovim instrumentima Upravni Odbor obično namerava da ih drži do dospeća.

6 DOSPELI RAČUNI

	Na dan 31 decembar 2013	Na dan 31 decembar 2012
	EUR	EUR
Potraživanja od KPŠF-PS	294,010	414,306
Dospeli rabati iz otvorenih instrumenata	31,368	-
Drugi dospeli računi	24,995	133,621
Ukupno dospeli računi	350,373	547,927

Na dan 31 decembra 2013, bilans potraživanja od KPŠF-PS u iznosu od 294,010 EUR odnosi se na naknadu za upravljanje naplaćen na računima doprinosilaca u iznosu od 292,357 EUR (2012: 290,047 EUR) kao i dobitke od refundacija pogrešnih doprinosa i zaokruživanjem isplata beneficija u iznosu od 1,653 EUR (2012: 124,259 EUR); koji nisu plaćeni do datuma izveštavanja.

7 NEKRETNINA, POSTROJENJA I OPREME

	Kompjuteri i prateće opreme	Nameštaji uređaji i oprema	Ostala kancelarijska oprema	Motorna vozila	Ukupno
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Cene					
Na dan 1 januar 2012	126,135	21,468	39,270	53,365	240,238
Dodato u toku godine	28,251	-	-	-	28,251
Otpisano u toku godine	(34,661)	(1,653)	(3,969)	-	(40,283)
Na dan 31 decembar 2012	119,725	19,815	35,301	53,365	228,206
Dodato u toku godine	128,525	1,639	14,044	-	144,208
Otpisano u toku godine	(5,408)	(738)	(909)	-	(7,055)
Na dan 31 decembar 2013	242,842	20,716	48,436	53,365	365,359
Akumulirano obezvređenje					
Na dan 1 januar 2012	(106,039)	(17,329)	(22,239)	(35,739)	(181,346)
Teret u toku godine	(17,639)	(2,253)	(4,848)	(4,598)	(29,338)
Eliminisano iz otpisa	34,661	1,653	3,969	-	40,283
Na dan 31 decembar 2012	(89,017)	(17,929)	(23,118)	(40,337)	(170,401)
Teret u toku godine	(31,562)	(1,131)	(5,156)	(4,598)	(42,447)
Eliminisano iz otpisa	5,408	738	909	-	7,055
Na dan 31 decembar 2013	(115,171)	(18,322)	(27,365)	(44,935)	(205,793)
Neto knjigovodstvena vrednost					
Na dan 31 decembar 2013	127,671	2,394	21,071	8,430	159,566
	-	-	-	-	-
Na dan 31 decembar 2012	30,708	1,886	12,183	13,028	57,805

8 NEMATERIJALNA SREDSTVA

	Softveri i Licence
	EUR
Cene	
Na dan 1 januar 2012	301,066
Dodato u toku godine	278,981
Otpisano u toku godine	(294,215)
Na dan 31 decembar 2012	285,832
Dodato u toku godine	53,966
Otpisano u toku godine	-
Na dan 31 decembar 2013	339,798
Akumulirana amortizacija	
Na dan 1 januar 2012	(295,509)
Teret u toku godine	(43,941)
Eliminisano iz otpisa	294,215
Na dan 31 decembar 2012	(45,235)
Teret u toku godine	(60,872)
Eliminisano iz otpisa	-
Na dan 31 decembar 2013	(106,107)
Neto knjigovodstvena vrednost	
Na dan 31 decembar 2013	233,691
Na dan 31 decembar 2012	240,597

9 VIŠAK

	Zajedničke Aktivnosti	Operativne Aktivnosti	Investicione Aktivnosti	Ukupno
	EUR	EUR	EUR	EUR
Prihodi za godinu 2013				
<i>Prihodi od naplaćenih taksi</i>				
1 januar – 19 maj 2013	1,796,645	-	-	1,796,645
20 maj – 31 decembar 2013	-	793,250	2,009,569	2,802,819
	1,796,645	793,250	2,009,569	4,599,464
<i>Prihodi ne od taksi</i>				
1 januar – 19 maj 2013	138,829	-	-	138,829
20 maj – 31 decembar 2013	-	175,877	-	175,877
	138,829	175,877	-	314,706
Ukupno prihodi za godinu 2013	1,935,474	969,127	2,009,569	4,914,170
Troškovi za godinu				
1 januar – 19 maj 2013	(1,574,401)	-	-	(1,574,401)
20 maj – 31 decembar 2013	-	(638,322)	(1,775,619)	(2,413,941)
Ukupno rashodi za godinu 2013	(1,574,401)	(638,322)	(1,775,619)	(3,988,342)
Višak za godinu 2013	361,073	330,805	233,950	925,828
Višak u početku godine	7,121,552	-	-	7,121,552
Transfer u rezervu	(5,000,000)	-	-	(5,000,000)
Refundacija suficita u KPŠF-PS	(2,482,625)	(283,425)	(233,950)	(3,000,000)
Višak u kraju godine	-	47,380	-	47,380

Tokom aprila 2013. Upravni odbor je odlučio da stvori rezerve kapom na 5,000,000 EUR. Sredstva iz rezerve mogu se koristiti samo uz saglasnost Odbora za izuzetne događaje i nepredviđene okolnosti. Rezerva je trebalo prvo finansirati iz suficita iz zajedničkih aktivnosti. U slučaju korišćenja sredstva iz rezerve, ona će se obnavljati iz viška iz operativnih aktivnosti.

Aktivnosti KPST-O pre 20. maja 2013 u ovim finansijskim izveštajima se nazivaju 'Zajedničke aktivnosti'. Zbog promena u zakonu, detalji čijeg su opisani u Napomeni 10, sa dejstvom od 20. maja 2013 zajedničke aktivnosti su zamenjeni sa investicionim i operativnim aktivnostima koje su se zatim i izračunile odvojeno. Suficit od zajedničkih aktivnosti je imao bilans od 7,482,625 EUR na poslednji dan njegove akumulacije, odnosno 19. maja 2013. Od ovog bilansa, 5,000,000 EUR su se koristili za finansiranje gore opisane rezerve.

Upravni odbor je naknadno odlučio da nadoknadi penziona sredstva doprinosioca (KPŠF-PS) sa 3,000,000 EUR iz viška zajedničkih, investicionih i operativnih aktivnosti, u tom redosledu. Refundacija viška u KPŠF-PS je finansirana od: i) viška zajedničkih aktivnosti 2,482,625 EUR; ii) viška investicionih aktivnosti 233,950 EUR; iii) viška operativnih aktivnosti 283,425 EUR. To je rezultiralo da na datum izveštavanja ne bude viška sredstava iz zajedničkih ili investicionih aktivnosti, i 47,380 EUR viška iz operativnih aktivnosti.

10 NAKNADA TAKSI NA TERET PENZIJSKIH SREDSTAVA

	Za godinu završenu 31 decembar 2013	Za godinu završenu 31 decembar 2012
	EUR	EUR
Naplaćene takse za zajedničke aktivnosti	1,796,645	3,997,932
Naplaćene takse za investicione aktivnosti	2,009,569	-
Naplaćene takse za operativne aktivnosti	793,250	-
Total naknada taksi na teret penzijskih sredstava	4,599,464	3,997,932

Naknade su obračunate svakodnevno prema formuli:

$$\text{Naknada} = [\text{bruto sredstva učesnika}] * [\text{Stopa}] / [\text{Broj dana u godini}]$$

Ukupno naplaćene takse nad bruto sredstvima učesnika u cilju finansiranja aktivnosti KPŠF-a za godinu završenu 31. decembra 2013 iznosili su 4,599,464 EUR (31. decembra 2012: 3,997,932 EUR).

Pre Zakona Br. 04/L-168 jedinstvena taksa (zajednička taksa upravljanja) je naplaćena za pokrivanje zajedničkih aktivnosti, odnosno investicionih i operativnih aktivnosti. Ovaj zakon je međutim uveo naplatu dve odvojene takse: (i) taksu za pokrivanje aktivnosti vezanim za investiranje penzionih sredstava, i (ii) taksu za pokrivanje operativnih aktivnosti.

Od 1. januara 2012. do 19. maja 2013. zajednička taksa upravljanja je naplaćena po godišnjoj stopi od 0.60%. Od 20. maja 2013. kada je Skupština Republike Kosova – u skladu sa novim zakonom – odobrila taksu za investicione aktivnosti po godišnjoj stopi od 0.38% kao i taksu za operativne aktivnosti po godišnjoj stopi od 0.15%, KPŠF je naplatio takse prema ovim novim stopama i vodio odvojeno računovodstvo za investicione i operativne aktivnosti i njihovih viška.

11 OSTALI PRIHODI

	Za godinu završenu 31 decembar 2013	Za godinu završenu 31 decembar 2012
	EUR	EUR
Prihod investicija sa fisknim rokom dospeća	233,384	354,254
Razlike od refundacije pogrešnih doprinosa	71,300	126,161
Ostali prihodi	10,022	11,262
Ukupni ostali prihodi	314,706	491,677

12 NETO NAKNADE OTVORENIH INSTRUMENTATA

	Za godinu završenu 31 decembar 2013			Za godinu završenu 31 decembar 2012		
	Bruto	Rabati	Neto	Bruto	Rabati	Neto
	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Vanguard – GSIF	1,185,522	(789,074)	396,448	949,112	(593,188)	355,924
BNY Mellon – RRF	763,930	-	763,930	485,001	-	485,001
AXA – GILB	472,252	(39,207)	433,045	385,985	-	385,985
Schroders – SISF	453,392	-	453,392	312,575	-	312,575
Aquila – RP7	625,429	-	625,429	633,154	-	633,154
State Street – EMIF	51,450	-	51,450	52,168	-	52,168
ECM – DEC	113,244	-	113,244	106,385	-	106,385
BNP Paribas – GLF	-	-	-	53,264	-	53,264
Ukupne neto naknade otvorenih instrumenata	3,665,219	(828,281)	2,836,938	2,977,644	(593,188)	2,384,456

13 TROŠKOVI UPRAVNOG ODBORA

	Za godinu završenu 31 decembar 2013	Za godinu završenu 31 decembar 2012
	EUR	EUR
Honorari članova Odbora	90,403	96,250
Fiducijarno osiguranje	21,503	36,242
Sastanci (Putovanja/Hotel/Drugi/troškovi)	31,370	21,810
Penzioni doprinosi poslodavca	4,638	2,686
Ukupno troškovi Upravnog odbora	147,914	156,988

14 TROŠKOVI OSOBLJA

	Za godinu završenu 31 decembar 2013	Za godinu završenu 31 decembar 2012
	EUR	EUR
Plate osoblja	397,020	422,735
Prekovremeni rad, bonusi i troškovi održavanja	60,619	61,216
Penzioni doprinosi poslodavca	43,444	44,472
Obuka zaposlenih	3,573	5,001
Zdravstveno osiguranje	6,225	6,213
Putovanja i ostali troškovi osoblja	12,089	7,380
Ukupno troškovi osoblja	522,970	547,017

U finansijskim izveštajima za godinu završenu 31. decembra 2012. Putovanja i ostali troškovi osoblja su bili prikazani pod Ostalim troškovima u izveštaju sveobuhvatnog dobitka.

15 STRUČNE SLUŽBE/UGOVORAČI/KONSULTANTI

	Za godinu završenu 31 decembar 2013	Za godinu završenu 31 decembar 2012
	EUR	EUR
Prevodilačke i lektorske usluge	1,688	1,556
Noterske/pravne službe	1,200	-
Usluge unustranjskog auditora	-	8,000
Računovodstvene usluge	-	1,700
Ostalo	32	-
Ukupni troškovi za stručne usluge, ugovorače i konsultante	2,920	11,256

16 DEŠAVANJA POSLE DATUMA FINANSIJSKOG STANJA

Za prva dva meseca 2014. godine KPŠF-O poseduje sledeće finansijske podatke koji su zasnovani na nerevizirane finansijske izveštaje za ova dva meseca.

	28 februar 2014
	EUR
Ukupna imovina	5,600,756
Tekuće obaveze	(293,469)
Neto sredstva koja pripadaju KPŠF-Operacijama	5,307,287

	Za period 1 januar do 28 februar 2014
	EUR
Ukupno prihodi	807,738
Ukupno troškovi	(547,831)
Neto višak	259,907

Ne postoje kasniji događaji koji zahtevaju prilagođavanje ili dalje obelodanjivanje u finansijskim izveštajima za godinu završenu 31. decembra 2013.

KOSOVSKI PENZIJSKI ŠTEDNI FOND PENZIJSKA SREDSTVA

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA I FINANSIJSKI IZVEŠTAJI

Na dan i za godinu koja je završena 31 decembra 2013

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	Strane 63–64
IZVEŠTAJ O FINANSIJSKOM STANJU	Strana 65
IZVEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOM DOBITKU	Strana 66
IZVEŠTAJ O PROMENAMA U NETO SREDSTVA DOPRINOSIOCA	Strana 67
IZVEŠTAJ O TOKOVIMA GOTOVINE	Strana 68
NAPOMENE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA	Strane 69–88

Izveštaj Nezavisnog Revizora

Grant Thornton LLC
Rr. Rexhep Mala 18
10 000 Prishtina
Kosovo

T +381 38 247 771
T +381 38 247 801
F +381 38 247 802
www.grant-thornton.com.mk

Upravnom Odboru Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda

Obavili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda – Penzijska Sredstva (KPŠF-PS), koji obuhvataju izveštaj o finansijskom stanju na dan 31 decembar 2013, i izveštaj sveobuhvatnih prihoda, izveštaj o promenama na neto imovine i izveštaj o tokovima gotovine za godinu završenu na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene informacije.

Odgovornost menadžmenta za finansijske izveštaje

Menadžment je odgovoran za pripremu i nepristrasnu prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja, i za takve interne kontrole kako menadžment određuje je neophodno da se omogući priprema finansijskih izveštaja koji ne sadrže netačne materijalne prikaze, bilo iz razloga prevare ili grešaka.

Odgovornost Revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o finansijskim izveštajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Međunarodnim Standardima Revizije. Ovi standardi zahtevaju da budemo u skladu sa etičkim zahtevima i da planiramo i izvršimo reviziju i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje izvršavanje procedura cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Odobrene procedure su zasnovani na prosuđivanju revizora, uključujući i procenu rizika da finansijski izveštaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, bilo iz razloga prevare ili grešaka. Prilikom procene ovih rizika, revizor razmatra unutrašnju kontrolu koja je relevantna za pripremu i nepristrasnog prikaza finansijskih izveštaja u cilju osmišljavanja o revizorskih postupaka koje su odgovarajuće u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti unutrašnjih kontrola entiteta. Revizija takođe uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i prihvatljivost računovodstvenih procena koje je izvršilo menadžment, kao i opštu ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Mi verujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da obezbeđuju osnovu za naše revizorsko mišljenje.

Revizorsko Mišljenje

Po našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju istinitu i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijsko stanje Kosovskog Penzijskog Štednog Fonda – Penzijska Sredstva na dan 31 decembar 2013, i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završila na taj dan u skladu sa Međunarodnim Standardima Finansijskog Izveštavanja.

Skretanje pažnje

Skrećemo pažnju na napomenu 17 uz finansijske izveštaje koji opisuju da naplaćeni doprinosi od učesnika u iznosu od 12,849,215 EUR nisu pripisani na račune pojedinih učesnika na dan 31 decembar 2013. Na dan 31 decembar 2012 iznos nepropisan na račune pojedinih učesnika je bio 17,544,647 EUR. Tokom 2013 KPŠF je pripisao iznos od 4,575,373 EUR na račune pojedinih učesnika od iznosa ne pripisanih na dan 31 decembar 2012. Naše mišljenje nije kvalifikovano u pogledu ovog pitanja.

Ovaj izveštaj je prevod originalne verzije na engleskom jeziku, u slučaju odstupanja, neusklađenosti će nadjačati verzija na engleskom jeziku.

 Grant Thornton LLC
 Priština, Kosovo
 16 april 2014

	Napomene	Na dan 31 decembar 2013 EUR	Na dan 31 decembar 2012 EUR
Imovina			
Novac u banci	4	209,646,903	27,328,138
Doprinosi i druga potraživanja	5	7,869,239	7,791,087
Investicije na raspolaganju za prodaju	6	650,832,621	666,319,389
Investicije u bankarskim depozitama	7	-	16,428,599
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	8	53,122,905	30,048,996
		921,471,668	747,916,209
Obaveze			
Obaveze prema KPŠF- Operacije	9	294,010	414,306
Obaveze za otkupljene jedinice	10	112,347	9,324
Ne-doprinosi	11	13,334	4,892
		419,691	428,522
Neto imovina doprinosioca		921,051,977	747,487,687

Odobreno za objavljivanje od Upravnog odbora i rukovodstva KPŠF i potpisano u njihovo ime dana 16 aprila 2014.

Dr. Ymer Havolli
 Predsedavajući Upravnog odbora

G-din. Adrian Zalli
 Izvršni direktor

G-din. Vërshim Hatipi
 Zamenik direktora – Finansije i IT

Prateće napomene od 1 do 20 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Napomene	Za godinu završenu 31 decembar 2013 EUR	Za godinu završenu 31 decembar 2012 EUR
Prihodi			
Revalorizacija investicija na raspolaganju za prodaju - neto	12	67,528,194	53,014,121
Prihodi od kamata investicija sa fiksnim rokom dospeća	13	430,207	588,875
Prihodi od kamata investicija u bankarskim depozitima	7	173,172	573,471
Prihodi kamata od bankarskih tekućih računa	14	-	7,603
Ostali prihodi	15	3,000,000	-
		71,131,573	54,184,070
Troškovi			
Naknade za upravljanje na teret računa učesnika	16	(4,599,464)	(3,997,932)
		(4,599,464)	(3,997,932)
Povećanje neto sredstava doprinosioca		66,532,109	50,186,138

Prateće napomene od 1 do 20 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Doprinosi Učesnika EUR	Zadržani Dobitak EUR	Ukupno EUR
Na dan 31 januar 2012	595,037,412	346,912	595,384,324
Doprinosi	113,557,262	-	113,557,262
Otkup jedinica zbog povlačenja štednje	(8,351,238)	(329,844)	(8,681,082)
Otkup jedinica zbog refundacija	(2,832,793)	(126,162)	(2,958,955)
Povećanje neto sredstava doprinosioca	-	50,186,138	50,186,138
Na dan 31 decembar 2012	697,410,643	50,077,044	747,487,687
Doprinosi	119,291,741	-	119,291,741
Otkup jedinica zbog povlačenja štednje	(9,674,931)	(1,074,936)	(10,749,867)
Otkup jedinica zbog refundacija	(1,438,393)	(71,300)	(1,509,693)
Povećanje neto sredstava doprinosioca	-	66,532,109	66,532,109
Na dan 31 decembar 2013	805,589,060	115,462,917	921,051,977

Napomena. Zadržani dobitak i nominalni doprinosi učesnika (primljeni ili otkupljeni) su prikazane odvojeno u Izveštaju o promenama u ovim finansijskim izveštajima. U izveštaju o promenama u finansijskim izveštajima za godinu završenu 31. decembra 2012, gore navedene su bile zajednično predstavljene.

Prateće napomene od 1 do 20 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

	Napomene	Za godinu završenu 31 decembar 2013 EUR	Za godinu završenu 31 decembar 2012 EUR
Tok gotovine od operativnih aktivnosti			
Profit za godinu		66,532,109	50,186,138
Kretanje radnog kapitala:			
Povećanje plativih naknada	9	59,651	1,666
Povećanje obaveza za ne-doprinos	11	8,442	1,921
Neto tok gotovine od operativnih aktivnosti		66,600,202	50,189,725
Tok gotovine od investicionih aktivnosti			
Smanjenje/(Povećanje) investicija na raspolaganju za prodaju		15,486,768	(133,352,691)
(Povećanje) investicija sa fiksnim rokom dospeća		(23,073,909)	(11,204,203)
(Povećanje)/Smanjenje investicija u bankarskim depozitama		16,428,599	(573,471)
Neto tok gotovine od investicionih aktivnosti		8,841,458	(145,130,365)
Tok gotovine od finansijskih aktivnosti			
Uplaćeni doprinosi učesnika		119,156,250	113,038,633
Povlačene štednje		(10,711,142)	(8,681,081)
Refundacije		(1,568,003)	(2,825,372)
Neto tok gotovine od finansijskih aktivnosti		106,877,105	101,532,180
Povećanje gotovine i njegovih ekvivalenata			
Gotovina i njegovi ekvivalenti početkom godine		27,328,138	20,736,598
Gotovina i njegovi ekvivalenti na kraju godine	4	209,646,903	27,328,138

Prateće napomene od 1 do 20 čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

1 UVOD

Kosovski Penzijski Štedni Fond (u daljem tekstu: "KPŠF") registrovan u adresi: Ul. Agim Ramadani Br. 10, 10000 Priština, Republika Kosovo, brojom registracije 90000225; osnovan je Uredbom UNMIK-a br. 2001/35 od 22. decembra 2001. godine, koja je kasnije izmenjena i dopunjena Uredbom br. 2005/20, a zatim ponovo izmenjena Zakonom br. 03/L-084 Republike Kosova, i dalje dopunjen Zakonom br. 04/L-101 Republike Kosova, a zadnja dopunjena sa dodacima i promenama Zakonom Br. 04/L-168; kao ne-za-profit finansijska institucija, čija je jedina i isključiva svrha upravljanje individualnim računima za penzionu štednju kroz obezbeživanje smotrenih investicija i staranje o penzionoj aktivni i uplaćivanje prinosa na pojedinačne račune radi plaćanja anuiteta za penzionu štednju, kao poverenik koji postupa u ime učesnika i korisnika.

Zakon Br. 04/L-101 obezbeđuje program KPpenzione štednje koji se finansira iz uplaćenih doprinosa zaposlenih i njihovih poslodavaca, a kojim upravlja i investira KPŠF. U okviru ovako definisanog sistema doprinosa, svi zaposleni stalni stanovnici Kosova i njihovi poslodavci su obavezni da uplaćuju penzijske doprinose. KPŠF vodi individualne račune za svakog učesnika na koje se uplaćuju doprinosi i povratak od investicija.

KPŠF nadgleda Upravni Odbor koji se sastoji od eksperata za investicije i penzije kao i predstavnika zaposlenih i poslodavaca Kosova. Jedan član bez prava glasa zastupa interese Vlade.

Direktor i 25. stalno zaposlenih radnika upravljali su svakodnevnim operacijama KPŠF-a tokom 2013. godine (2012: 25 stalno zaposlenih).

2 OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1 Izjava o usklađenosti

Finansijski izveštaji KPŠF-PS su pripremljene u skladu sa međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja ("MSFI").

2.2 Osnova za pripremu

KPŠF-PS vodi knjigovodstvenu dokumentaciju i priprema finansijske izveštaje prema pravilima istorijskog troška izmenjenih revalorizacijom finansijskih sredstava, finansijskih obaveza i nekretnina, postrojenja i opreme. Gde je bilo neophodno, uporedni podaci su reklasifikovani u cilju usaglašavanja sa prezentacijom tekuće godine.

2.3 Promene računovodstvenih politika i objavljivanja

(a) Novi i revidirani standardi na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013

Određeni novi i revidirani standardi su na snazi za godišnje periode koji počinju na ili nakon 1. januara 2013. Informacije o tim novim standardima su prikazane u nastavku.

MSFI 10 'Konsolidirani finansijski izveštaji' (MSFI 10)

MSFI 10 zamjenjuje MRS 27 'Konsolidirani i odvojeni finansijski izveštaji' (MRS 27) i KIS 12 'Konsolidacija – entiteti posebne namene'. MSFI 10 revidira definiciju kontrole i pruža široko novu usmeravanje za njenu primenu. Ti novi zahtevi imaju potencijal da utiču na investiranje KPŠF-a koji se smatraju kao podružnice (subsidiarne organe) i stoga promene obim konsolidacije. Međutim, zahtevi o postupcima konsolidacije, računovodstvo na promene u manjinskim interesima i računovodstvo za gubitak kontrole nad podružnicama ostaju isti.

Menadžment je pregledao svoje procene kontrole u skladu sa MSFI 10 i zaključio je da nema uticaja na klasifikaciju (kao podružnice ili na drugi način) bilo kojih postojećih investiranih od KPŠF-PS održanih u periodu ili uporednim periodima obuhvaćenim ovim finansijskim izveštajima.

MSFI 11 'Zajednički aranžmani' (MSFI 11)

MSFI 11 zamenjuje MRS 31 'Interesi u zajedničkim poduhvatima' (MRS 31) i KIS 13 'Zajednički kontrolisani entiteti – Nemonetarni doprinosi poduhvatioca'. MSFI 11 revidira kategorije zajedničkog aranžmana, i kriterijume za klasifikaciju u kategorije, sa ciljem bliže usklađivanja računovodstva sa pravima i obavezama investitora u vezi sa aranžmanom. Pored toga, mogućnost korišćenja proporcionalne konsolidacije za aranžmane klasifikovane kao zajednički kontrolisane entitete pod MRS 31 je eliminisan.

MSFI 11 sada zahteva upotrebu metode kapitala za aranžmane klasifikovane kao zajednički poduhvati (kao i za investicije u pridružena društva).

Primena MSFI 11 ne utiče na finansijske izveštaje KPŠF-PS.

2 OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (NASTAVAK)

2.3 Promene računovodstvenih politika i objavljivanja (Nastavak)

(a) Novi i revidirani standardi na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013 (Nastavak)

MSFI 12 'Objavlivanje interesa u drugim entitetima' (MSFI 12)

MSFI 12 integriše i čini konzistentne zahteve objavljivanja za različite vrste investicija, uključujući nekonsolidovane strukturirane entitete. MSFI 12 uvodi nove zahteve objavljivanja o rizicima kojima je izložen entitet od uključivanja sa strukturiranim entitetima.

Primena MSFI 12 ne utiče bitno na finansijske izveštaje KPŠF-PS.

Posljedicne izmene MRS 27 'Odvojeni finansijski izveštaji' (MRS 27) i MRS 28 'Ulaganja u pridružena društva i u zajedničkim poduhvatima'

MRS 27 sada samo tretira odvojene finansijske izveštaje. MRS 28 donosi investicije u zajedničkim poduhvatima u svom obimu. Ipak, metodologija računovodstva kapitala u MRS 28 ostaje nepromenjena.

MSFI 13 'Procenjivanje fer vrednosti' (MSFI 13)

MSFI 13 pojašnjava definiciju fer vrednosti i daje odgovarajuća uputstva za detaljnije objavljivanje u vezi sa procenjivanjem fer vrednosti. Isti ne utiče na koje stavke trebaju biti fer-procenjeni. Delokrug MSFI 13 je širok i odnosi se na finansijske i nefinansijske stavke za koje MSFI zahtevaju ili dozvoljavaju procenjivanje fer vrednosti ili objavljivanja o procenjivanju fer vrednosti, osim u određenim okolnostima.

MSFI 13 se primenjuje prospektivno za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2013. Njegovi zahtevi objavljivanja ne trebaju se primeniti na uporedne informacije u prvoj godini primene. KPŠF-PS je ipak prikazao kao uporedne informacije objavljivane u skladu sa MSFI 13 koje su ranije bile zahtevane sa MSFI 7 'Finansijski instrumenti: Objavlivanja'.

Izmene MRS 19 'Benefiti zaposlenih' (MRS 19)

Izmene MRS 19 napravili su niz promena u računovodstvu za benefite zaposlenih, najznačajniji od kojih se odnosi na planove definisanih benefita. Izmene:

- eliminišu 'metod koridora' i zahtevaju priznavanje procenjivanja (uključujući aktuarskih dobitaka i gubitaka) nastalih u izveštajnom periodu u Ostalim sveobuhvatnim prihodima;
- promenjuju procenjivanje i prezentaciju određenih komponenata troškova definisanih benefita. Neto iznos u dobitak ili gubitak je utican otklanjanjem očekivanog prinosa na sredstva plana i komponenata sa kamatnim troškom, i njihovom zamenom sa neto kamatnim troškom ili prihodom na neto sredstva ili obaveze definisanih benefita;
- poboljšavaju objavljivanja, uključujući i dodatne informacije o karakteristikama plana definisanih benefita i srodnih rizika.

Primena izmena MRS 19 ne utiče na finansijske izveštaje KPŠF-PS.

2 OSNOVA ZA PRIPREMU FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA (NASTAVAK)

2.3 Promene računovodstvenih politika i objavljivanja (Nastavak)

(b) Standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda koji još nisu na snazi i nisu usvojeni ranije od strane KPŠF

Na datum odobrenja ovih finansijskih izveštaja, određeni novi standardi, dodaci i tumačenja postojećih standarda su objavljeni od OMRS, ali još nisu na snazi i nisu usvojene ranije od strane KPŠF-PS.

Menadžment predviđa da će sva gore navedena tumačenja biti usvojena u računovodstvenim politikama KPŠF-PS u prvo razdoblje koje počinje nakon datuma stupanja na snagu iste. Informacije o novim standardima, dodacima i tumačenjima koji se očekuju da će biti relevantni za finansijske izveštaje KPŠF-a su prikazani na nastavku. Neki drugi novi standardi i tumačenja su izdani ali se ne očekuje da će imati značajan uticaj na finansijska izveštaje KPŠF-a.

MSFI 9 'Finansijski instrumenti' (MSFI 9)

OMRS ima za cilj da zameni MRS 39 'Finansijski instrumenti: Priznavanje i merenje' (MRS 39) u celosti sa MSFI 9. Do danas, poglavlja koja se bave sa: priznavanje, klasifikaciju, merenje i prestanak priznavanja finansijskih sredstava i obaveza su izdate. Još se razvijaju poglavlja koja se bave metodologijom umanjenja. Dalje, u novembru 2011, OMRS je provizorno odlučila da razmotri praviti ograničene izmene modela za klasifikaciju finansijskih sredstava u MSFI 9 da bi se obratili pitanja aplikacije. Menadžment tek treba da se proceni uticaj ovog novog standarda na finansijskim izveštajima KPŠF-PS. Menadžment ne očekuje da primeni MSFI 9 dok ne bude kompletan i njegov ukupni uticaj da se može proceniti.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA

3.1 Prepoznavanje prihoda i rashoda

Prihodi se sastoje od bruto prinosa finansijskih instrumenata čije priznavanje i merenje je obelodanjeno u odgovarajućim računovodstvenim politikama uključenih u ovoj napomeni, gde kamata bankarskih depozita je priznata na akrealnoj osnovi.

Troškovi se sastoje od dnevno ostvarenih naknada na nivou od određenih stopa koje KPŠF Operacije naplaćuje na bruto dnevna penziona sredstva.

3.2 Doprinosi

Doprinosi primljeni od doprinosilaca izračunaju se na akrealnoj bazi.

3.3 Povlačenje štednji i refundacije

Povlačene štednje, tj. Isplata benefita, doprinosiocima ili njihovim korisnicima, kao i refundacije pogrešnih doprinosa, obračunavaju se na period na koji se dešava otkup jedinica.

3.4 Finansijski instrumenti

Finansijska aktiva i pasiva koje se vode u izveštaj finansijskog stanjauključuju investicije, gotovinu, ekvivalente novca, plative račune i obaveze. Knjigovodstvene politike za priznavanje ovih stavki su objavljene u relevantnim knjigovodstvenim politikama koje su navedene u ovoj napomeni. Finansijski instrumenti su klasifikovani kao imovina, obaveze ili ekvitet u skladu sa suštinom odgovarajućeg ugovornog aranžmana. Kamata, dobit i gubici u vezi sa finansijskim instrumentima klasifikovanih kao imovina ili obaveze su vođeni kao neto prihod. Finansijski instrumenti su prebijani kada KPŠF-PS ima punovažno pravo da vrši prebijanje i namerava da izvrši poravnanje bilo uzimajući kao osnov neto iznos, ili da istovremeno realizuje aktivu i izvrši poravnanje duga.

3.5 Investicije

Svaka kupovina i prodaja obveznica knjiži se na dan trgovanja. Dan obavljene trgovine je dan kada KPŠF-PS preuzme obavezu da kupi ili proda imovinu.

Investicije sa fiksnim rokom dospeća

Investicije sa fiksnim rokom dospeća predstavljaju depozite sa fiksnim ili utvrđenim isplatama i fiksnim rokom dospeća za koje KPŠF ima pozitivnu nameru i sposobnost da ih drži do roka dospelosti. Uročeni depoziti čiji su originalni rokovi dospeća do tri meseca klasifikuju se kao gotovinski ekvivalenti, dok su oni koji dospevaju u originalnom periodu od više od tri meseca klasifikovani kao investicije sa fiksnim rokom dospeća.

Kamata se obračunava po osnovu vremenskog prirasta, a kamata koja dospeva za naplatu se ogleda u drugim dospelim računima. Vladine ili blagajničke obveznice u vreme nabavke su procenjene prema sniženoj vrednosti sa kasnijim procenama sačinjene po amortizovanoj trošku.

Investicije raspoložive za prodaju

Investicione vrednosnice u otvorenim zajedničkim fondovima koje poseduje KPŠF-PS, klasifikuju se kao raspoložive za prodaju. Knjigovodstvena vrednost ovih investicija se na početku vodi prema trošku koji predstavlja fer vrednost za investiciju.

Posle početnog knjiženja, investicije raspoložive za prodaju se ponovo procenjuju prema fer vrednosti ustanovljenom na osnovu kotiranih tržišnih cena na kraju tržišta na datum izveštavanja.

Procenjivanje fer vrednosti

Fer vrednost predstavlja cenu koja bi se dobila za prodaju neke imovine ili platila da bi se prenela neka obaveza na urednu transakciju između učesnika na tržištu na datum procenjivanja.

Financijski instrumenti mereni po fer vrednosti

Financijska imovina merena po fer vrednosti u izveštaju finansijskog stanja iskazuje se u skladu s hijerarhijom fer vrednosti. Ova hijerarhija skuplja finansijske imovine i obveze u tri razine koje se temelje na značaju ulaznih podataka koji se koriste tekom merenja fer vrednosti finansijske imovine:

Razina 1: Navedene cene (ne prilagođene) na aktivnim tržištima za identične imovine ili obveze;

Razina 2: Drugi ulazni podaci, osim navedenih cena, uključeni u razinu 1, koji su dostupni za promatranje imovine ili obveze direktno (tj. cene) ili indirektno (tj. izrađeni od cene); i

Razina 3: Ulazni podaci o imovinu ili obvezu koje se ne temelju na dostupnim podacima za promatranje tržišta.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.5 Investicije (Nastavak)

Na izveštajnim datumima, finansijski instrumenti KPŠF-PS merene po fer vrijednosti, objašnjeni su na sledeći način:

Klasa ulaganja	Razina	Na dan	Na dan
		31 decembar 2013	31 decembar 2012
		EUR	EUR
Otvoreni instrumenti	1	650,832,621	666,319,389

Nije bilo kretanje sredstava između nivoa tokom godina završenih 31 decembra 2013 i 2012.

Umanjivanje

Umanjivanje investicija se priznaje u izveštaju sveobuhvatih prihoda kada postoji stalno umanjenje njihove vrednosti.

3.6 Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Za potrebe tokova gotovog novca, gotovinu i gotovinske ekvivalente čine gotov novac u ruci i u bankama i kratkoročni depoziti sa originalnim rokom dospeća od tri meseca ili manje. Izuzetak su investicije u bankarskim depozitima bez datuma dospeća ali sa prethodnim objavnim rokom koje Upravni odbor ne namerava da ih otkupi.

3.7 Oporezivanje

KPŠF penzijska sredstva su izuzete od plaćanja poreza na dobit korporacija.

3.8 Upravljanje finansijskim rizikom

Obaveze prema učesnicima KPŠF-PS su uvek jednaka sa vrednost neto imovine učesnika, tj. ne postoji raskorak finansiranja za buduće koristi, što je razlog zašto aktuarne procene se ne rade od strane KPŠF-PS. Obaveze KPŠF-PS nisu sastojane od finansijskih instrumenata, npr. pozajmljenih sredstava od drugih finansijskih institucija, zbog čega upravljanje rizicima za deo obaveza KPŠF-PS se ne smatra neophodnim

Kada se radi o proceni rizika finansijskih instrumenata koji čine dio imovine KPŠF-PS, ogromna većina investicija se vrše kroz otvorene instrumente, što praktično znači da funkcija svakodnevnog upravljanja rizikom je ustupljena pružaocima otvorenih instrumenta. Kao rezultat toga, finansijska sredstva KPŠF-PS su direktno izloženi samo ograničenom broju rizika (pretežno cenovnom riziku) i to sa ograničenim delom sredstava, koje Upravni odbor nastoji da upravlja putem politike investiranja.

Investiciona politika pre svega zahteva za uložena sredstva, bilo direktno ili indirektno, da su veoma raznovrsne preko emitenata i klasa sredstava, kao i preko investicionih pristupa otvorenih investicionih fondova (vozila). Dalje, kao način da se upravlja direktnim rizicima politika postavlja ograničenja u pogledu udela sredstava koji se mogu ulagati u instrumente date klase sredstava (Vozila suštinski od akcija: 50%; Vozila višeklasnih sredstava: 40%; Vozila suštinski od obveznica: 30%; i Vozila tržišta novca i blagajničkih obveznica Kosova: 10%); kao i ograničenja u pogledu udela sredstava koji se mogu ulagati u instrumente datog investicionog pristupa (Vozila smernog povratka/Neprikladne za rizik: 55%; Vozila sa Ciljem rizika/Upravljanjem rizika/Absolutnog povratka: 40%; i Vozila Čistog prihoda: 25%). U tom okviru Upravni odbor donosi odluke da li da se poveća ili smanji izlaganje u određeno vozilo zavisnos od učinka i portfelja vozila ili korelaciji vozila sa drugim vozilima, kao i od uverenja za kratki i srednji rok o izgledima za datu klasu sredstava i dati investicioni stil vozila. Sam KPŠF se ne angažuje u ugovorima unapred, svopovima i derivata u cilju upravljanja i kontrolisanja tih rizika za imovinu KPŠF-PS.

Odeljenje za finansije KPŠF kvartalno analizira usklađenost direktnih, kao i indirektnih ulaganja kroz otvorene investicione fondove, sa politikom investiranja KPŠF-a. Rizici i volatilnost direktnih i indirektnih plasmana se takođe procenjuju na kvartalnom nivou. Nalazi su pregledani od strane Komisije za Investicije Upravnog odbora KPŠF-a i služe kao pomoć za donošenje investicionih odluka.

U nastavku su dati standardni rizici kojima su finansijska sredstva KPŠF-PS direktno bile izložene na dan izveštavanja:

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.8 Upravljanje finansijskim rizikom (Nastavak)

3.8.1 Devizni rizik

Na datum izveštavanja direktni plasmani u obveznicama kosovskog Trezora su denominirani u evrima. Kao način upravljanja valutnim rizikom putem otvorenih investicionih fondova, politika investiranja KPŠF-a dozvoljava samo do 10 odsto sredstava KPŠT-PS da budu uložene u otvorene investicione fondove koji nisu denominovane u evrima i ne pružaju evro hedžing.

Sve investicije KPŠF-PS kroz otvorene fondove su denominirane u evrima ili pružaju evro hedžing; gde upravljači ovih fondova koriste devizne derivate za upravljanje i kontrolu deviznog rizika.

	Na dan 31 decembar 2013		Na dan 31 decembar 2012	
	Sredstva	Obaveze	Sredstva	Obaveze
	EUR	EUR	EUR	EUR
Direktna izloženost valutama/ne hedžiran				
USD	-	-	33,028,458	-
Ukupno	-	-	33,028,458	-

Kao rezultat toga što nema direktne izloženosti deviznom riziku na datum izveštavanja nije se izvodila analiza osetljivosti o efektima smene valute na sveobuhvatnoj dobiti za godinu završenu 31 decembra 2013. Međutim, 10% povećanje ili smanjenje u odnosu USD-EUR na dan uporednog izveštavanja bi rezultiralo na 3,302,846 EUR povećanje odnosno smanjenje sveobuhvatnog dobitka za godinu završenu 31 decembra 2012.

3.8.2 Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik da će fer vrednost ili budući tokovi gotovine finansijskog instrumenta fluktuirati usled promena tržišnih kamatnih stopa. Na dan izveštavanja KPŠF-PS ima direktne investicije koje se drže do dospeća sa fiksnom kamatnom stopom, a nema direktnih ulaganja u vrednosne hartije sa varijabilnim kamatnim stopama.

	Na dan 31 decembar 2013		Na dan 31 decembar 2012	
	Sredstva	Obaveze	Sredstva	Obaveze
	EUR	EUR	EUR	EUR
Fiksna stopa				
Investicije sa fiksnim rokom dospeća	53,122,905	-	30,048,996	-
Investicije u bankarsim depozitima	-	-	16,428,599	-
Ukupno	53,122,905	-	46,477,595	-

3.8.3 Rizik likvidnosti

Prosečni mesečni otkupi od KPŠF-PS kroz isplate beneficija i refundacija za godinu koja se završava 31. decembra 2013 iznosili su 1,021,630 EUR (2012: 970,003 EUR). Prosečni mesečni ulazni doprinosi za godinu u iznosu od 9,940,978 EUR (2012: 9,418,886 EUR), nastavljaju da budu mnogo veći nego mesečni izlasci.

Investicije putem otvorenih instrumenata mogu se otkupiti u roku od 1-30 dana, i sve investicije sredstava KPŠF-PS na obveznice Trezora Kosova dospevaju manje od godinu dana od datuma izveštavanja.

3 PREGLED ZNAČAJNIH KNJIGOVODSTVENIH POLITIKA (NASTAVAK)

3.8 Upravljanje finansijskim rizikom (Nastavak)

3.8.4 Cenovni rizik

Uprkos umerenom smanjenju osetljivosti u odnosu na prethodnu godinu, na promene u fer vrednosti investicija raspoloživih za prodaju preko otvorenih instrumenata, cenovni rizik ostaje najznačajniji direktni faktor rizika za uložena sredstva KPŠF-PS. KPŠF kroz investicione politike pokušava da upravlja ovim rizikom diversifikujući ulaganja u ne povezanim otvorenim instrumenatima, koji zauzvrat imaju u svojim portfeljima različite klase sredstava i imaju različite investicione načine i ciljeve.

Analiza osetljivosti na promene cena otvorenih instrumenata

Da su cene otvorenih instrumenata bila 5% viša/niša na dan izveštavanja, neto sredstva koja pripadaju doprinosiocima bi se povećala za 32,544,256 EUR ili odnosno smanjila za 32,538,061 EUR (2012: povećan za 34,770,707 EUR ili odnosno smanjen za 31,461,440 EUR).

Analiza osetljivosti na promene cene akcija u portfelju otvorenih instrumenata

Indirektna izloženost akcijama u okviru otvorenih instrumenata iznosio je 404,325,510 EUR, odnosno 44.3% od sredstava KPŠF-PS (2012: EUR 357,202,310 ili 48.3%). Ovaj rizik je mnogo manji od direktnog cenovnog rizika samih otvorenih instrumenata, pri čemu ako bi cene akcija u okviru otvorenih instrumenata bile 5% više/niša na dan izveštavanja, neto sredstva koja pripadaju doprinosiocima bi se povećala za 19,305,378 EUR ili odnosno smanjila za 19,301,131 EUR (2012: povećala za 18,831,948 EUR ili odnosno smanjen za 16,673,962 EUR).

3.8.5 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik od finansijskog gubitka za KPŠF-PS ukoliko kupac ili ugovorna stranka finansijskog instrumenta ne ispuni svoje ugovorne obaveze. Sredstva KPŠF-PS su direktno izložene samo u hartijama Vlade Kosova, koje još uvek su ne-rangirane; međutim, zbog toga što zakon na snazi kategoriše obveznice kosovskog trezora u najboljoj kategoriji, isto to radi i KPŠF-PS.

KPŠF smatra kreditni rizik kao veoma mali za investicije KPŠF-PS imajući u obzir ogromnu raznolikost izdavalaca, kao i rejting dužničkih instrumenata u portfeljima otvorenih instrumenata.

Dole su navedeni su rejtinzi otvorenih fondova ili njihovih rukovodilaca sa kojima je KPŠF-PS imala ulaganja na dan 31. decembra 2013.

Fond	Rejting	Opis rejtinga
Vanguard – GSIF	Nema rejting	-
AXA – GILB	Srebrn Rejting fonda od strane S&P	Fond pokazuje visoke standarde kvaliteta u svom sektoru na osnovu njegovog investicionog procesa i konzistentnost performansi rukovodstva u odnosu na fondovima sa sličnim ciljevima
BNY Mellon – RRF	Platinast Rejting fonda od strane S&P	Fond pokazuje najviše standarde kvaliteta u svom sektoru na osnovu njegovog investicionog procesa i konzistentnost performansi rukovodstva u odnosu na fondovima sa sličnim ciljevima
Aquila – RP7	Zlatan Rejting fonda od strane S&P	Fond pokazuje veoma visoke standarde kvaliteta u svom sektoru na osnovu njegovog investicionog procesa i konzistentnost performansi rukovodstva u odnosu na fondovima sa sličnim ciljevima
Schroders – SISF	Superioran M1- Rejting rukovodioca od strane Fitch	Upravnik sredstava operacije pokazuje najmanju osetljivost nadpropostima uprave operacija i investicija
ECM – DEC	BBB- Rejting fonda od strane Fitch	Niša srednja ocena

4 NOVAC U BANCIMA

	Na dan 31 decembar 2013	Na dan 31 decembar 2012
	EUR	EUR
U Centralnoj banci Republike Kosovo (CBK)	209,646,903	27,328,138
Ukupan novac u banci	209,646,903	27,328,138

5 DOPRINOSI I DRUGA POTRAŽIVANJA

	Na dan 31 decembar 2013	Na dan 31 decembar 2012
	EUR	EUR
Dospeli doprinosi	7,869,239	7,733,747
Dospeli rabati od otvorenih instrumenata	-	57,340
Ukupno doprinosa i drugih potraživanja	7,869,239	7,791,087

Dospeli doprinosi odnose se na doprinose koji su primljeni na uplatni račun do 18-og tekućeg meseca (2012: do 18-og) a nisu pretvorene u jedinice na dan izveštavanja.

6 INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU

	Napomene	Na dan 31 decembar 2013	Na dan 31 decembar 2012
		EUR	EUR
Vanguard – GSIF	6.1	313,444,532	272,937,641
BNY Mellon – RRF	6.2	133,139,594	83,960,682
AXA – GILB	6.3	57,478,701	115,609,533
Schroders – SISF	6.4	96,379,844	64,758,425
Aquila – RP7	6.5	26,986,630	73,938,085
State Street – EMIF	6.6	-	33,028,458
ECM – DEC	6.7	23,403,320	22,086,565
Ukupne investicije na raspolaganju za prodaju		650,832,621	666,319,389

6 INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.1 Vanguard Investment Series plc- Global Stock Index Fund Euro hedged (ISIN: IE00B03HD316)

	2013		2012	
	Jedinice	EUR	Jedinice	EUR
Na dan 1 januar	25,211,077	272,937,641	21,477,270	203,454,179
Investicije tokom godine	3,205,132	42,000,000	3,677,726	37,600,000
Otkupi tokom godine	(5,803,337)	(75,000,000)	-	-
Reinvestiranje rabata	65,824	818,992	56,081	578,666
Revalorizacija – Povećanje	-	73,873,421	-	32,253,908
Odbijena naknada	-	(1,185,522)	-	(949,112)
Na dan 31 decembar	22,678,696	313,444,532	25,211,077	272,937,641

Fond teži da obezbedi dugoročan rast kapitala praćenjem poslovanja Morgan Stanley Capital International (MSCI), World Free Index, tržišnog ponderisanog indeksa zasnovanog na veličinu kapitala kompanija u razvijenim zemljama. Investiciona politika Global Stock Index Fund usmerena je pretežno ka cilju da se investira u obične akcije. Investicije KPŠF u ovaj Fond pripisane su po valutnom ekvivalentu neto vrednosti imovine po deonici na relevantni dan poslovanja. Fond ne isplaćuje nikakve dividend, stoga sva dobit se ogleda u neto vrednost sredstava fonda. Neto povraćaj za godinu koja je završena 31 decembra 2013 godine je bio 27.66% (2012: 14.28%). Naknada za upravljanje obračunava se dnevno po godišnjoj stopi od 0.25% od vrednosti aktive (2012: 0.40%; 1 januar do 2 decembra 2013: 0.40%). Fond takođe daje rabat od 48.0% od naknade za upravljanje (2012: 62.5%; 1 januar do 2 decembra 2013: 67.5%), koja se reinvestira u sledećem mesecu, što za rezultat ima da neto naknada za upravljanje koje naplaćuje fond iznosi 0.13% od vrednosti sredstava (2012: 0.15% sredstava). Putem otkupa od fonda u toku godine 2013 realizovani su dobitci u vrednosti od 15,608,172 EUR.

6.2 BNY Mellon – Real Return Fund (ISIN IE00B504KX99)

	2013		2012	
	Jedinice	EUR	Jedinice	EUR
Na dan 1 januar	77,533,181	83,960,682	48,871,078	50,361,646
Investicije tokom godine	39,987,866	45,000,000	28,662,103	30,500,000
Revalorizacija – Povećanje	-	4,178,912	-	3,099,036
Na dan 31 decembar	117,521,047	133,139,594	77,533,181	83,960,682

Na dan 31 decembra 2013, KPŠF-PS investicije su imale 117,521,047 akcija u BNY Mellon Real Return Fund. Fond je sredstvo sa apsolutnim povraćajem koji ulaže sredstva mešovito u obveznicama i akcijama. Fond ne plaća dividendu zato svi dobitci odražavaju se na neto vrednosti sredstava fonda. Neto prihod za godinu koja se završava 31 decembra 2013 bio je 4.62% (2012: 5.08%). Naknada za upravljanje se obračunava dnevno po godišnjoj stopi od 0.70% vrednosti sredstava, a odvojeno se plaća preko fakture, odnosno ne smanjuje neto vrednost sredstava; ali s početkom od 1. januara 2013 kada je vrednost nominalnih investicija u bilo koji dan 100 miliona evra ili više onda se godišnja naknada smanji na stopi od 0.60% sredstava. Ukupna naknada ovog fonda za godinu završenu 31. decembra 2013. iznosi 763,930 EUR (2012: 485,001 EUR).

6 INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.3 AXA – Global Inflation Linked Bonds Eur (ISIN LU0227145629)

	2013		2012	
	Jedinice	EUR	Jedinice	EUR
Na dan 1 januar	813,865	115,609,533	631,954	84,909,413
Investicije tokom godine	68,885	10,000,000	181,911	25,500,000
Otkupi tokom godine	(449,472)	(60,000,000)	-	-
Reinvestiranje rabata	262	35,263	-	-
Revalorizacija – Povećanje/(Smanjenje)	-	(7,693,843)	-	5,586,105
Odbijena naknada	-	(472,252)	-	(385,985)
Na dan 31 decembar	433,540	57,478,701	813,865	115,609,533

Do 31 decembra 2013, investicije KPŠF-PS su bile sastojene od 433,540 akcija na AXA Global Inflation Linked Bound Fund, vodeći svetski menadžer sredstava. Fond je sredstvo sa apsolutnim povraćajem koji ulaže u trezorskim i korporacijskim obveznicama sa zaštitom za globalnu inflaciju. Fond ne plaća dividendu, dok se svi dobitci odražavaju u neto vrednosti sredstava fonda. Neto prihod za godinu završenu 31. decembra 2013 bio je -6.67% (2012: 5.72%). Naknada za upravljanje se obračunava dnevno po godišnjoj stopi od 0.40% vrednosti aktive (2012: 0.40%); ali s početkom od 1. maja 2013 kada vrednost plasmana KPŠF-a je veća od 50 miliona evra, rabat od godišnji stope od 5% sredstava se obračuna dnevno i reinvestira se u sledećem mesecu, što učini neto naknadu fonda u godišnjoj stopi od 0.35% sredstava. Putem otkupa od fonda realizovani su dobitci u vrednosti od 3,735,179 EUR.

6.4 Schroders – International Strategic Bond Euro Hedged (ISIN LU0201324265)

	2013		2012	
	Jedinice	EUR	Jedinice	EUR
Na dan 1 januar	438,594	64,758,425	438,594	59,964,591
Investicije tokom godine	200,445	30,000,000	-	-
Revalorizacija – Povećanje	-	1,621,419	-	4,793,834
Na dan 31 decembar	639,039	96,379,844	438,594	64,758,425

Schroders International Strategic Bond Fund je zajednički fond sa sedištem u Luksemburgu koji posluje kroz investicije u portfelj obveznica i druge hartije od vrednosti sa fiksnim ili promenljivim povraćajem denominovane u različite valute koje izdaju vlade, vladine agencije i međunarodne agencije, te korporacije širom sveta. Fond ne isplaćuje dividende, pa se stoga sva dobit ogleda ponudačku cenu fonda. Povratak za godinu koja je završena 31. decembra 2013. je bio 2.15% (2012: 7.99%). Naknada za upravljanje fondom se obračunava u tromesečno po godišnjoj stopi od 0.50% vrednosti imovine (2012: 0.50%), i isplaćuje se odvojeno preko fakture, to jest ne umanjuje vrednost active; ali s početkom od 1. maja 2013 kada vrednost plasmana KPŠF-a je veća od 100 miliona evra, godišnja stopa od 0.45% od sredstava će se obračunati; što nije bilo aplikativno tokom 2013. godine. Ukupan iznos naknada koji je plaćen ovom fondu za godinu završenu 31. decembra 2013 je 453,392 EUR (2012: 312,575 EUR).

6 INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.5 Aquila – AC Risk Parity 7 Fund (ISIN LU0554703917)

	2013		2012	
	Jedinice	EUR	Jedinice	EUR
Na dan 1 januar	685,082	73,938,085	493,731	50,641,026
Investicije tokom godine	92,885	10,000,000	191,351	20,000,000
Otkupi tokom godine	(511,815)	(52,000,000)	-	-
Revalorizacija – Povećanje/(Smanjenje)	-	(4,951,455)	-	3,297,059
Na dan 31 decembar	266,152	26,986,630	685,082	73,938,085

Na dan 31 decembra 2013, KPŠF-PS investicije su imale 266,152 akcija u Aquila - AC Risk Parity 7 Fund of Alceda Fund Management. Fond je sredstvo za apsolutni povraćaj, koji ulaže ogromnu većinu fonda u visoko ocenjene obveznice, a ostatak u buduće ugovore indeksa obveznica i akcija za hedžing svrhe. Fond ne plaća dividendu zato svi dobitci odražavaju se na neto vrednosti sredstava fonda. Neto prihod za godinu koja se završava 31 decembra 2013 bio je -6.05% (2012: 5.22%). Naknada za upravljanje se obračunava dnevno po godišnjoj stopi od: 1.06% sredstava kada je iznos nominalnih investicija manji od 50,000,000 EUR; 0.96% sredstava kada je iznos nominalnih investicija između 50,000,000 EUR i 79,999,999 EUR; i 0.79% sredstava kada je iznos nominalnih investicija između 80,000,000 EUR i 99,999,999 EUR (2012: 0.96% sredstava), a odvojeno se plaća preko fakture, odnosno ne smanjuje neto vrednost sredstava. Ukupna naknada ovog fonda za godinu završenu 31. decembra 2013 iznosi 625,429 EUR (2012: 633,154 EUR). Putem otkupa od fonda realizovani su gubitci u vrednosti od 631,016 EUR.

6.6 State Street Global Advisors – Emerging Markets Equity Index Fund (ne objavljen)

	2013		2012	
	Jedinice	EUR	Jedinice	EUR
Na dan 1 januar	1,779,079	33,028,458	-	-
Investicije tokom godine	-	-	1,779,079	31,400,000
Revalorizacija – Povećanje/(Smanjenje)	-	(930,259)	-	1,628,458
Otkupi tokom godine	(1,779,079)	(32,098,199)	-	-
Na dan 31 decembar	-	-	1,779,079	33,028,458

Na dan 24. oktobra 2013. KPŠF je otkupio u celosti investicije na State Street Global Advisors (SSGA) Emerging Markets Equity Index Fund koji prati MSCI Emerging Markets Equity Index Fund. Fond ne plaća dividendu stoga sva dobit se ogleda u neto vrednosti aktive fonda. Prihod za godinu do 24. oktobra 2013. je -2.82% (2012: 5.34%) godišnje. Naknada za upravljanje se svakodnevno obračunavala po godišnjoj stopi od 0.20% sredstava (2012: 0.20%), i plaćala se kvartalno preko fakture, to jest ne umanjujući vrednost aktive. Ukupan iznos naknada koje je plaćen ovom fondu za godinu završenu 31. decembra 2013. godinu jeste 51,450 EUR (2012: 52,168 EUR). Realizovani dobitci od prve investicije sve do potpunog otkupa su 698,199 EUR.

6 INVESTICIJE NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU (NASTAVAK)

6.7 European Credit Management Ltd – Diversified European Credit (ISIN XS0306910752)

	2013		2012	
	Jedinice	EUR	Jedinice	EUR
Na dan 1 januar	252,550	22,086,565	252,550	19,980,969
Revalorizacija - Povećanje	-	1,429,999	-	2,211,981
Odbijena naknada	-	(113,244)	-	(106,385)
Na dan 31 decembar	252,550	23,403,320	252,550	22,086,565

Na dan 31. decembra 2013. godine, investicije KPŠF-PS na tržištima hartija od vrednosti i kredita kroz portfelj Diversified European Credit ECM-a, menadžera sredstava sa sedištem u Londonu, iznosile su 252,550 jedinica. Ovo je aktivan fond koji traži najbolje ponude na tržištima obveznica i kredita u Evropi, i ima veći rizik od investicija na sličnim tržištima investicije KPŠF. Fond ne isplaćuje dividende, pa se stoga sva dobit ogleda u neto vrednosti imovine fonda. Neto povratak za godinu završenu 31. decembra 2013. je bio 4.85% (2012: 10.54%). Naknada za upravljanje obračunava se dnevno po godišnjoj stopi od 0.50% od vrednosti sredstava (2012: 0.50%), plus varijabilna naknada koja zavisi od uspešnosti poslovanja fonda u odnosu na referentnu vrednost Euribora.

6.8 Naknade i rabati otvorenih instrumenata

		Za godinu završenu 31 decembar 2013			Za godinu završenu 31 decembar 2012		
		Bruto naknada	Rabati	Neto naknada	Bruto naknada	Rabati	Neto naknada
		EUR	EUR	EUR	EUR	EUR	EUR
Vanguard – GSIF	6.1	1,185,522	(789,074)	396,448	949,112	(593,188)	355,924
BNY Mellon – RRF	6.2	763,930	-	763,930	485,001	-	485,001
AXA – GILB	6.3	472,252	(39,207)	433,045	385,985	-	385,985
Schroders – SISF	6.4	453,392	-	453,392	312,575	-	312,575
Aquila – RP7	6.5	625,429	-	625,429	633,154	-	633,154
State Street – EMIF	6.6	51,450	-	51,450	52,168	-	52,168
ECM – DEC	6.7	113,244	-	113,244	106,385	-	106,385
BNP Paribas – GLF ¹		-	-	-	53,264	-	53,264
Svega naknade i rabata otvorenih instrumenata		3,665,219	(828,281)	2,836,938	2,977,644	(593,188)	2,384,456

¹ Tokom 2012. godine KPŠF je otkupio u celosti investicije sa fonda BNP Paribas Global Liquidity Fund.

7 INVESTICIJE U BANKARSKIM DEPOZITAMA

	2013	2012
	EUR	EUR
Na dan 1 januar	16,428,599	15,855,128
Kamata	173,172	573,471
Otkupi depozita	(16,601,771)	-
Na dan 31 decembar	-	16,428,599

Tokom 2013 KPŠF je otkupio sve depozite KPŠF-PS sa NLB Prishtina. Depoziti su zarađivale godišnju kamatnu stopu od 3.50% (2012: 3.50%) mesečno ponderiranu, s iznosom od 16,500,000 EUR garantovanom preko zaloga državnih obveznica zemalja OECD-a. Kamate su bili plaćeni/reinvestirani poslednjeg dana svakog meseca.

8 INVESTICIJE SA FIKSNIM ROKOM DOSPEĆA

	Napomena	Na dan 31 decembar 2013	Na dan 31 decembar 2012
		EUR	EUR
Raiffeisen Bank Kosovo	8.1	-	16,120,085
Dužnički instrumenti trezora Kosova	8.2	53,122,905	13,928,911
Ukupno investicija sa fiksnim rokom dospeća		53,122,905	30,048,996

8.1 Raiffeisen Bank Kosovo

	2013	2012
	EUR	EUR
Na dan 1 januar	16,120,085	18,844,793
Kamata reinvestirana/obračunavana	81,895	412,216
Otkup dospelih depozita	(16,201,980)	(3,136,924)
Na dan 31 decembar	-	16,120,085

U toku 2013, sa zahtevom Raiffeisen Bank Kosovo, oročeni depozitni ugovor je zaustavljen pred originalnog roka dospeća od 11. juna 2013, i sva sredstva su otkupljeni od strane KPŠF. Godišnja kamatna stopa na depozit bila je 2.20% (2012: 2.20%), mesečno ponderirana i to sa kamatom reinvestirana mesečno. Oročeni depoziti su bili garantovani preko zaloga državnih obveznica zemalja OECD-a.

8 INVESTICIJE SA FIKSNIM ROKOM DOSPEĆA (NASTAVAK)

8.2 Dužnički instrumenti trezora Kosova

	2013	2012
	EUR	EUR
Na dan 1 januar	13,928,911	-
Plasmani		
KV1100820084 T-Bill Mat. 23.01.2013 @3.05%	-	12,487,364
KV1101120114 T-Bill Mat. 20.03.2013 @2.36%	-	1,264,888
KV1102820282 T-Bill Mat.19.02.2014 @1.49%	9,925,301	-
KV1103020305 T-Bill Mat. 19.03.2014 @1.24%	1,719,262	-
KV1102140211 T-Bill Mat. 23.04.2014 @2.26%	11,546,252	-
KV1103420343 T-Bill Mat. 21.05.2014 @1.20%	14,909,512	-
KV1103240327 T-Bill Mat. 22.10.2014 @1.98%	14,705,355	-
	52,805,682	13,752,252
Kamata		
KV1100820084 T-Bill Mat. 23.01.2013 @3.05%	24,507	168,129
KV1101120114 T-Bill Mat. 20.03.2013 @2.36%	6,582	8,530
KV1102820282 T-Bill Mat.19.02.2014 @1.49%	54,121	-
KV1103020305 T-Bill Mat. 19.03.2014 @1.24%	6,128	-
KV1102140211 T-Bill Mat. 23.04.2014 @2.26%	181,232	-
KV1103420343 T-Bill Mat. 21.05.2014 @1.20%	20,337	-
KV1103240327 T-Bill Mat. 22.10.2014 @1.98%	55,405	-
	348,312	176,659
Otkupi (po dospeću)		
KV1100820084 T-Bill Mat. 23.01.2013 @3.05%	(12,680,000)	-
KV1101120114 T-Bill Mat. 20.03.2013 @2.36%	(1,280,000)	-
	(13,960,000)	-
Na dan 31 decembar	53,122,905	13,928,911

Kosovske državne hartije od vrednosti još uvek nisu ocenjene. Namera Upravnog odbora je da drži do dospeća investicije KPŠF-PS u kosovskom Trezoru dužničkih instrumenata.

9 OBAVEZE PREMA KPŠF – OPERACIJE

	Na dan 31 decembar 2013	Na dan 31 decembar 2012
	EUR	EUR
Naknade naplaćene računima učesnika – plativi	292,357	290,047
Razlika od refundacija pogrešnih doprinosa – plativi	1,653	124,259
Ukupno obaveze prema KPŠF – Operacije	294,010	414,306

Na dan 31. decembra 2013, bilans plativih naknada u iznosu od 292,357 EUR odnosi se na naknade KPŠF-a naplaćene računima učesnika koje nisu prenete na KPŠF Operacije na datum izveštavanja (31. decembar 2012: 290,047 EUR sastojeno od 232,706 EUR za naknade KPŠF-a i 57,341 EUR za rabate otvorenih fondova).

Kada je dokazano da su penzijski doprinosi plaćene greškom, nominalni iznos se vraća kod platioca. U skladu sa politikama KPŠF-a u snagu od 1 januara 2012 razlika vraćenog iznosa i vrednost otkupljenih jedinica na dan nadoknade treba da se tretira kao prihod (ili rashod) KPŠF-Operacija. Pre 1. januara 2012 takve razlike su se odrazile na cenu jedinice imovine penzijskog fonda.

10 OBAVEZE ZA OTKUPLJENE JEDINICE

	Na dan 31 decembar 2013	Na dan 31 decembar 2012
	EUR	EUR
Obaveze za refundacije	73,620	9,324
Obaveze za povlaćene štednje	38,727	-
Ukupno obaveze za otkupljene akcije	112,347	9,324

Na dan 31. decembra 2013, bilans penzionih sredstava otkupljeni putem refundacija ili isplate beneficija koja nisu prenete korisnicima do datuma izveštavanja iznosi 112,347 EUR (2012: 9,324 EUR).

11 NE-DOPRINOSI

	Na dan 31 decembar 2013	Na dan 31 decembar 2012
	EUR	EUR
Ne-doprinosi	13,334	4,892
Ukupno Ne-doprinosi	13,334	4,892

Ulazni transferi na račun naplate KPŠF-a u CBK, koji su u vreme obrade bankovnog izveštaja identifikovani da su plaćeni greškom i nisu penzijski doprinosi, klasifikuju se kao ne-doprinosi i ne konvertiraju se na jedinice. U svim ostalim slučajevima dolazni transferi doprinosa se konvertiraju u jedinice, a kasnije ako se dokazuje da su učinjeni greškom oni se otkupljaju putem refundacije. Na dan 31 decembra 2013, bilans ne-doprinosa koji još nije vraćen do datuma izveštavanja iznosi 13,334 EUR (2012: 4,892 EUR).

12 REVALORIZACIJA INVESTICIJA NA RASPOLAGANJU ZA PRODAJU – NETO

	Napomena	Za godinu završenu 31 decembar 2013	Za godinu završenu 31 decembar 2012
		EUR	EUR
Vanguard – GSIF	6.1	73,873,421	32,253,908
BNY Mellon – RRF	6.2	4,178,912	3,099,036
AXA – GILB	6.3	(7,693,843)	5,586,105
Schroders – SISF	6.4	1,621,419	4,793,834
Aquila – RP7	6.5	(4,951,455)	3,297,059
State Street – EMIF	6.6	(930,259)	1,628,458
ECM – DEC	6.7	1,429,999	2,211,981
BNP Paribas – GLF ¹		-	143,740
Neto povećanje od revalorizacija investicija na raspolaganju za prodaju		67,528,194	53,014,121

¹Tokom 2012. godine KPŠF je otkupio u celosti investicije sa fonda BNP Paribas Global Liquidity Fund.

13 PRIHODI KAMATA OD INVESTICIJA SA FIKSNIM ROKOM DOSPEĆA

	Napomena	Za godinu završenu 31 decembar 2013	Za godinu završenu 31 decembar 2012
		EUR	EUR
Raiffeisen Bank Kosovo	8.1	81,895	412,216
Obveznice trezora Kosova	8.2	348,312	176,659
Ukupni prihodi kamata od investicija sa fiksnim rokom dospeća		430,207	588,875

14 PRIHODI KAMATA OD BANKARSKIH TEKUĆIH RAČUNA

		Za godinu završenu 31 decembar 2013	Za godinu završenu 31 decembar 2012
		EUR	EUR
Centralna Banka Republike Kosovo		-	7,603
Ukupni prihodi kamata od tekućih računa		-	7,603

KPŠF-PS tekući račun sa CBK ne plaća interes od 12. jula 2012. Pre toga kamata je obračunata svakodnevno po godišnjoj stopi od: 0.10% od 1. januara do 10. aprila 2012, i 0.05% od 11. aprila do 11. jula 2012; na stanje računa.

15 OSTALI PRIHODI

Upravni odbor je odlučio da refundira penzijska sredstva sa 3,000,000 EUR od viška KPŠF Operacija. Transakcija je izvršena u decembru 2013.

16 NAKNADE ZA UPRAVLJANJE NA TERET RAČUNA UČESNIKA

	Za godinu završenu 31 decembar 2013	Za godinu završenu 31 decembar 2012
	EUR	EUR
Naknade za zajedničke aktivnosti	1,796,645	3,997,932
Naknade za investicione aktivnosti	2,009,569	-
Naknade za operativne aktivnosti	793,250	-
Ukupno naknade za upravljanje na teret računa učesnika	4,599,464	3,997,932

Naknade su obračunate dnevno prema formuli:

$Naknada = [Bruto\ sredstva\ učesnika] * [Stopa] / [Broj\ dana\ u\ godini]$.

Ukupne naknade naplaćene nad bruto sredstvima učesnika u cilju finansiranja aktivnosti KPŠF-a za godinu koja se završava 31. decembra 2013 iznosi EUR 4,599,464 (2012: EUR 3,997,932).

Pre Zakona Br. 04/L-168 jedinstvena taksa (zajednička taksa upravljanja) je bila naplaćena u cilju pokrivanja zajedničkih aktivnosti, tj. investicionih i operativnih aktivnosti. Ovaj zakon je međutim uveo naplaćivanje dve odvojenih naknada/taksi: (i) naknadu za pokrivanje aktivnosti vezanim sa ulaganjem penzionih sredstava; i (ii) naknadu za pokrivanje operativnih aktivnosti.

Od 1. januara 2012 do 19. maja 2013, zajednička taksa upravljanja je bila naplaćena po godišnjoj stopi od 0.60%. Od 20. maja 2013 kada je Skupština Republike Kosova - u skladu sa novim zakonom - odobrila naknadu za investicione aktivnosti po godišnjoj stopi od 0.38% i naknadu za operativne aktivnosti po godišnjoj stopi od 0.15%, KPŠF je naplatila u skladu sa ovim novim stopama i vodila je odvojeno računovodstvo za investicione i operativne aktivnosti.

17 POJEDINAČNI RAČUNI UČESNIKA

	Na dan 31 decembar 2013	Na dan 31 decembar 2012
	Broj računa	Broj računa
Računi bez povlačenja štednje	426,756	401,128
Računi sa povlačenjem štednje	20,503	16,936
Ukupno računa	447,259	418,064

Račun sa povlačenjem štednje predstavlja račune sa kojih su penzije štednje povučene zbog: (i) penzionisanje učesnika koji dostižu 65 godina ili koji postaju trajni invalidi; ili (ii) naslednici, smatrani zakonski pravim, naslede penzije štednje umrlog učesnika. Od 447,259 učesnika za koje je KPŠF otvorio račun penzijske štednje, 277,305 su imali doprinose koji pripadaju godini završenoj 31. decembra 2013 (31. decembar 2012: 266,026 od 418,064 otvorenih računa).

17 POJEDINAČNI RAČUNI UČESNIKA (NASTAVAK)

Doprinosi u KPŠF se uplaćuju od poslodavaca u korist zaposlenih koji su stalni stanovnici Kosova po stopi od najmanje 5% od bruto prihoda zaposlenika, za oba dvoje, zaposlenika i poslodavca. Zajedno sa dobrovoljnim doprinosima, zaposlenik i poslodavac mogu maksimalno da izdvoje do 15% od bruto prihoda zaposlenika.

Poslodavci su dužni da dostave podatke plate u portal PAK-a kako bi dobili dokument plaćanja za dati mesec. Samozaposleni uplaćuju doprinose kvartalno. PAK čini dostupnim informacije za KPŠF i takođe je odgovoran za poštovanje od strane poslodavaca i sprovođenje takvih pridržavanja putem kazni izdatih delikventnih poslodavcima.

Uglavnom zbog nesavršene prirode procesa prikupljanja i izveštavanja na snazi pre četvrtog kvartala 2012, kada je uveden portal, prikupljena sredstva nisu u potpunosti prenete na individualne račune učesnika. Od kako je uveden portal ogromna većina doprinosa se dodeljuju individualnim računima na isti dan kada se obrađuju uplate. Uglavnom zbog neprijavlivanja od strane poslodavaca za prethodne periode, iznos od 12,849,215 EUR nije bio dodeljen na pojedine račune učesnika na dan 31. decembra 2013 (31. decembar 2012: 17,544,647 EUR).

Tokom 2013. godine KPŠF je dodelio iznos od 4,575,373 EUR na individualne račune od iznosa nedodeljenih doprinosa na dan 31. decembra 2012.

Priroda i razlog doprinosa nedodeljenih na pojedine račune učesnika je dat u prilogu:

Razlog	Na dan 31 decembar 2013 EUR	Na dan 31 decembar 2012 EUR
Poslodavci nisu podneli izveštaje doprinosa	11,269,000	15,473,692
Doprinosi nisu dodeljeni u račune poslodavaca	1,022,564	1,490,817
Netačne kombinacije broja lične karte i imena/prezimana	557,651	580,138
Ukupno nedodeljenih doprinosa	12,849,215	17,544,647
Kumulativni doprinosi konvertisani u jedinice do datuma izveštavanja	844,639,632	725,483,382
Nedodeljeni doprinosi kao procenat kumulativnih doprinosa konvertisane u jedinice do datuma izveštavanja	1.5%	2.4%

Drugi način kako bi se video napredak procesa sravnjenja je uporedbom alociranih sredstava i neto imovine pod upravljanjem, kako je navedeno u nastavku:

	Napomena	Na dan 31 decembar 2013 Value EUR	Na dan 31 decembar 2012 Value EUR
Neto imovina doprinosioca		921,051,977	747,487,687
Dospeli doprinosi ne konvertirani u jedinice na dan izveštavanja	5	(7,869,239)	(7,733,747)
Neto imovina doprinosioca konvertiranih u jedinice		913,182,738	739,753,940
Bilans sredstava u individualnim računima		898,282,029	720,926,504
Procenat neto imovine doprinosioca konvertovanih u jedinice koji su u individualnim računima		98.4%	97.5%

18 ISPLAĆIVANJE BENEFICIJA KROZ POVLAČENJE U FAZAMA

U skladu sa administrativnim uputstvom CBK-a januara 2013. godine, učesnici penzionisani sa bilansom iznad 2,000 EUR na računu sa KPŠF, moraju da povuku svoju štednju u fazama. Učesnici povukaju sredstva mesečno u visini od: 1% od balansa računa na dan penzionisanja od KPŠF ili 150 EUR, koji god je veći (2012: 1% od balansa ili 100 EUR, koji god je veći, po administrativnim uputstvom CBK-a januara 2008. godine). Instrukcija je uslovna do vremena kada će anuiteti biti na raspolaganju na Kosovu. Prilikom odlaska u penziju kompletan bilans KPŠF računa učesnika se prenosi na poslovne banke ugovorene za pružanje usluge povlačenja u fazama, i sredstva se više ne obračunavaju kao sredstva KPŠF-PS. Lica koji se penzionišu sa stanjem do 2,000 EUR nastavljaju da podižu štednju jednom isplatom.

19 IZVEŠTAJ O PROMENAMA U JEDINICAMA KOJA PRIPADAJU DOPRINOSIOCIMA

	Napomena	2013 #	2012 #
Na dan 1 januar		662,262,094	568,472,223
Izdane jedinice u toku godine		101,884,208	104,467,613
Otkupljene jedinice zbog povlačenja sredstva		(9,207,956)	(8,017,929)
Otkupljene jedinice zbog refundacija i korekcija		(1,287,954)	(2,659,813)
Na dan 31 decembar		753,650,392	662,262,094
Neto imovina doprinosioca konvertiranih u jedinice	17	913,182,738	739,753,940
Neto vrednost jedinice na dan izveštavanja		EUR 1.2117	EUR 1.1170

20 DEŠAVANJA POSLE DATUMA FINANSIJSKOG STANJA

Za prva dva meseca 2014. godine, KPŠF-PS poseduje sledeće finansijske podatke koji su zasnovani na nerevizirane finansijske izveštaje:

	Na dan 28 februar 2014
	EUR
Ukupno Imovina	944,845,835
Ukupne obaveze (kratkoročne)	(431,714)
Neto imovina doprinosioca	944,414,121
	Za period 1 januar do 28 februar 2014
	EUR
Profit i kamate od revalorizacije investicija	8,673,614
Naknade za upravljanje na teret računa učesnika	(789,069)
Povećanje neto sredstava doprinosioca	7,884,545

Ne postoje kasniji događaji koji zahtevaju prilagođavanje ili dalje obelodanjivanje u finansijskim izveštajima za godinu koja se završava 31. decembra 2013.

Kosovski Penzijski Štedni Fond

Ul. "Agim Ramadani" br. 10

10000 Priština

Republika Kosovo

T: 381 38 244 341

F: 381 38 244 368

info@trusti.org

www.trusti.org